

Isaias

¹ Ti Sirmata ni Isaias a putot ni Amos, a nakitana maipapan iti Juda ken Jerusalem, kadagidi al-aldaw da Uzzias, Jotam, Acaz ken Ezekias a nagbalin nga ar-ari ti Juda. ² Dumngegkayo a langlangit, ken denggem, daga; ta nagsao ni Yahweh: “Nangaywan ken nangpadakkelak kadagiti ubbing, ngem nagsukirda kaniak. ³ Ammo ti baka ti akin-kukua kenkuana, ken ammo ti asno iti pagpakanan ti amona, ngem saan nga ammo ti Israel, awan pannakaawat ti Israel.” ⁴ Asika pay a nasion, managbasol, tattao a nailumlom iti kinadangkes, anak dagiti managdakdakes, annak nga agtigtignay a sidadakes! Tinallikudanda ni Yahweh, linaisda ti Nasantoan a Dios ti Israel, pinagbalinda a gangannaet dagiti bagbagida manipud kenkuana. ⁵ Apay ketdin a ti pakabautanyo ti birbirukenyo? Apay ta itultuloyyo ti panagsukiryo? Ti sibubukel nga ulo ket masakit, ti sibubukel a puso ket nakapuy. ⁶ Manipud iti dapan agingga iti ulo, awan ti paset a saan a nadangran: pasig a sugugat, litlitem, ken silulukat a sugugat; saanda pay a nagserra, nadalusan, nabedbedan, wenna saan pay a naagasan iti lana. ⁷ Nadadael ti pagiliano; napuoran dagiti siudadyo, dagiti taltalonyo-iti presensiayo-daddadaelen dagitoy dagiti gangannaet-nadadael ken napanawan, pinarmek dagiti gangannaet. ⁸ Napanawan ti anak ti Sion a kasla kalapaw iti maysa a

kaubasan, kasla paglinungan iti nakaimulaan dagiti pipino, kasla nalakub a siudad. ⁹ No saan a nagibati ni Yahweh a Mannakabalin-amin iti bassit kadatayo, nagbalintayo koman a kasla iti Sodoma, mabalin a nagbalintayo koman a kasla iti Gomora; ¹⁰ Denggenyo ti sao ni Yahweh, dakayo a mangiturturay iti Sodoma; dumngegkayo iti linteg ti Diostayo, dakayo a tattao iti Gomora: ¹¹ “Ania ngay koma ti serbi kaniak dagiti adu a sagsagutyo?” kinuna ni Yahweh. “Naumaakon kadagiti daton a mapuoran a kalakian a karnero, ken iti taba dagiti napalukmeg nga ayayup; ken saanko a pagragsakan ti dara dagiti bulog a baka, karnero, wenno kalding. ¹² No kasta nga umaykayo dumatag iti sangoanak, siasino ti nangkiddaw kadakayo iti daytoy, a baddekanyo dagiti paraangak? ¹³ Saankayon a mangiyeg kadagiti awan serserbina a sagsagut; makarimon kaniak ti insenso; ti panangrambakyoy iti baro a bulan ken panagitiponyo iti Aldaw ti Panaginana-saanko a maanusan no kasta nga agtitiponkayo gapu kadagiti dakes nga ar-aramidenyo. ¹⁴ Kagurak ti panangrambakyoy iti baro a bulan ken dagiti naikeddeng a fiestayo; dadagsen dagitoy kaniak; nabannogakon a mangib-ibtur kadagitoy. ¹⁵ Isu a tunggal ingatoyo dagiti imayo nga agkararag, ilingedko dagiti matak kadakayo; uray no mangipaaykayo iti adu a karkararag, saanakto a dumngeg; napno iti dara dagiti imayo. ¹⁶ Agbuggokayo, dalusanyo dagiti bagbagiyo; ikkatenyoy dagiti dakes nga aramidyo manipud iti imatangko; isardengyo

ti kinadakesyo; ¹⁷ sursuroenyo ti agaramid iti naimbag; ipakatyó ti hustisia, tulunganyo dagiti maidaddadanes, ikalinteganyo dagiti ulila iti ama, salaknibanyo dagiti balo.” ¹⁸ “Umaykayo ita, ta aglilinnawagtayo,” kuna ni Yahweh; “uray no dagiti basolyo ket kasla naraniag a nalabaga, pumurawdanto a kasla niebe; uray no nalabagada a kasla karmesi, kasladanto kapuraw iti dutdot. ¹⁹ No natulok ken natulnogkayo, kanenyon-to ti naimbag nga apit iti daga. ²⁰ ngem no agkedked ken agsukirkayo, alun-onennakayonto ti kampilan,” ta ti ngiwat ni Yahweh ti nangisao iti daytoy. ²¹ Nagkas-angen ta nagbalinen a balangkantis ti napudno a ciudad! Napnoan isuna iti hustisia- napnoan isuna iti kinalinteg, ngem ita napnoan isunan kadagiti mammapatay. ²² Ti pirakmo ket nagbalin a narugit, ti arakmo ket nalaokan iti danum. ²³ Dagiti prinsipem ket nasukir ken kakadua dagiti mannanakaw; pagaayat ti amin ti pasuksok ken gunguna. Saanda nga ikalkalintegán dagiti ulila iti ama, ken dagiti darum dagiti balo ket saan a makagteng kadakuada. ²⁴ Isu a daytoy ti pakaammo ti Apo, ni Yahweh a Mannakabalin-amin, a Mannakabalin a Dios ti Israel: Asida pay! Agibalesakto kadagiti kabusorko, ket balsek dagiti kabusorko; ²⁵ iturongkonto ti imak a maibusor kadakayo, dalusak dagiti rugityo, ken ikkatek amin ti kinarugityo. ²⁶ Isublikto dagiti ukomyo a kas idi un-unana, ken dagiti mammagbagayo a kas idi punganay; kalpasan dayta, maawagankanto a ciudad ti kinalinteg, maysa a napudno nga ili.” ²⁷ Masubbotto ti

Sion babaen iti hustisia, ken dagiti tattaona nga agbabawi babaen iti kinalinteg. ²⁸ Madadaelto a sangsangkamaysa dagiti nasukir ken managbasol, ken mapapatayto dagiti tumallikud kenni Yahweh. ²⁹ “Ta mabainkayonto gapu kadagiti nasagradoan a lugo a kaykayo a tinarigagayanyo, ket mabainankayto gapu kadagiti minuyongan a piniliyo. ³⁰ Ta kaiyariganyonto ti kayo alugo a magango dagiti bulongna, ken kasla minuyongan nga awan iti danumna. ³¹ Ti napigsa a tao ket kaslanto nagango a kayo ken ti aramidna ket kas iti risak; mapuoranda nga agpada, ket awanto ti mang-iddep kadakuada.”

2

¹ Dagiti banbanag a nakita ni Isaias a putot ni Amos iti sirmata maipapan iti Juda ken iti Jerusalem. ² Kadagiti maudi nga al-adaw, maibangonto ti bantay ti balay ni Yahweh a kas kangatoan kadagiti banbantay, ken maitan-okto kadagiti ngatoen dagiti turod; ket mapanto iti daytoy dagiti amin a nasion. ³ Adunto a tattao ti umay ket kunaenda, “Umaykayo, sumang-attayo idiyay bantay ni Yahweh, iti balay ti Dios ni Jacob, tapno isuronatayo kadagiti wagasna, ken magnatayo kadagiti dalanna.” Ta mangngegan ti linteg manipud iti Sion ken dagiti sasao ni Yahweh manipud iti Jerusalem. ⁴ Mangukomto isuna iti nagbabaetan dagiti nasion ken iyegna dagiti pangngeddengna para kadagiti adu a tattao; pitpitendanto dagiti kampilanda ket pagbalinenda nga arado, ken dagiti pikada ket pagbalinenda a kumpay; saanto rauten ti maysa a nasion ti

sabali a nasion, wenna agsanay pay para iti gubat. ⁵ Balay ni Jacob, umaykayo ket magnatayo iti lawag ni Yahweh. ⁶ Ta binaybay-am dagiti tattaom, a balay ni Jacob, gapu ta napnoanda kadagiti kaugalian manipud iti daya ken agbuybuyon a kas kadagiti Filisteo, ken makialalamanoda kadagiti annak dagiti ganggannaet. ⁷ Napnoan iti pirak ken balitok ti dagada ket awan pagpatinggaan ti kinabaknangda; napnoan pay ti dagada kadagiti kabalio, kasta met a saan a mabilang dagiti karwaheda. ⁸ Napnoan pay ti dagada kadagiti didiosen; daydayawenda dagiti aramid dagiti bukodda nga im-ima, dagiti banbanag nga inaramid dagiti bukodda a ramramay. ⁹ Maipababanto dagiti tattao ket matnagto ti tunggal maysa, saanmo ngarud ida nga awaten. ¹⁰ Mapankayo kadagiti kabatbatoan a luglugar ket aglemmengkayo iti uneg ti daga tapno maliklikanyo ti nakaro a buteng kenni Yahweh ken ti dayag ti kinatan-okna. ¹¹ Maipababanto ti kinatangsit ken kinapasindayaw ti tao, ket ni Yahweh laeng ti maitan-ok iti dayta nga aldaw. ¹² Ta addanto iti aldaw ni Yahweh a Mannakabalin-amin a maibusor iti tunggal maysa a napalanguad ken napasindayag, ken maibusor iti amin a napannakkel, ket maipababanto isuna- ¹³ ken dadaelennanto dagiti amin a natayag ken nangato a sedro iti Lebanon, ken dagiti amin a lugo iti Basan, ¹⁴ ken palanasenanto dagiti amin a nangato a banbantay, dagiti amin a nangato a turod, ¹⁵ rebbaenanto ti tunggal nangato a pagwanawanan, ken tunggal nalagda a pader, ¹⁶ ken dadaelennanto amin dag-

iti barko iti Tarsis, ken dagiti amin a napipintas a paglayag a barko. ¹⁷ Maipababanto ti kinalangguad ti tao ken mapukawto ti kinakuspag dagiti tattao; ni Yahweh laeng ti maitan-ok iti dayta nga aldaw. ¹⁸ Mapukawto a naananay dagiti didiosen. ¹⁹ Mapanto dagiti tattao kadagiti rukib a batbato ken kadagiti abut iti daga, tapno maliklikanda ti nakaro a pungtot ni Yahweh ken ti dayag ti kinatan-okna, inton umay a mangbutbuteng iti daga. ²⁰ Iti dayta nga aldaw, ibellengto dagiti tattao dagiti didiosenda a naaramid iti pirak ken balitok nga inaramidda a pagrukbabanda-ibellengdanto dagitoy kadagiti marabutit ken kurarapnit. ²¹ Mapanto dagiti tattao kadagiti rukib a batbato ken kadagiti birri ti dadakkel a batbato tapno maliklikan ti nakaro a buteng kenni Yahweh ken ti dayag ti kinatan-okna, inton bumangon isuna a mangbutbuteng iti daga. ²² Isardengyo ti agtalek iti tao, ta ti biagna ket adda laeng kadagiti abut iti agongna, ta ania ngay koma ti kabaelanna?

3

¹ Wen, ti Apo a ni Yahweh a Mannakabalinamin, ket dandaninan nga ipanaw ti tulong ken sarukod manipud iti Jerusalem ken Juda: ti sibubukel nga abasto ti tinapay, ken ti sibubukel nga abasto ti danum; ² dagiti nabileg a lallaki, dagiti mannakigubat, dagiti ukom, dagiti profeta, dagiti mammuyon, ti panglakayen; ³ dagiti kapitan iti limapulo a soldado, dagiti mararaem nga umili, dagiti mammagbaga, dagiti nalaing nga agar-aramid kadagiti banbanag, ken dagiti

nalaing a salamangkero. ⁴ "Mangikabilakto kadagiti agtutubo laeng a kas panguloda, ket iturayan ida dagiti ubbing. ⁵ Agpipinnarigatto dagiti tattao, ken kasta met dagiti agkakaarruba; sitatangsitto a suppiatento dagiti ubbing dagiti nataengan, ken karitento dagiti naibabain dagiti mararaem. ⁶ Tenglento pay ti lalaki ti kabsatna a lalaki iti balay ni amana ket kunana, 'Adda kagaymo; sika koma ti mangituray kadakami ket makaammoka koma iti daytoy a nadadael.' ⁷ Iti dayta nga aldaw agpukkawto isuna a kunana, 'Saanakto nga agbalin a mangngagas; awan iti tinapay wenno kawesko. Saandak a pagbalinen a mangituray kadagiti tattao.'" ⁸ Ta nadadaelen ti Jerusalem, ken narpuogen ti Juda, gapu ta maibusor kenni Yahweh dagiti sao ken tignayda, karkaritenda ti turayna. ⁹ Makita kadagiti rupada ti kinasukirda; ket ibagbagada ti basolda a kas iti Sodoma; saanda nga ilemmeng daytoy. Asida pay! Ta nangiyegda iti dakkell a pakaisagmakan kadagiti bagbagida. ¹⁰ Ibagayo iti nalinteg a tao a nasayaatto ti masakbayanna; ta lakamennanto ti bunga dagiti aramidna. ¹¹ Asi pay dagiti nadangkes! Dakesto ti mapasamak kadakuada, ta no ania ti inaramid dagiti imana isunto ti maawatna. Dagiti tattaok- ubbing dagiti mangparparigat kadakuada, ken babbai dagiti mangiturturay kadakuada. ¹² Dakayo a tattaok, iyaw-awandakayo dagiti panguloyo ket saanyo nga ammo iti turturongenyo. ¹³ Timmakder ni Yahweh tapno mangngeddeng iti pangukoman; timmakder isuna tapno ukomenna dagiti tat-

taona. ¹⁴ Ibaganto ni Yahweh ti pangngeddengna maipanggep kadagiti panglakayen ken kadagiti opisial dagiti tattaona: “Inibusyoyo ti kaubasan; ti nasamsam manipud kadagiti marigrigat ket adda kadagiti balbalayyo. ¹⁵ Apay a tumekenyo dagiti tattaok ken gilingenyo ti rupa dagiti mari-grigat?” Daytoy ti pakaammo ti Apo, ni Yahweh a Mannakabalin-amin. ¹⁶ Imbaga ni Yahweh a napannakkel dagiti annak a babbai ti Sion, ken natangigda a magmagna, ken manggargari dagiti matada, agkinnikinnida bayat iti pannagnada, ken pagkalingkingenda dagiti saksakada. ¹⁷ Isu a paggaddilen ti Apo dagiti ulo dagiti annak a babbai ti Sion, ken pagkalboen ida ni Yahweh. ¹⁸ Iti dayta nga aldaw, ikkatento ti Apo dagiti napintas nga alahas kadagiti lipay-lipayda, dagiti bandana, dagiti simmagaysay nga arkos, ¹⁹ dagiti aritos, dagiti pulseras, ken dagiti belo; ²⁰ dagiti punggos, dagiti kalingking kadagiti lipaylipay, dagiti barikes, ken dagiti kahon ti bangbanglo, ken dagiti an-anib. ²¹ Ikkatennanto dagiti singsing ken alahas a pang-agong, ²² dagiti kawes a pakirambak, dagiti kagay, dagiti belo, ken dagiti supot; ²³ dagiti ig-iggaman a sarming, ti kasasayaatan a lino, dagiti abungot, ken dagiti naarkusan a kagay. ²⁴ Imbes a pabanglo, nabangsitto ti adda; ken imbes a barikes, maysa a tali; imbes a nurnos a buok, panagkalbo; ken imbes a maysa a kagay, maysa a pangkalob a nakirsang a lupot; ken birbiritto imbes a kinapintas. ²⁵ Mapasagto dagiti tattaom babaen iti kumpulan, ket mapasagto dagiti maingel a

tattaom iti gubat. ²⁶ Agdung-aw ken agladingitto dagiti ruangan ti Jerusalem; ket agmaymaysanto isuna ken agtugaw iti daga.

4

¹ Iti dayta nga aldaw, tenglento iti pito a babbai ti maysa a lalaki ket kunada, “Kanenminto ti bukodmi a taraon, ikawesminto ti bukodmi a pagan-anay ngem palubosam koma nga usarenmi ti naganmo tapno maikkat ti pannakaibabainmi.” ² Iti dayta nga aldaw, napintas ken nadayagto ti sanga ni Yahweh, ken naimasto ti bunga ti daga ken makaparagsak para kadagiti makalasad iti Israel. ³ Ket isuna a nabati iti Sion, ken isuna a nagtalinaed iti Jerusalem ket maawaganto a nasantoan, tunggal maysa a naisurat nga agbibiang iti Jerusalem, ⁴ inton buggoan ti Apo ti rugit dagiti annak a babbai ti Sion, ken dalusanna dagiti mantasa ti dara manipud iti tengnga ti Jerusalem, babaen iti espiritu ti hustisia, ken babaen iti espiritu iti sumsumged nga apuy. ⁵ Ket mangikabilto ni Yahweh iti ulep ken asuk iti aldaw, ken iti raniag iti gumilgil-ayab nga apuy iti rabii; maysa nga abbong iti ngato ti amin a dayag; iti ngatoen ti sibubukel a nagsaad an ti Bantay Sion ken iti ngato ti lugarna a pagtitiponan,. ⁶ Maysanto daytoy a paglinungan manipud iti pudot ti aldaw, ken maysa a pagkamangan ken abbong manipud iti bagyo ken tudo.

5

¹ Agkantaak man a maipaay iti ay-ayatek,

maysa a kanta ti ay-ayatek a maipapan iti kaubasanna. Adda kaubasan ti ay-ayatek iti nagdam-eg unay a turod. ² Kinalina daytoy ken inikkatna dagiti batbato, ken minulaanna daytoy kadagiti kasasayaatan nga ubas. Nangipatakder isuna iti torre iti tengnga daytoy ken nangipatakder pay iti pagpespesan ti ubas. Namnamaenna nga agbunga koma daytoy kadagiti nasayaat nga ubas ngem nagbunga daytoy iti balang nga ubas. ³ Isu nga ita, dakayo nga agnanaed iti Jerusalem ken tattao ti Juda; dakayo ti mangikeddeng kaniak ken iti kaubasak. ⁴ Ania pay koma ti rumbeng a naaramid iti kaubasak a saanko nga inaramid? Idi nangnamnamaak nga agbunga daytoy iti nasayaat nga ubas, apay a nagbunga daytoy iti balang nga ubas? ⁵ Ita, ipakaammok kadakayo no ania ti aramidek iti kaubasak; ikkatekto dagiti mula a pannakaaladna; pagbalinek daytoy a pagpastoran; rebbaekto dagiti paderna, ket mabaddebaddekanto daytoy. ⁶ Baybay-akto nga agbalin daytoy nga awan serserbina, ken saanto a maputdan wenno maruk-itan daytoy. Ngem agtubonto dagiti ru-ruot ken sisiit, bilinek pay dagiti ulep a saanda a tudoan daytoy. ⁷ Ta ti kaubasan ni Yahweh a Mannakabalin-amin ket ti balay ti Israel, ken dagiti tattao ti Juda ti maiyarig iti nasayaat a mulana; inurayna iti hustisia ngem ketdi panangpapatay ti adda; inurayna iti kinalinteg ngem ketdi, pukkaw a panagpaarayay ti adda. ⁸ Asi pay dagiti agur-urnong kadagiti balbalay, dagiti agur-urnong kadagiti katalalonan, inggana nga awanen ti mabati a siled, ket dakayo laeng ti

mabati iti daga! ⁹ Kinunana kaniak ni Yahweh a Mannakabalin-amin, adunto a balbalay ti awan ti nagianna, uray dagiti dadakkel ken dagiti napipintas a balbalay, awanto ti agnaed. ¹⁰ Gapu ta sangagalonto laeng nga arak ti mapataud manipud iti uppat nga ektaria ti kaubasan ken maysanto laeng nga epa ti mapataud iti maysa homer a bin-i a bukel. ¹¹ Asi pay dagiti nasapa nga agririing iti bigat tapno agbiruk iti naingel a mainom; nga agtalinaed a siririing agingga iti tengnga ti rabii, agingga a parugsuen ida ti arak! ¹² Agdadayada nga addaan kadagiti arpa, panderata, tamburin, plauta ken arak, ngem saanda a bigbigen ti aramid ni Yahweh, wenna mapanunot dagiti aramid dagiti imana. ¹³ Ngarud, naipanaw a kas balud dagiti tattao gapu iti kinakurang ti pannakaawat; agbisin dagiti mangidadaulo kadakuada, ken awan ti mainom dagiti adu a tattao. ¹⁴ Isu a naganasan ti patay ket ingngangana iti nalawa unay ti ngiwatna; dagiti mabigbigbig kadakuada, dagiti tattao, dagiti papanguloda, dagiti napalalo nga agragragsak ken dagiti nararagsak kadakuada, umulogdanto idiay Sheol. ¹⁵ Naibaba ti tao ken naipababa ti natan-ok a tao, ken nagdumog dagiti napalangguad. ¹⁶ Ni Yahweh a Mannakabalin-amin ket naitan-ok gapu iti kinalintegna, ken ipakpakita ti Nasantoan a Dios ti kinasantona babaen iti kinalintegna. ¹⁷ Ket agarabto dagiti karnero a kas iti bukodda a pagaraban ken kadagiti nadadael a kinabaknang dagiti tattao ket agarabto dagiti urbon a karnero. ¹⁸ Asi

pay dagiti mangguyguyod iti kinadakes babaen kadagiti tali ti kina-ubbaw ken dagiti mangguyguyod iti basol babaen iti maysa a tali ti kariton; ¹⁹ dagiti mangibagbaga, “Darasen koma ngarud ni Yahweh, darasenna koma ti agtignay, tapno makitatayo a mapasamak daytoy, ken matungpal koman ti panggep ti Nasantoan a Dios ti Israel, tapno maammoantayo dagitoy!” ²⁰ Asi pay dagiti mangibagbaga a ti dakes ket nasayaat ken ti nasayaat ket dakes; a mangibagbag nga iti sipnget ket lawag ken ti lawag ket sipnget; a mangibagbaga nga iti napait ket nasam-it ken iti nasam-it ket napait! ²¹ Asi pay dagiti nasirib kadagiti bukodda a panagkita ken dagiti nasirib kadagiti bukodda a pannakaawat! ²² Asi pay dagiti nalatak iti panaginom iti arak ken dagiti nalalain nga agtimpla kadagiti naingel a mainom; ²³ a mangwayawaya kadagiti nadangkes no mapasuksukonda, ken ipaidamda kadagiti awanan-basol ti kalinteganda! ²⁴ Ngarud, kas iti pananguram ti apoy kadagiti punget ti mula, ken kas iti pannakauram iti nagango a ruot, kasta met a malungtot dagiti ramotda, ken maiyangin dagiti sabongda a kasla tapok, gapu ta linaksidda ti linteg ni Yahweh a Mannakabalinamin, ken inuyawda ti sao ti Nasantoan a Dios ti Israel. ²⁵ Ngarud, napasgedan ti pungtot ni Yahweh kadagiti tattaona, ken inyunnatna ti imana a maibusor kadakuada ken dinusana ida; nagpigerger dagiti banbantay, ken dagiti bangkayda ket kasla basura a nagkaiwara kadagiti kalsada. Iti laksid amin dagitoy, saan a bimmaaw ti pungtot ni Yahweh, ngem nakalayay pay laeng

ti imana a mangdusa manen. ²⁶ Ingatonanto ti bandera a pagilasinan ti maysa a nasion manipud iti adayo ken paswitanna ida manipud iti pungto ti daga. Kitaenyo, umayda a dagus ken sipapardas. ²⁷ Awan kadakuada ti mabannog wenno maitibkol; awan ti makaridep wenno makaturog; wenno malukayan dagiti barikesda, wenno mapugsat ti galut dagiti sandaliasda, ²⁸ natirad dagiti panada ken naibiat amin dagiti baida, kasla landok dagiti kuko dagiti kabalioda, ken kasla bagyo dagiti pilid ti karwaheda. ²⁹ Kaslanto ngenger iti leon ti ngerngerda, agngerngerdanto a kas kadagiti ubbing a leon. Agngerngerdanto sada tiliwen ti anupenda, ket iguyoddanto daytoy nga iyadayo, nga awan ti mangispal. ³⁰ Iti dayta nga aldaw, ngerngerandanto ti anupenda a kas iti daranudor iti baybay. No adda mangtannawag iti daga, kinasipnget ken panagsagaba ti makitada, ket langibanto ti nangisit nga ulep ti lawag.

6

¹ Iti tawen a natay ni ari Uzias, nakitak ti Apo a nakatugaw iti maysa a trono, naipangato isuna ken sinaknapan ti gayadan ti kagayna ti templo. ² Iti ngatoenna ket dagiti serafim; addaan iti innem a payyak ti tunggal maysa; kinaluban ti dua a payyak ti rupana, kinaluban ti dua a payyak ti sakana, ket pagtayabna ti dua a payyakna. ³ Ipukpukawda iti tunggal maysa a kunada, “Nasantoan, Nasantoan, Nasantoan, ni Yahweh a Mannakabalin-amin! Napunno ti entero a lubong iti dayagna.” ⁴ Nagunggon

dagiti ruangan ken dagiti pundasion iti ariwawa dagiti agpukpukkaw, ken napno iti asok ti balay. ⁵ Ket kinunak, “Asiak pay! Gapu ta nakednganak gapu ta maysaak a tao a narugit dagiti bibigna, ken agbibigak iti ayan ti tattao a narugit ti bibigda, gapu ta nakita a mismo dagiti matak ti Ari, ni Yahweh, ni Yahweh a Mannakabalin-amin!” ⁶ Kalpasanna, timmayab nga immay kaniak ti maysa kadagiti serafim; adda iggemna a beggang nga sinipitna manipud iti altar. ⁷ Insagidna daytoy iti ngiwatko ket kinunana, “Kitaem, naisagid daytoy iti bibigmo; nadalusanen ti nagbiddutam, ken napakawanen ti basolmo.” ⁸ Nangngegko ti timek ti Apo a kunana, “Siasino ti ibaonko; siasino ti mapan nga ibaontayo?” Ket kinunak, “Adtoyak; ibaon-nak.” ⁹ Kinunana, “Mapanka ket ibagam daytoy kadagiti tattao, dumngegkayo ngem saankayo a makaawat; makakitakayo ngem saanyo a maawatan. ¹⁰ Patangkenem ti puso dagitoy a tattao, ken pagtulengem dagiti lapayagda, ken pagbulsekem dagiti matada, tapno saan a makakita dagiti matada wenno makanggeg dagiti lapayagda, ken saan a makaawat dagiti pusoda, di la ket ta agsublida manen kaniak ket umimbagda. ¹¹ Ket kinunak, “Agingga kaano Apo?” Insungbatna, “Agingga a marsuod dagiti siudad ken awanen dagiti agnanaed, ken awan tattao kadagiti balbalay, ken agbalin a langalang ti daga, ¹² ken agingga a papanawen ni Yahweh dagiti tattao, ken naan-anay a langang ti daga. ¹³ Uray no agtalinaed ti apagkapulo dagiti tattao

ditoy, madadaelto manen daytoy; a kas iti kayo wenno lugo a mapukan, a ti laeng puonna ti mabati, ti nasantoan a bin-i ket adda iti pungdolna.

7

¹ Kadagidi aldaw ni Ahaz a putot ni Jotam a putot ni Uzzias, nga ari ti Juda, simmang-at da Rezin nga ari ti Aram ken ni Peka a putot ni Remalias nga ari ti Israel idiay Jerusalem a manggubat iti daytoy, ngem saanda a maparmek daytoy. ² Naipakaammo iti balay ni David a nakikadua ti Aram iti Efraim. Kasta unay ti butengna, ken uray dagiti tattaona ket uray la agpigerger gapu iti buteng, kasla da la kaykayo iti kabakiran a ginunggon ti angin. ³ Ket kinuna ni Yahweh kenni Isaias, “Rummuarka a kaduam ti putotmo lalaki a ni Sear Jasub ket inkayo sabten ni Ahaz iti murdong ti kanal iti akinngato a pagurnongan ti danum, iti dalan a mapan iti tayak ti Aglablaba iti lupot. ⁴ Ibagam kenkuana, 'Agannadka, saanka nga agdanag, dika agbuteng kadagitoy dua a kayo nga umas-asok, iti nalaus a pungtot ni Rezin, ni Aram, ken ni Peka a putot ni Remalias. ⁵ Nagpanggep iti kinadakes a maibusor kenka da Aram, Efraim, ken Rezin a putot ni Remalias; kinunada, ⁶ “Rautentayo ti Juda ken butbutngentayo daytoy, serkentayo daytyoy ket isaadtayo sadiay ti putot ni Tabeel kas aritayo.” ⁷ Kinuna ni Apo a Yahweh, “Saan a mapasamak daytoy; saan a maaramid daytoy, ⁸ gapu ta ti ulo ti Aram ket ti Damasco, ken ti ulo ti Damasco ket ni Rezin. Iti las-ud iti 65 a tawen, maparmekto ti Efraim ket saandanton a

maibilang a maysa a nasion. ⁹ Ti ulo ti Efraim ket ti Samaria, ken ti ulo ti Samaria ket ti putot ni Remalias. No saan nga agtalinaed a natibker ti pammatiyo, sigurado a saankayonto nga agtalinaed a natalged.”” ¹⁰ Nagsao manen ti Apo kenni Ahaz, ¹¹ “Dumawatka iti pagilasinan kenni Yahweh a Diosmo; dawatem kenkuana daytoy iti kaunggan wenno iti kangatoan.” ¹² Ngem kinuna ni Ahaz, “Saanak a dumawat ken saanko a padasen ni Yahweh.” ¹³ Isu a simmungbat ni Isaias, “Dumngegka, O balay ni David. Saan kadi nga umanay kenka ti panangpadasmo iti kinaanus ti tattao? Masapul kadi pay a padasem ti kinaanus ti Diosko? ¹⁴ Ngarud, mismo a ti Apo ti mangted kenka iti pagilasinan: kitaem, agsikogto ti maysa a babai, agpasngayto iti maysa a lalaki, ket mapanagananto iti Immanuel. ¹⁵ Manganto isuna iti gatas ken diro inton ammonan nga agkedked nga agaramid iti dakes ken pilienna ti kinaimbag. ¹⁶ Ta sakbay a maammoan ti ubing ti agkedked nga agaramid iti dakes ken pilienna ti kinaimbag, agbalinto a langalang ti daga dagiti dua nga ari a pagbutbutngam. ¹⁷ Iyegto ni Yahweh kenka ken kadagiti tattaom ken iti balay ti amam dagiti aldaw nga awan kapadana sipud pay idi simmina ti Efraim iti Juda—iyegnanto a maibusor kenka ti Ari ti Asiria. ¹⁸ Iti dayta a tempo, paswitanto ni Yahweh ti maysa a ngilaw manipud kadagiti adayo a karayan ti Egipto, ken maysa nga alimbubuyog manipud iti daga ti Asiria. ¹⁹ Umaydanto amin agnaed kadagiti amin a tanap, kadagiti rangkis a batbato, kadagiti siit-siitan a mulmula, ken kadagiti amin a

pagpaaraban. ²⁰ Iti dayta a tiempo, kuskusanto ti Apo babaen iti labahas nga inabanganna iti ballasiw ti Karayan Eufrates—ti Ari ti Asiria — kuskosannanto ti ulom, dagiti buok kadagiti luppom; kuskosennanto pay ti barbasmo. ²¹ Iti dayta nga aldaw, mangibatinto ti maysa a tao iti maysa a sibibiag nga urbon a baka ken dua a karnero, ²² ket gapu iti aglaplapusanan a gatas nga itedda, manganto isuna iti gatas, gapu ta manganto iti gatas ken diro dagiti amin a nabati iti daga. ²³ Iti dayta a tiempo, tunggal disso nga adda iti sangaribo a kaubasan nga aggatad iti sangaribo a pirak a sekel, ket awanto ti mabati no di laeng sisiitan a mula ken kalkalunay. ²⁴ Mapanto dagiti tattao sadiay nga aganup babaen kadagiti panada, gapu ta agbalinto a sisiitan ken kakalkalunayan dayta a daga. ²⁵ Umadayodanto kadagiti turturod a nasukay iti gabyon, gapu iti panagbuteng kadagiti siit ken kalkalunay; ngem agbalinto daytoy a pagaraban dagiti baka ken karnero.

8

¹ Kinuna ni Yahweh kaniak, “Mangalaka iti dakkel a tapi ti bato ket isuratmo ditoy ti 'Maher Shalal Hash Baz.'” ² Mangayabakto kadagiti napudno a tattao a mangpaneknek kaniak, ni Urias a padi, ken ni Zacarias a putot ni Jeberekias.” ³ Napanak iti ayan ti babai a profeta ket nagsikog isuna ken nagpasngay iti maysa a lalaki. Ket kinuna ni Yahweh kaniak, “Panaganam isuna ti 'Maher Shalal Hash Baz.'” ⁴ Gapu ta sakbay pay a makabalikas ti ubing iti 'Amak' wenno

'Inak,' dagiti amin a kinabaknang ti Damasco ken ti nasamsam iti Samaria ket ipanawto ti ari ti Asiria.”⁵ Nagsao manen ni Yahweh kaniak,⁶ “Gapu ta pinagkedkedan dagitoy a tattao dagiti nainnayad a danum ti Siloe, ken maragsakanda kenni Rezin ken iti lalaki a putot ni Remalias,⁷ ngarud, dandanin nga iyeg ti Apo kadakuada dagiti danum iti Karayan, naranggas ken adu, ti ari ti Asiria ken ti amin a dayagna. Umadalemto amin a pagayusanna ken lapunosenna dagiti teppangna,⁸ ket agayusto nga agturong iti Juda, manglayusto ken agayusto agingga a madanonna ti tenggedmo. Sakupento ti nakaukrad a payyakna ti entero a dagam, Immanuel.”⁹ Maburak-burakkayonto, dakayo a tattao. Dumngegkayo, dakayo amin nga adayo a pagillian: Agsaganakayo a makigubat ngem maburak-burakkayonto; agarmaskayo ngem maburak-burakkayonto.¹⁰ Agpanggepkayo ngem saanto a maipatungpal daytoy; mangipaulogkayo iti bilin ngem saanto a maipatungpal, ta adda kadakami ti Dios.¹¹ Nagsao kaniak ni Yahweh, ket kasla la iniggamannak ti napigsa nga imana, ken binal-laagannak a saanak a magna iti wagas dagitoy a tattao.¹² Saanmo nga ibaga a dakes a panggep dagiti aniaman nga ibagbaga dagitoy a tattao a dakes a panggep, saanmo a pagbutngan dagiti pagbutbutnganda, ket saanka nga agbutbuteng.¹³ Ni Yahweh a Mannakabalin-amin, dayawem isuna a kas nasantoan, agbutengka kenkuana, isuna ti rumbeng a pagbutngam.¹⁴ Agbalinto isuna a santuario; ngem agbalinto isuna a bato

a maitama kadakuada, ken dakkel a bato a pakaitibkolanda—kadagiti dua a balay ti Israel. Ken agbalinto isuna a silo ken palab-og kadagiti tattao ti Jerusalem. ¹⁵ Adunto iti maitibkol iti daytoy ket matumbada, marumekrumekda, ken masiluardanto ket matiliwda. ¹⁶ Galutam ti pammanekneko, selyoam ti kasuratan, ket itedmo kadagiti adalak. ¹⁷ Urayek ni Yahweh a nangilinged iti rupana manipud iti balay ni Jacob; urayek isuna. ¹⁸ Kitaem, siak ken dagiti annak nga inted kaniak ni Yahweh ket maipaay a pagilasinan ken nakaskasdaaw iti Israel manipud kenni Yahweh a Mannakabalin-amin nga agnanaed iti Bantay Sion. ¹⁹ Ibagadanto kadakayo, “Makiumankayo kadagiti makiumuman kadagiti espiritu ken salamangkero,” dagiti agar-arasaas ken agtaltalamitim. Ngem saan aya a rumbeng koma a makiuman dagiti tattao iti Diosda? Rumbeng kadi a makiumanda kadigiti natay nga agpaay kadagiti sibibiag? ²⁰ Isu a masapul nga ipangagyo ti linteg ken ti pammaneknek! No saanda nga ibaga dagitti kasta a banbanag, daytoy ket gapu ta awan iti lawag kadakuada. ²¹ Lumasatdanto iti daga a napnoan iti riribuk ken panagbisin. Inton agbisinda, makaungetdanto ken ilunoddanto ti ari ken ti Diosda kabayatan iti panagtangadda. ²² Kumitadanto iti daga ket makitada dagiti pannakariribuk, kinasipnget, ken ti saem ti pannakaidadanes. Maiturongdanto iti daga ti kinasipnget.

9

¹ Maikkatto ti saem nga adda kenkuana nga agsagsagaba. Iti naglabas a tiempo, pin-abainanna ti daga ti Zabulun ken ti daga ti Naftali, ngem iti masangoanan a tiempo, pagbalinennanto daytoy a nadayag, ti dalan a mapan iti baybay, iti ballasiw ti Karayan Jordan, Galilea dagiti nasion. ² Dagiti tattao nga agbibig iti kinasipnget ket nakakita iti naindaklan a lawag; dagiti nagnanaed idi iti daga ti aniniwan ni patay, rinanniagan ida ti lawag. ³ Pinaadumon ti nasion, ad-adda pay a pinarag-om ida; agragrag sakda iti sangoanam a kas karagsak iti tiempo ti panagapit, a kas iti panagrag-o dagiti tattao no bingayenda dagiti sinamsamda. ⁴ Ta ti sangol ti dadagsenna, ti biga nga adda iti abagana, ti sarukod ti mangiddadanes kenkuana, tinukkolmo a kas iti aldaw dagiti taga-Midia. ⁵ Ta tunggal botas a mangbadbaddek iti pagrangementan ken dagiti kawes a nadaraan ket mapuoranto, maisungrodto iti apuy. ⁶ Ta naipasngay kadatayo ti maysa nga ubing, naited kadatayo ti maysa nga anak a lalaki; ket maipabaklayto kenkuana ti panagturay; ken mapanangananto isuna iti Nakaskasdaaw a Mammagbaga, Manakabalin a Dios, Agnanayon nga Ama, Prinsipe ti Kappia. ⁷ Awanto iti panagpatingga iti panagduras ti panagturayna ken iti kappia, iti panagturayna iti trono ni David ken iti pagarianna, tapno ibangonna daytoy ken pagtalinaedenna daytoy babaen iti hustisia ken kinalinteg manipud iti daytoy a tiempo ken iti agnanayon. Aramidento daytoy ti kinaregta ni Yahweh a

Mannakabalin-amin. ⁸ Nangipatulod ni Apo iti sao a maibusor kenni Jacob, ket natnag daytoy iti Israel. ⁹ Maammoanto dagiti amin a tattao, uray ti Efraim ken dagiti agnanaed iti Samaria, nga agkunkuna a sipapalanguad ken addaan napasindayaw a puso, ¹⁰ “Nadadaelen dagiti ladrilyo ngem ibangonminto manen babaen iti natikapan a bato; napukanen dagiti sikamoro ngem sukatanminto dagitoy kadagiti sedro.” ¹¹ Ngarud, tumakderto ni Yahweh a maibusor kenkuana, ni Rezin a kabusorna, ket tignayenanto dagiti kabusorna, ¹² dagiti Arameo iti daya ken dagiti Filisteo iti laud. Nakangangadanto a mangalun-on iti Israel. Ta gapu iti pungtotna, saanto nga agsardeng ni Yahweh ngem nakalayatto latta ti imana tapno mangdusa. ¹³ Ngem saanto latta nga agsubli dagiti tattao kenkuana a nangkabil kadakuada wenno saanda a biruken ni Yahweh a Mannakabalin-amin. ¹⁴ Putdento ngarud ni Yahweh ti ulo ken ti ipus ti Israel, sanga ti palma ken runo, iti maysa nga aldaw. ¹⁵ Ti pangulo ken ti natakneng a lalaki ket isuda dagiti ulo; ken ti profeta nga agisursuro iti inuulbod ket ti ipus. ¹⁶ Dagiti mangidadaulo kadagiti tattao ket iyaw-awanda ida ken naalun-on dagiti indauloanda a tattao. ¹⁷ Saanto ngarud a maragsakan ti Apo kadagiti agtutuboda, kasta met a saanna a kaasian dagiti ulila iti ama ken dagiti balo, agsipud ta awan dios ti tunggal maysa ken agar-aramidda iti dakes, ken agsasao kadagiti minamaag ti tunggal bibig. Ngem gapu amin kadagitoy, saan nga maawan ti pungtot ni Yahweh ket nakalayatto latta ti imana a

mangdusa. ¹⁸ Mangur-uram ti kinadangkes a kas iti apuy; uramenna dagiti siit ken sisiitan a ruot; uramenna pay ti napuskol a kabakiran nga uray la umasimbuyok a napuskol nga asok. ¹⁹ Gapu iti nakaro a pungtot ni Yahweh a Mannakabalin-amin, mauram ti daga, ket kasla sungrod iti apuy dagiti tattao. Awan iti tao a mangispal iti kabsatna. ²⁰ Mangiwadanto iti karne kadagiti kannawan nga imada ngem mabisindanto latta; kanendanto ti karne ti kannigid nga imada ngem saandanto a mapnek. Kanento pay ti tunggal maysa ti lasag ti takyagna. ²¹ Alun-onto ti Manases ti Efraim, ket alun-onto met ti Efraim ti Manases; ket agkaduadanto a mangraut iti Juda. Laksidto amin kadagitoy, saanto nga agbaaw ti pungtot ni Yahweh, ngem nakalayatto latta ti imana tapno mangdusa.

10

¹ Asi pay dagiti mangipatpatungpal kadagiti nakillo a linteg ken mangar-aramid kadagiti saan a nainkalintegan a paglintegan. ² Papaidamanda dagiti agkasapulan iti hustisia, taktakawenda dagiti karbengan dagiti nakurapay a tattaok, samsamsamanda dagiti balo, ken pagbalbalinenda a taraonda dagiti awanan iti ama! ³ Ania ti aramidenyo inton aldaw ti panangukom, inton dumteng ti pannakadadael manipud iti adayo? Siasinnonto ngay ti pagpatulonganyo, ken sadinonto ngay ti pangibatianyo iti kinabaknangyo? ⁴ Awan ti mabati, ken agruknuykayonto a kaduayo dagiti balud wenno mapasagkayonto a kaduayo dagiti napapatay.

Iti laksid amin dagitoy, ti unget ni Yahweh ket saan a bumaaw, ngem silalayay latta ti imana tapno mangdusa. ⁵ Asi pay dagiti taga-Asiria, ti pang-or ti ungetko, ti pangbaot a mangipakita iti pungtotko! ⁶ Imbaonko isuna maibusor iti natangsit a nasion ken maibusor kadagiti tattao a manglaklak-am iti aglaplapusanan a pungtotko. Binilinko ti Assiria nga alaenna ti nasamsam, ti naanupan ken baddebaddekanna dagitoy a kasla pitak kadagiti kalsada. ⁷ Ngem saan a daytoy ti pangpanggepena wenno panpanunotenna. Adda iti pusona ti mangdadael ken mangpukaw iti adu a nasion. ⁸ Ta kinunana, “Saan kadi nga ari dagiti amin a prinsipek? ⁹ Saan kadi a ti Calno ket kas iti Carkemis? Saan kadi a ti Hamat ket kas iti Arpad? Saan kadi a ti Samaria ket kas iti Damasco? ¹⁰ No kasano a pinaksiat ti imak dagiti pagarian nga ag-daydayaw iti didiosen, a dagiti kinitikitan nga imahe nga adda kadagitoy ket ad-adu ngem kadagidiay adda iti Jerusalem ken Samaria, ¹¹ kas iti inaramidko iti Samaria ken kadagiti awan serserbina a didiosen daytoy, saanko kadi met nga aramiden daytoy iti Jerusalem ken kadagiti didiosenna?” ¹² Inton malleppas ti Apo ti araramidenna iti Bantay Sion ken iti Jerusalem, ibagananto: “Dusaekto ti ari ti Asiria gapu iti natangsit a panagsasaona ken iti kinapalang-guadna.” ¹³ Ta kunana, “Nagtignayak babaen iti pigsak ken iti kinasiribko. Adda pannakaawatko, ken inikkatko dagiti nagbebeddengang dagiti tattao. Tinakawko dagiti kinabaknangda, ken kas iti maingel a lalaki, impababak dagiti nakatugaw

kadagiti trono. ¹⁴ Innala ti imak ti kinabaknang dagiti nasion a kasla manipud iti umok, ken kas iti panangurnong ti maysa a tao kadagiti nabaybay-an nga itlog, inurnongko ti entero a lubong. Awan ti nangiyunnat kadagiti payyakda wenno nangungap iti ngiwatda wenno naguni.” ¹⁵ Mabalin kadi nga ipagpannakel ti wasay ti bagina iti nangpanday kenkuana? Mabalin kadi nga ibaga ti maysa a ragadi nga ad-adda a nadaydayaw isuna ngem iti mangar-aramat kenkuana? Kasla la maingato iti pang-or dagiti mangusar iti daytoy, ken kasla la makabagkat ti kayo a pang-or iti tao. ¹⁶ Ngarud, pakapsuten ni Yahweh nga Apo a Mannakabalin-amin dagiti mabigbigbig a mannakigubatna; ken iti babaen ti dayagna, addanto iti nasindian a kasla apuy. ¹⁷ Agbalinto nga apuy ti silaw ti Israel ken ti Nasantoan ti Israel ket agbalin a gil-ayab; iti uneg iti maysa nga aldaw, uramen ken alun-onto ti apuy dagiti sisiit ken sisiitan a mula ti Asiria. ¹⁸ Pukawen ni Yahweh ti dayag ti kabakiran ti Asiria ken ti nabunga a dagana daytoy, ti kararua ken ti bagi; maiyarigto daytoy iti pannakapukaw ti biag ti maysa a tao a masakit. ¹⁹ Ti nabatbati kadagiti kaykayo iti kabakiran daytoy ket sumagmamanonto laengen, nga uray ti ubing ket kabaellan a bilangan dagitoy. ²⁰ Iti daya nga aldaw, ti nabatbati iti Israel, ti pamilia ni Jacob a nakalibas, ket saanton nga agtalek iti nangparmek kadakuada, ngem ketdi, agtalekdanto kenni Yahweh, a Nasantoan ti Israel. ²¹ Addanto iti nabatbati iti kaputotan ni Jacob nga agsubli iti mannakabalin a Dios.

²² Ta uray kasla darat iti igid ti baybay dagiti tattaom nga Israel, addanto laeng iti mabati kadakuada nga agsubli. Ti pannakadadael ket naikeddeng, a kas iti kidkiddawen ti aglaplapanan a kinalinteg. ²³ Ta ni Yahweh nga Apo a Mannakabalin-amin, ket dandaninan nga ipatungpal ti pannakadadael a naikeddeng iti entero a daga. ²⁴ Isu a kinuna niYahweh nga Apo a Mannakabalin-amin, “Dakayo a tattaok nga agnanaed idia y Sion, dikay agbuteng kadagiti taga-Asiria. Kabilennakayonto iti pangbaot ken ingatona ti sarukodna maibusor kadakayo, a kas iti inaramid dagiti Egipcio. ²⁵ Saankayo nga agbuteng kenkuana, ta iti mabiit a tiempo, agpatingganton ti pungtotko kadakayo, ket ti pungtotko ket agbanagto iti pannakadadaelna.” ²⁶ Kalpasanna, ni Yahweh a Mannakabalin-amin ket mangusarto iti saplit maibusor kadakuada, a kas iti panangparmekna iti Midian idia y bato ti Oreb. Ingatonanto ti sarukodna iti baybay ken ingatona daytoy a kas iti inaramidna idia y Egipto. ²⁷ Iti dayta nga aldaw, ti panangparigat ti Asiria ket maikkatto manipud iti abagayo, ken ti sangolna ket maikkatto manipud iti tenggedyo, ket mapirdinto ti sangol, gapu ta nalukmegto unay ti tenggedyo para iti daytoy. ²⁸ Dimteng dagiti kabusor iti Aiyat ken limmasatda idia y Migron; ket indulinda dagiti gargaretda idia y Mikmas. ²⁹ Binallasiwda ti bessang ket nagienda iti apagbiit idia y Geba. Nagbuteng ti Rama ken timmaray ti Gabaa ni Saul. ³⁰ Agpukkawka iti nakapigpigma, sika nga anak a babai ti Galim! Ipangagmo, O Laisa! Dakayo a nakakaasi nga

Anatot! ³¹ Agliblibas ti Madmena, ken tumaray dagiti agnanaed iti Gebim tapno ikaluyada dagiti bagbagi da. ³² Iti daytoy met laeng nga al-daw, agsardeng isuna idia y Nob ken ilayatna ti gemgemna iti bantay ti babai a anak ti Sion, turod ti Jerusalem. ³³ Dumngegkayo, pukamento ti Apo a ni Yahweh a Mannakabalinamin dagiti sanga ket agkarasakasto iti nakabut-buteng a karasakas; mapukanto dagiti katatayagan a kaykayo, ken maibabanto ti nangato. ³⁴ Pukanennanto dagiti napupuskol a kayo iti kabakiran babaen iti wasay, kas iti panangpukanna kadagiti natayag a kaykayo ti Lebanon.

11

¹ Addanto iti rusing a rumuar manipud iti ramut ni Jesse, ken agbunganto iti maysa a sanga manipud iti ramutna. ² Agtaengto kenkuana ti Espiritu ni Yahweh, ti espiritu ti kinasirib ken pannakaawat, ti espiritu ti paglintegan ken kinabileg, ti espiritu ti pannakaammo ken panagbuteng kenni Yahweh. ³ Ti ragsaknanto ket ti panagbuteng iti Apo; saanto isuna a mangukom babaen iti makitkitana wenno mangiked-deng babaen iti mangmangnegna. ⁴ Ngem ketdi, ukomennanto iti nalinteg a wagas dagiti nakurapay ken mangngeddengto iti patas para kadagiti napakumbaba iti daga. Dusaennanto ti daga babaen iti pang-or ti ngiwatna, ken babaen iti anges ti bibigna, papatayennanto dagiti nadangkes. ⁵ Kinalintegto ti barikes ti siketna, ken ti kinapudnonto ti barikes ti patongna. ⁶ Makipagnaedto ti lobo iti karnero, ken

agabayto nga agidda ti leopardo ken ti urbon a kalding, ti urbon a baka, ti urbon a leon ken ti napalukmeg a baka. Idauloanto ida ti maysa a bassit nga ubing. ⁷ Agkaduanto nga agarab ti baka ken oso, ken agaabayto nga agidda dagiti urbonda. Manganto ti leon iti garami a kas iti baka. ⁸ Agay-ayanto ti maladaga iti abut ti uleg, ken ikabilto ti napusot nga ubing ti imana iti balay ti karasaen. ⁹ Saandanto a mangdangran wenno mangdadael kadagiti amin a nasantoan a bantayko; ta mapunnonto ti lubong iti pannakaammo kenni Yahweh, a kas iti panagsaknap ti danum iti baybay. ¹⁰ Iti dayta nga aldaw, tumakderto ti ramut ni Jesse a kas maysa a wagayway para kadagiti tattao. Birukento isuna dagiti nasion, ket napintasto ti disso a paginanaanna. ¹¹ Iti dayta nga aldaw, iyunnatto manen ti Apo ti imana tapno sublienna ti natda kadagiti tattao a nagtalinaed iti Asiria, Egipto, Patros, Cush, Elam, Shinar, Hamat, ken dagiti isla iti baybay. ¹² Mangipasdekto isuna iti wagayway para kadagiti nasion ket ummongennanto dagiti napagtalaw iti Israel ken dagiti naiwara-wara a taga-Juda manipud kadagiti uppat a suli ti daga. ¹³ Pasardengennanto ti apal ti Efraim, ken mailaksidto dagidiay bumusbusor iti Juda. Saanto nga umapal ti Efraim iti Juda, ken saanton a bumusor ti Juda iti Efraim. ¹⁴ Ngem ketdi, rautendanto dagiti turturod ti Filistia iti laud, ken agmaymaysadanto a mangsamsam kadagiti sanikua dagiti tattao iti daya. Rautendanto ti Edom ken Moab, ket agtulnogto kadakuada

dagiti tattao ti Ammon. ¹⁵ Dadaelento a naan-anay ni Yahweh ti gulpo iti baybay ti Egipto. Babaen iti makasinit nga angin, ipayapaynanto ti imana iti Karayan Eufrates ket guduennanto daytoy iti pito a karayan tapno mabalin a balasiwen daytoy a nakansandalias. ¹⁶ Addanto kalsada para kadagiti nabati kadagiti tattaona nga agsubli manipud iti Asiria, kas iti kaadda ti dalan a naipaay iti Israel idi agsubsublida manipud iti daga ti Egipto.

12

¹ Iti dayta nga aldaw ket ibagayonto, “Agyamanak kenka O Yahweh. Ta uray no kaungetnak, bimmaaw ti pungtotmo, ket liniwliwanak. ² Kitaenyo, ti Dios ti manangisalakanko; agtalekak ken saanakto nga agbuteng, ta ni Yahweh, wen, ni Yahweh ti pigsak ken kantik. Isuna ti nangisalakan kaniak.” ³ Siraragsakkayonto nga agsakdo iti danum manipud kadagiti bubon ti pannakaisalakan. ⁴ Iti dayta nga aldaw kunaenyonto, “Agyamantayo kenni Yahweh ken awagantayo ti naganna; ibagayo kadagiti tattao dagiti aramidna, ipakaammoyo a ti nagana ket natan-ok. ⁵ Kantaanyo ni Yahweh, gapu kadagiti nadayag a banbanag nga inaramidna; maipakaammo koma daytoy iti entero a daga. ⁶ Agdir-i iti napigsa ken agpukkawkayo gapu iti rag-o, dakayo nga agnanaed iti Sion, ta naindaklan ti Nasantoan ti Israel nga adda iti nagtetengngaanyo.”

13

¹ Maysa a pakaammo maipapan iti Babilonia, a naawat ni Isaias a lalaki a putot ni Amos: ² Iti tapaw ti awan mulmulana a bantay ket mangikabilkayo iti bandera a pagilasinan, pukkawanyo ida, ipayapayyo ti imayo kadakuada tapno mapanda kadagiti ruangan dagiti natatakng.
³ Binilinko dagiti katalekko, wen, inayabak dagiti maingel a tattaok a mangipalak-am iti pungtotko, kasta met dagiti tattaok a mangipanpannakkel kadagiti inaramidko. ⁴ Adda arimbangaw iti adu a tattao iti kabanbantayan, arimbangaw ti adu unay a tattao! Ti ariwawa dagiti pagarian a kasla adu a nasion a naguummong! Umummungen ni Yahweh, a Mannakabalin-amin ti armada para iti gubat. ⁵ Naggapuda iti adayo a pagilian, manipud iti nakaad-adayo a kasulsulinekan a pungto ti daga. Ni Yahweh ken dagiti aramatenna iti panangukom, a mangdadael iti entero a daga. ⁶ Agdung-awkayo, ta asidegen ti aldaw ni Yahweh; dumteng a nabuyugan iti panakadadael manipud iti Mannakabalin-amin.
⁷ Ngarud, malpayto amin nga ima ken kumapoy ti tunggal puso; ⁸ Agbutengdanto iti kasta unay; agsagabadanto iti ut-ot ken ladingit, a kas iti babai nga agpaspasikal. Agkikinnitadanto gapu iti siddaaw; lumabbaganto dagiti rupada gapu iti bain. ⁹ Kitaenyo, dumteng ti aldaw ni Yahweh ket awan asi iti panangdusana ken nalaus ti ungetna, ket pagbalinenna a langalang ti daga ken dadaelenna dagiti managbasol manipud iti daytoy.
¹⁰ Dagiti bituen ti langit ket saanto nga agraniag. Agsipngetto ti init uray iti parbangon, ken saanto

nga agraniag ti bulan. ¹¹ Dusaekto ti lubong gapu iti kinadakesna ken dagiti nadangkes gapu iti kinadakesda. Gibusakto ti kinapalanguad dagiti natangsit ken ipababakto ti kinapalanguad dagiti naulpit. ¹² Pabassitek ti bilang dagiti lallaki ngem iti bilang iti puro a balitok ken pagbalinek a narigrigat a biruken ti tao ngem iti puro a balitok ti Ophir. ¹³ Ngarud, pagkintayegekto ti langit, ket maiyalisto ti daga iti nakasaadanna, babaen iti pungtot ni Yahweh a Mannakabalinamin, ken iti aldaw ti nakabutbuteng a pungtotna. ¹⁴ Kas iti naanupan nga ugsa wenno kas iti maysa a karnero nga awan ti pastorna, tunggal tao ket agsublinto kadagiti kaillianna ken iti bukodna a daga. ¹⁵ Siasinoman a masarakan ket mapapatayto, ken siasinoman a matiliw ket matayto babaen iti kampilan. ¹⁶ Iti imatanga, maibaut-baotto dagiti maladagada agingga nga agsisina dagiti bagida. Matagikuanto dagiti balbalayda ken maagaw ken maramesto dagiti assawada. ¹⁷ Kitaenyo, dandanikon sugsgan dagiti taga-Media a mangraut kadakuada, a saanto a mangikankano iti pirak, wenno saan a maay-ayo iti balitok. ¹⁸ Duyukento dagiti panada dagiti agtutubo a lallaki. Awanto iti asida kadagiti maladaga ken saandanto a bayan nga agbiag dagiti ubbing. ¹⁹ Kasta met ti Babilonia, ti kangrunaan a madaydayaw kadagiti pagarian, ti nadaeg a pagpanpanakkal dagiti Caldeo, ket parmekento ti Dios a kas iti Sodoma ken Gomora. ²⁰ Saanton a mapagtaengan wenno mapagnaedan pay dagiti henerasion. Saanto nga

ipatakder ti Arab iti toldana sadiay, ken saanto a paginnanaen dagiti agpaspastor dagiti arbanda sadiay. ²¹ Ngem agiddanto sadiay dagiti atap nga ayup iti let-ang. Mapunnonto dagiti balbalayda kadagiti kullaaw; ken aglagtu-lagtonto dagiti abestrus ken atap a kalding sadiay. ²² Agtaguobto dagiti hyena kadagiti pagsammakedanda, ken agtaulto dagiti atap nga aso kadagiti napipintas a palasio. Asidegen ti tiempona, ken saanen a maitantan dagiti aldawna.

14

¹ Maasinto ni Yahweh kenni Jacob; pilien ken isublinanto manen ti Israel iti bukodda a daga. Makitiponto kadakuada dagiti gangannaet ken makikaduadanto iti kaputotan ni Jacob. ² Isublinto ida dagiti nasion iti bukodda a lugar. Ket ipanto ida ti kaputotan ti Israel idia y daga ni Yahweh kas adipen a lallaki ken babbai. Tiliwendanto dagiti nangtiliw kadakuada, ken iturayandanto dagiti nangparparigat kadakuada. ³ Iti aldaw nga ikkannaka ni Yahweh iti inana manipud iti panagsagsagabam ken panagladladingitmo, ken iti nadagsen a trabaho a masapul nga aramidem, ⁴ kantaemto daytoy a pananglais a kanta maibusor iti ari ti Babilonia, “Anian a panagpatingga ti mangparparigat, ti naulpit ket naggibusen!” ⁵ Tinukkol ni Yahweh ti sarukod dagiti nadangkes, ti setro dagidiay mangiturturray, ⁶ a nangkabil kadagiti tattao iti pungtot a saan nga agsardeng a panangkabil, a sipupungtot a nangituray kadagiti nasion, iti awan patinggana a panangraut. ⁷ Adda kappia ken talna

iti entero a daga; rinugianda ti panagramrambak babaen iti panagkankanta. ⁸ Uray dagiti parwa a kayo ket makipagragsak kadakayo kasta met dagiti sedro iti Lebanon; kunada, 'Agsipudta napasagkan, awanen iti agpukpukan nga umay mangpukan kadakami. ' ⁹ Ti Sheol nga adda iti baba ket magagaran a mangsabat kenka inton mapanka sadiay. Riniingna dagiti natay para kenka, a dagiti amin nga ari ti daga, pinatakderna kadagiti tronoda, amin dagiti ari dagiti nasion. ¹⁰ Agsaodanto amin ket ibagada kenka, 'Kimmapuykan a kas kadakami. Nagbalinkan a kas kadakami. ¹¹ Ti kinapasin-dayagmo ket naipababa iti sheol agraman ti uni dagiti nakuerdasan nga instrumenton. Sur-iti ti naiwaras iti pagiddaam ken igges ti naiyules kaniam.' ¹² Anian ta natnagka manipud langit, baggak, nga anak ti bigat! Sika a nangsakup kadagiti nasion, anian a pannakatnagmo iti daga. ¹³ Kinunam iti pusom, 'Umuliakto idiay langit, ipasdekkonto ti tronok iti ngatoen dagiti bituen ti Dios, ken agtugawak iti tapaw ti bantay ti paguummongan, agingga iti amianan. ¹⁴ Umuliakto iti ngatoen dagiti ulep; pagbalinekto ti bagik a kas iti Kangatoan a Dios.' ¹⁵ Ngem naipababakan ita iti sheol, iti kaunggan ti abut. ¹⁶ Matmatandakanto dagiti makakita kenka; ken mingmingmingandakanto. Kunaendanto, 'Daytoy kadi ti tao a nangpakintayeg iti daga, a nanggunon kadagiti pagarian, ¹⁷ a namagbalin iti lubong a let-ang, a nangdadael kadagiti siudad daytoy ken ti tao a saanna nga impalu-

bos nga agawid dagiti baludna?’ ¹⁸ Dagiti amin nga ari dagiti nasion, aminda ket pimmusayda nga addaan iti kinadayag, tunggal maysa iti bukodda a tanem. ¹⁹ Ngem naipurwakka manipud iti tanemmo, a kas iti sanga a naibelleng, kasla lupot a naiyules kenka dagiti natay, dagiti dinuyok ti kampilan—dagiti bumaba kadagiti batbato iti abut. ²⁰ Kas iti bangkay a naibad-debaddek, iti kaanuman ket dikanto maitipon kadakuada iti tanem gapu ta dinadaelmo ti dagam. Sika a nangpapatay kadagiti tattaom ket anak dagiti mangar-aramid iti kinadakes ken pulos a saankanto a madakamat manen.” ²¹ Isaganayo ti pangpatayyo kadagiti annakda, gapu iti kinamanagbasol dagiti kapuonanda, tapno saandanto a bumangon a mangtagikua iti daga ken mangpunno iti entero a lubong kadagiti ciudad. ²² Daytoy ti pakaammo ni Yahweh a Mannakabalin-amin—“Tumakderakto a maibusor kadakuada. ” Pukawekto iti Babilonia ti nagan, kaputotan ken ti sumaruno pay a kaputotan” —daytoy ti pakaammo ni Yahweh. ²³ “Pagbalinekto pay isuna a sanikua dagiti kullaaw ken kadandanuman, ken sagadakto daytoy babaen iti sagad ti pannakadadael” —daytoy ti pakaammo ni Yahweh a Mannakabalin-amin. ²⁴ Insapata ni Yahweh a Mannakabalin-amin, “Pudno, a no ania ti pinanggepko, isunto ti mapasamak; ken no ania ti ginandatko, isunto ti maaramid. ²⁵ Parmekekto ti taga-Asiria iti dagak, ket payatpayatak isuna kadagiti rabaw ti bantayko. Ket maikkatto ti sangolna manipud kadakuada ken maikkatto ti impabak-

layna manipud iti abagada.”²⁶ Daytoy ti plano a maipatungpal iti entero a daga, ken daytoy ti ima a naingato iti amin a nasion.²⁷ Ta ni Yahweh a Mannakabalin-amin ti nangpanggep iti daytoy; siasino koma ti makabael a manglapped kenkuana? Nakasagana ti imana a mangipatungpal kadagiti pinanggepna, ket siasino ngay ti makabael a manglapped kadagitoy?²⁸ Iti tawen nga ipapatay ni ari Ahaz, dimteng daytoy a pakaammo:²⁹ “Saanka nga agrag-o, Filistia, gapu ta natukkolen ti sarukod a nangdangran kadakayo. Ta manipud iti maysa nga uleg ket rumuar met ti maysa nga uleg, ken ti anaknanto ket agbalin a nauyong a karasaen a tumaytayab.³⁰ Ti inauna nga anak dagiti nakurapay ket manganto, ken natalgedto nga agidda dagiti agkasapulan. Patayekto dagiti kapuonanyo babaen iti nakaro a panagbisin a mangpatayto kadagiti amin a nakalasad kadakayo.³¹ Agdungawka, sika a ruangan; agsangitka, sika a siudad; marunawkayonto amin, Filistia. Ta manipud iti amianan ket umay ti maysa nga asok, ket awanto ti magna a nabuntog iti likudan dagiti dadduma.”³² Kasantonto ngarud a sumungbat ti maysa a tao kadagiti mensahero iti dayta a nasion? Nga impasdek ni Yahweh ti Sion, ket kenkuana ti pakasarakan dagiti agsagsagaba a tattaona iti pagkamangan.

15

¹ Ti pakaammo maipanggep iti Moab. Pudno, iti maysa a rabii ket mabaybay-an ken madadael ti Ar iti Moab; pudno, iti maysa a rabii ket

mabaybay-an ken madadael ti Kir iti Moab. ² Simmang-atda iti templo, ket simmang-at dagiti tattao ti Dibon kadagiti nangato a lugar tapno agsangitda; dungdung-awan ti Moab ti Nebo ken ti Medeba. Nakuskusan amin dagiti uloda ken naahitan amin dagiti barbasda. ³ Kadagiti kalsadada ket nakakawesda iti nakersang a lupot; kadagiti tuktok ti babbalayda ken kadagiti plasada, agdungdung-aw amin dagiti tattao, agar-arubos dagiti luluada. ⁴ Nagpaarayay ti Hesbon ken Eleale; mangngeg agingga iti Jaz ti timekda. Kasta met a nagpaarayay dagiti soldado ti Moab; agtigtigergerda. ⁵ Sangsangitan iti pusok ti Moab; nagkamang idiy Zoar ken idiy Eglat Selisia dagiti tattaona a naglibas. Sumangsang-atda nga agsangsangit iti sang-atan ti Luhit; iti dalan nga agturong idiy Horonaim ket agdungdung-awda iti napigsa gapu iti pannakadadaelda. ⁶ Nagmagan ti danum iti Nimrim; nalaylay ti ruot ken matay ti katubtubo a ruot; awanen ti nalangto. ⁷ Ti kinawadwad a nagun-od ken naurnongda ket ipandanto iti ballasiw ti waig dagiti karawawe. ⁸ Nagwaras ti panagsangit iti aglawlaw ti teritorio ti Moab; ti dungdung-aw ket dimmanon agingga iti Eglaim ken Beerelim. ⁹ Ta nalaokan iti dara ti danum ti Dimon; ngem mangiyegak pay iti nakarkaro a didigra iti Dimon. Darupento ti leon dagiti aglibas manipud iti Moab ken kasta met dagiti nabatbati iti daga.

16

¹ Mangipatulodkayo kadagiti kalakian a

karnero iti mangiturturay iti daga manipud Sela idiyay let-ang, iti bantay ti anak a babai ti Sion. ² Kas kadagiti billit nga agalla-alla, kas iti umok a nawara-wara, kastanto dagiti babbai iti Moab iti pagballasiwan ti karayan Arnon. ³ Mangtedkayo iti bilin, ipatungpalyo ti hustisia; mangipaaykayo kadagiti linong a kasla rabii iti tengnga ti aldaw; ilemmengyo dagiti aglemlemmeng; saanyo a liputan dagiti adda ilemlemmenganna. ⁴ Ipalubosyo a makipagnaed kadakayo dagiti kimmamang manipud iti Moab; agbalinkayo a lugar a paglemmengan para kadakuada manipud iti manangdadael.” Ta agsardengto ti panangidadanes ken agpatingganto ti pannakadadael, dagiti mangipayatpayat ket mapukawto manipud iti daga. ⁵ Maibangonto ti maysa a trono iti kinapudno ti tulag; ket maysa a tao manipud iti tolda ni David ti sipupudno nga agtugawto sadiay. Mangukomto isuna kas panangipatungpalna iti hustisia ken panangaramidna iti kinalinteg. ⁶ Nangngeganmi ti kinatangsit ti Moab, ti kinakuspagna, ti kinapalangguadna ken ti pungtotna. Ngem ti kinapalangguadna ket ubbaw a sasao. ⁷ Isu nga agdung-aw ti Moab gapu iti Moab, agdung-aw ti amin a tattao. Agladingitkayo gapu kadagiti tinapay a pasas ti Kir Heres a naan-anay a nadadael. ⁸ Natikag dagiti taltalon ti Hesbon kasta met a nagango dagiti lanut ti ubas ti Sibma. Impayatpayat dagiti mangiturturay kadagiti nasion dagiti nalangto a lanut a dimmanon idiyay Jazer ken nagsaknap iti disierto. Nagsaknap dagiti saringitna iti sabali a pagilian;

dimmanon dagitoy iti ballasiw ti taaw. ⁹ Pudno, makipagsangitakto iti Jazer gapu iti kaubasan ti Sibma. Sibugankayonto kadagiti luluak, Hesbon ken Eleale. Ta pinagpatinggakon dagiti pukkaw gapu iti rag-o kadagiti taltalon iti tiempo ti panagapit kadagiti bungbunga iti panawen ti kalgaw. ¹⁰ Mapukawto ti kinaragsak ken rag-o manipud iti kakaykaywan dagiti kayo nga agbunga; ken awanto ti kankanta wenno dirdir-i gapu iti rag-o kadagiti kaubasanyo. Awanto ti agpespes iti arak kadagiti pagpespesan; pinasardengkon ti dir-i gapu iti ragraagsak. ¹¹ Isu nga agsensennaay toy pusok a kasla arpa gapu iti Moab ken ti kaunggak gapu iti Kir Heres. ¹² No agbannog ti Moab a mapan iti nangato a disso ken sumrek iti templona tapno agkararag, awanto iti pagmaayan dagiti kararagna. ¹³ Kastoy ti sao nga imbaga ni Yahweh maipanggep iti Moab iti naglabas. ¹⁴ Agsasao manen ni Yahweh, “Iti las-ud iti tallo a tawen, mapukawto ti dayag ti Moab; iti laksid dagiti adu a tattaona, manmanonto laeng dagiti mabati ken awanto ti gawayda.

17

¹ Ti pakaammo maipanggep iti Damasco. Awanen, saanton a maibilang a maysa a siudad ti Damasco; agbalinto daytoy a gabsuon dagiti dadael. ² Mapanawanto dagiti siudad ti Aroer. Agbalindanto a paginanaan dagiti arban ket awanto iti pakaigapuan ti panagbutengda. ³ Mapukawto dagiti natalged a siudad manipud iti Efrain, ti pagarian manipud iti Damasco

ken dagiti nabatbati iti Aram- agbalindanto a kas iti dayag dagiti tattao ti Israel- daytoy ti pakaammo ni Yahweh a Mannakabalin-amin. ⁴ Mapasamakto iti dayta nga aldaw a kumapuy ti dayag ni Jacob ken ti kinalukmeg ti lasagna ket kumuttongto. ⁵ Maiyarigto daytoy iti talon no kasta nga apiten ti agan-ani ti sitatakder a trigo ken apiten ti takiagna dagiti dawa ti trigo. Maiyarigto daytoy iti talon no kasta nga agtudtod ti maysa a tao kadagiti dawa ti trigo iti tanap ti Refaim. ⁶ Mabatinto dagiti natudtod, uray kaskasano, a kas iti mapasamak no magungon ti kayo ti olibo: dua wenno tallo nga olibo iti ringgawis ti kangatoan a sanga, uppat wenno lima ti mabati iti kangatoan a sanga iti nabunga a kayo- daytoy ti pakaammo ni Yahweh, a Dios ti Israel. ⁷ Iti dayta nga aldaw, kumitanto dagiti tattao iti Namarsua kadakuada, ket kumitadanto iti Nasantoan ti Israel. ⁸ Saandanto a kumita kadagiti altar, nga inaramid dagiti imada, kasta met a saandanto a kumita iti inaramid dagiti ramayda, dagiti poste nga imahen ni Asera wenno dagiti imahen ti init. ⁹ Iti dayta nga aldaw, dagiti nabibileg a siudadda ket kaslanto iti nabaybay-an nga agdan a kayo iti tapaw ti turod, a napanawan gapu kadagiti tattao ti Israel ket agbalinto daytoy a nabaybay-an. ¹⁰ Ta linipatyoy ti Dios a manangisalakanyo, ken saanyo nga inkaskaso ti maiyarig iti bato a pigsayo. Isu a nagmulakayo kadagiti napipintas a mulmula ken nagmulakayo kadagiti karkarna a bin-i ¹¹ iti aldaw a nagmulakayo ket inaladan ken rinuk-itanyo. Agtubonto iti mabiit ti bukelyo, ngem ti maapitto ket aldaw

ti ladingit ken nakaro a liday. ¹² Asi pay! Ti arimbangaw dagiti adu a tatttao, dayta nga arimbangaw ket kasla panagdaranudor dagiti baybay ken panagkaribuso dagiti nasion, dayta a karibuso ket kasla danarudor ti napigsa a danum! ¹³ Agarimbangawto dagiti nasion a kasla panagdaranudor ti adu a danum ngem pasardengento ida ti Dios. Agtataraydanto iti adayo ket kamatendanto ida a kasla kadagiti maitayab a nagango a ruot kadagiti banbantay ken kasla kadagiti maiyalipugpog a ruruot. ¹⁴ Iti rabii, kitaenyo, nakabutbuteng! Ket sakbay a bumigat awandanton; dayta ti maganab dagiti mangsamsam kadatayo, ti maganab dagiti agtakaw kadatayo.

18

¹ Asi pay ti daga dagiti banerber dagiti payyak nga adda iti labes dagiti karayan ti Etiopia; ² a mangibaon kadagiti mensahero iti igid ti baybay, kadagiti bilog a naaramid iti karwawe nga adda kadagiti rabaw ti danum. Mapankayo, dakayo a naalibtak a mensahero iti nasion a natatayag ken nakikinis ti kudilda, kadagiti tattao a pagbutbutangan dagiti adda iti adayo ken iti asideg, napigsa ken nabileg a nasion, a ti dagana ket biningay dagiti karayan! ³ Dakayo amin nga agnanaed iti lubong ken dakayo nga agnanaed iti daga, no ti bandera ket naitag-ay iti tapaw dagiti bantay, kumitakayo; ken no napuyutan ti trumpeta, dumngegkayo. ⁴ Daytoy ti imbaga ni Yahweh kaniak, “ Agpaliwak a siuulimek manipud iti pagtaengak, a kasla iti dumardarang a pudot ti

init, a kasla ulep ti linnaaw iti nadagaang a panagapit.”⁵ Sakbay iti panagapit, inton nalpasen ti panagsasabong ken ti sabong ket agbalbalinen nga ubas, kumpayenanto dagiti sanga, putdenna ket ikkatenna dagiti narampaya a sangsanga.⁶ Mababay-andanto nga agpaay kadagiti billit iti banbantay ken kadagiti ayup iti daga. Kanento dagiti billit dagitoy iti tiempo ti kalgaw ken kanento dagiti amin nga ayup iti daga dagitoy iti tiempo ti lammiis.⁷ Iti dayta a tiempo, maiyegto kenni Yahweh, a Mannakabalin-amin dagiti sagut manipud kadagiti tattao a natatayag ken nakikinis ti kudilna, manipud kadagiti tattao a pagbutbutngan dagiti adda iti adayo ken iti asideg, maysa a napigsa ken nabileg a nasion, nga akin-daga iti biningay ti karayan, iti lugar ti nagan ni Yahweh a Mannakabalin -amin, iti Bantay ti Sion.

19

¹ Maysa a pakaammo maipanggep iti Egipto. Kitaenyo, agsakay ni Yahweh iti napardas nga ulep ket agturong idia Egipto; agkintayeg iti san-goananna dagiti didiosen iti Egipto, ket marunaw dagiti puso dagiti Egipcio.² Kiburekto dagiti Egipcio a maibusor kadagiti Egipcio. Agbibin-nusorto dagiti agkakabsat ken kasta met dagiti agkakarruba; aggiginnubatto dagiti siudad kasta met dagiti pagarian.³ Kumapuyto ti espiritu ti Egipto. Dadaelekto ti balakadda kenkuana uray pay nakiumanda kadagiti didiosen, kadagiti espiritu dagiti natay a tattao, kadagiti mangan-anito ken kadagiti mammuyon.⁴ Iyawatkonto

dagiti Egipcio iti ima ti maysa a nakuspag nga amo, ket iturayanto ida ti maysa a nabileg nga ari—daytoy ti pakaammo ti Apo, ni Yahweh a Mannakabalin-amin.”⁵ Agmaganto dagiti danum iti baybay ken agmaganto ti karayan ket maawan dagiti linaonna.⁶ Bumangsitto dagiti karayan; bumassit ken agmaganto dagiti waig ti Egipto; magangonto dagiti runruno ken tanubong.⁷ Dagiti runruno iti igid ti Karayan Nilo, iti wangawangan iti Nilo, ken dagiti amin a namulaan a taltalon iti Nilo ket agmaganto, agbalinto a tapok ket maiyanginto.⁸ Agdung-aw ken agladingitto dagiti mangngalap, ken agladingitto dagiti amin nga agbanniit iti Karayan Nilo a kas iti panagladingit dagiti mangiwayat iti iket kadagiti danum.⁹ Pumusyawto dagiti trabahador iti pagabelan ken dagiti agababel iti puraw a lupot.¹⁰ Agladingitto dagiti agababel iti lupot idia Egipto; ken agladingitto dagiti amin a matangtangdanan nga agtrabaho.¹¹ Naan-anay a maag dagiti prinsipe ti Zoan. Nagbalin nga awan mamaayna dagiti balakad dagiti kasisiriban a mammagbaga ti Faraon. Nangal-alaam iti turedmo a mangibaga iti Faraon, “Siak ti putot a lalaki dagiti masirib a lallaki, putot a lalaki dagiti nagkakauna nga ar-ari?”¹² Sadino ngarud ti ayan dagiti masirib a tattaoyo? Ibagada koma ngarud kadakayo ken ipakaammoda dagiti plano ni Yahweh a Mannakabalin-amin maipapan iti Egipto.¹³ Nagbalin a maag dagiti pangulo ti Zoan, naallilaw dagiti prinsipe ti Memphis; inyaw-

awanda ti Egipto, isuda a pasuli a bato dagiti tribuna. ¹⁴ Nangikabil ni Yahweh iti espiritu ti panangallilaw iti nagtetengaanna ket inyawawanda ti Egipto iti amin nga ar-aramidenna, kaiyariganna ti maysa a nabartek nga agibar-ibar iti sarwana. ¹⁵ Awan ti maaramidan ti siasinoman maipaay iti Egipto, ulo man wenno ipus, sanga ti palma wenno runo. ¹⁶ Iti dayta nga aldaw, agbalinto dagiti Egipcio a kasla kadagiti babbai. Agtiggerger ken agbutengdanto gapu iti nakalayay nga ima ni Yahweh a Mannakabalina-amin nga intag-ayna kadakuada. ¹⁷ Agbalinto a pagbutbutngan ti Egipto ti daga ti Juda. Tunggal ipalagip kadakuada ti siasinoman ti maipanggep iti Juda, agbutengdanto, gapu iti plano ni Yahweh a pangpanggepenna maibusor kadakuada. ¹⁸ Iti dayta nga aldaw, addanto iti lima a ciudad iti daga ti Egipto nga agsao iti pagsasao ti Canaan ken agsapatadanto a ni Yahweh a Mannakabalin-amin ti pagserbianda. Maawaganto ti maysa kadagitoy a ciudad iti Ciudad ti Init. ¹⁹ Iti dayta nga aldaw, addanto altar a maipaay kenni Yahweh iti tengnga ti daga ti Egipto, ken maysa a dakkal nga adigi a bato iti beddeng ni Yahweh. ²⁰ Agbalinto daytoy a pagilasinan ken pammaneknek kenni Yahweh a Mannakabalin-amin iti daga ti Egipto. No umasugda kenni Yahweh gapu kadagiti mangidaddadanes, mangibaonto isuna kadakuada iti mangisalakan ken mangispal ket ispalennanto ida. ²¹ Mabigbigto ni Yahweh idia Egipto, ket maam-ammonto dagiti Egipcio ni Yahweh iti dayta nga aldaw. Agdayawdanto nga addaan kadagiti daton ken

sagsagut, ken agkaridanto kenni Yahweh ket tungpalendanto dagitoy. ²² Dusaento ni Yahweh ti Egipto, dusaen ken paimbagenna ida. Agsublidanto kenni Yahweh; denggennanto ti kararagda ket paimbagennanto ida. ²³ Iti dayta nga aldaw, addanto iti kalsada manipud iti Egipto agingga idiaiy Asiria ket makapanto dagiti taga-Asiria idiaiy Egipto, ken makapanto dagiti Egipcio idiaiy Asiria; ket makipagdaydayawto dagiti Egipcio kadagiti taga-Asiria. ²⁴ Iti dayta nga aldaw, ti Israel ket agbalinto a maikatallo iti Egipto ken Asiria, maysa a bendision iti entero a daga; ²⁵ bendisionanto ida ni Yahweh a Mannakabalina-amin ket kunaenanto, “Mabendisionan ti Egipto, a tattaok; ti Asiria nga aramid dagiti imak; ken ti Israel, a tawidko.”

20

¹ Iti tawen nga immay ni Tartan idiaiy Asdod, idi imbaon isuna ni Sargon nga ari ti Asiria, nakiranget isuna iti Asdod ket sinakupna daytoy. ² Iti dayta a tiempo, nagsao ni Yahweh babaen kenni Isaias a putot ni Amos a kinunana, “Mapanka ket ikkatem ti nakersang a lupot iti siketmo ken ikkatem dagita sandaliasmo.” Kasta ngarud ti inaramidna, nagnagna a lamolamo ken sakasaka. ³ Kinuna ni Yahweh, “Kas iti adipenko a ni Isaias a nagna a lamolamo ken sakasaka iti las-ud ti tallo a tawen, pagilasinan ken ballaag daytoy maipapan iti Egipto ken maipapan ti Etiopia- ⁴ iti kastoy a wagas nga ipanawto ti ari ti Asiria dagiti natiliw a kas balud a taga-Egipto ken dagiti naipanaw a kas balud a taga-Etiopia, ubing

ken nataengan, lamolamo ken sakasaka ken saan a naabbongan dagiti patongda, a pakaibabainan ti Egipto. ⁵ Maupay ken maibabaindanto, gapu ta ti Etiopia ti namnamada ken ti Egipto ti dayagda. ⁶ Dagiti agnanaed kadagitoy nga igid ti baybay ket ibagadanto iti dayta nga aldaw, 'Pudno, daytoy ti nagtaudan ti namnamatayo, a nagkamangantayo tapno maispaltayo manipud iti Ari ti Asiria, ket ita, kasanotayo ngay a makalibas? '”

21

¹ Ti pakaammo maipanggep iti desierto nga adda iti igid ti baybay. Kas iti napigsa nga angin a dumalapus iti Negev, lumasatto daytoy manipud iti let-ang, manipud iti nakabutbuteng a daga. ² Maysa a makapaupay a sirmata ti naited kaniak: ti mangliliput a tao ket agtigtig-nay a sililiput, ken ti manangdadael ket mangdaddadael. Sumang-at ket rumautkayo, Elam; manglakubkayo, Media; Pasardengekto amin ti panagas-asugna. ³ Gapu iti daytoy, nakariknaak iti ut-ot kadagiti lumok; ti ut-ot a kas iti ut-ot ti agpasikal a babai ti nangtengngel kaniak; napadumogak iti nangngegak; naburiburak iti nakitak. ⁴ Agkibkibbayo ti barukongko; agtigtigergerak iti buteng; ti rabii a segseggaak ket nagbalin a nakabutbuteng kaniak. ⁵ Insaganada ti lamisaan, inyaplagda dagiti alfombra ket agkakaan ken aggiinomda; tumakderkayo, dakayo a prinsipe, sapsapoanyo iti lana dagiti kalasagyo. ⁶ Ta daytoy ti kinuna ni Yahweh kaniak, “Mapanka,

mangdutokka iti guardia; masapul nga ipakaammona ti makitana. ⁷ No makakita isuna iti karwahe, iti sagdudua a lallaki a nakakabalio, kadagiti nakasakay iti asno, kadagiti nakasakay iti kamelio ket ngarud masapul nga agsiput ken agalibtak unay.” ⁸ Nagpukkaw ti guardia, “Apo, iti pagwanawanan, agtaktakderak nga agmal-malem, inaldaw ken iti disso a pagwanawanak ket agtaktakderak nga agpatpatnag.” ⁹ Adtoyen ti maysa a nakakarwahe ket adda kaduana a bunggoy ti lallaki, sagdudua a lallaki a nakakabalio. Ipukpukkawna, “Naparmeken, naparmeken ti Babilonia ket dagiti amin a nakitikitan nga imahen dagiti diosda ket naburaken iti daga.” ¹⁰ Nairik ken naitaep a tattaok, annak ti pagirikak! Impakaammok kadakayo ti nangngegko manipud kenni Yahweh a Mannakabalin-amin, a Dios ti Israel. ¹¹ Ti pakaammo maipanggep iti Duma. Adda umaw-awag kaniak manipud iti Seir. “Guardia, kasano pay kabayag ti rabii? Guardia, kasano pay kabayag ti rabii?” ¹² Kinuna ti guardia, “Dumtengen ti agsapa ken kasta met ti rabii: No agsaludsodka, agsaludsodka ket kalpasanna, agsublikanto manen.” ¹³ Ti pakaammo maipanggep iti Arabia. Agpatpatnagkayo iti let-ang ti Arabia, dakayo a bunggoy a taga-Dedan. ¹⁴ Mangiyegkayo iti danum para kadagiti mawaw; dakayo nga agnanaed iti daga ti Tema, mangipankayo iti tinapay kadagiti tattaok a naglibas. ¹⁵ Ta intarayanda ti kampilan, manipud iti nauyos a kampilan, manipud iti napilko a pana ken manipud iti dagsen ti gubat. ¹⁶ Ta daytoy ti imbaga ti Apo kaniak, “Iti las-

ud ti makatawen, agpatingganto amin ti dayag ti Kedar, a kas iti mapasamak iti panagtrabaho ti matangtangdanan nga agtrabaho iti makatawen. ¹⁷ Manmanonto laeng ti mabati kadagiti pumapana, dagiti mannakigubat ti Kedar” ta ni Yahweh, a Dios ti Israel, ti nagsao.

22

¹ Ti pakaammo maipapan iti tanap ti sirmata. Ania ti makagapu nga immulikayo amin kadagiti tuktok dagiti balbalay? ² Maysa a ciudad a natagari, maysa nga ili a napnoan ti ramrambak; saan a napapatay dagiti minatayyo babaen iti kampilan, ken saanda a natay iti gubat. ³ Naglibas a sangsangkamaysa dagiti amin a mangiturturaymo, ngem natiliwda nga awanan iti pana, natiliw ken naipanawda amin a sangsangkamaysa; naglibasda manipud iti adayo. ⁴ Isu a kinunak, “Saandak a kitaen, agsangitakto iti nasaem; saandak a padasen a liwliwaen maipapan iti pannakadadael ti anak a babai dagiti tattaok.” ⁵ Ta adda aldaw ti pannakariribuk, pannakadadael, ken pannakaburibor manipud iti Apo, a ni Yahweh a Mannakabalin-amin, iti tanap ti sirmata, pannakarebba dagiti pader, ken panagsangangit dagiti tattao kadagiti banbantay. ⁶ Alaen ti Elam ti taguban, kaduana dagiti lallaki a naglugan kadagiti karwahe ken nakakabalio, ken isagana ti Kir ti kalasag. ⁷ Mapasamakto a dagiti kasasayaatan a tantanapmo ket mapunno kadagiti karwahe ken agpwestonto dagiti kumakabalio iti ruangan. ⁸ Inikkatna ti salaknib ti Juda; ket

iti dayta nga aldaw minatmatam dagiti armas iti uneg ti Palasio ti Kabakiran. ⁹ Nakitam a nagadu dagiti birri ti siudad ni David, ken inurnongmo ti danum iti akin-baba a pagurnonggan iti danum. ¹⁰ Binilangmo dagiti balbalay ti Jerusalem, ket rinebbam dagiti balbalay tapno patibkerem ti pader. ¹¹ Nangaramidka iti pagurnongan iti danum iti nagbaetan dagiti dua a pader para iti danum iti daan a pagurnonggan ti danum. Ngem saanmo a pinanunot ti nangaramid iti siudad, a nangplano iti daytoy iti nabayagen a panawen. ¹² Agayab ti Apo, a ni Yahweh a Mannakabalin-amin iti dayta nga aldaw para iti panagsangsangit, para iti panagladladingit, para iti pannakakuskos dagiti ulo ken iti panangikawes kadagiti nakersang a lupot. ¹³ Ngem kitaem, nagramrambakkayo ketdi ken nagragragsakkayo, nagparpartikayo kadagiti baka ken karnero, nangnangkayo iti karne ken naqin-inumkayo iti arak; mangan ken uminumtayo, ta inton bigat, mataytayonton. ¹⁴ Impakaammo daytoy ni Yahweh a Mannakabalin-amin kadagiti lapayagko: “Pudno a saankayto a mapakawan iti daytoy a nagbasolanyo, uray inton mataykayo,” kuna ti Apo a ni Yahweh a Mannakabalin-amin. ¹⁵ Kinuna daytoy ti Apo a ni Yahweh a Mannakabalin-amin, “Mapanka iti daytoy a mangimatmaton, kenni Sebna a mangimatmaton iti balay ket ibagam, ¹⁶ 'Ania ti adda kenka ditoy ken siasinoka ta nangkalika iti maysa a tanem? Nangkalkalika iti tanem iti nangato a disso, nangkitkitikitka iti disso a paginanaam iti dakkel a bato” ¹⁷ Kitaem,

ipurruaknakanto ni Yahweh, nasiglat a tao, ipurruaknakanto; gammatannakanto iti nairot. ¹⁸ Sigurado nga iwallowallagesnakanto, ken ipurruaknakanto a kasla maysa a bola iti nalawa a pagilian. Mataykanto sadiay ken maipanto sadiay dagiti agkakapintas a karwahem; sikanto ti pakaibabainan ti balay ti apom! ¹⁹ “Ikkatenkanto manipud iti saadmo ken iti nakaisaadam. Maipababakanto. ²⁰ Mapasamakto iti dayta nga aldaw nga ayabak ti adipenko a ni Eliakim a putot ni Hilkiyas. ²¹ Ikaweskonto kenkuana ti kagaymo ken ibarikeskonto kenkuana ti barikesmo, ken iyakarkonto iti imana ti turaymo. Agbalinto isuna nga ama kadagiti agnanaed iti Jerusalem ken iti balay ti Juda. ²² Ikabilkonto iti abagana ti tulbek ti balay ni David; luktannanto ket awanto ti makaiserra; ilukatnanto ket awanto iti makaiserra. ²³ Kas iti maysa a lansa, ipalokkonto isuna iti natalged a lugar, ket agbalinto isuna a trono ti dayaw iti balay ti amana. ²⁴ Ibitindanto kenkuana dagiti amin a pammadayaw iti balay ti amana, dagiti annakna ken dagiti kaputotanna, tunggal bassit a pagkargaan manipud kadagiti sartin agingga kadagiti amin a burnay. ²⁵ Iti dayta nga aldaw — daytoy ti pakaammo ni Yahweh a Mannakabalin-amin — lumukayto ti pasok a naipalok iti natibker a lugar, matukkol ket matnag, ket ti dagsen nga adda iti daytoy ket mapukawto — ta isu ti kinuna ni Yahweh.

23

¹ Ti pakaammo maipapan iti Tiro: Agriawkayo, dakayo a barko ti Tarsis; ta awanen iti pagtaen-

gan wENNO pantalan; manipud iti daga ti Kittim naipakaammon kadakuada. ² Agsiddaawkayo, dakayo nga agnanaed iti igid ti baybay, dakayo nga agtagtagilako ti Sidon, nga agdaldaliasat iti rabaw ti taaw a makin-ahente kadagiti mangipapaay kadakayo kadagiti tagilako. ³ Ket iti rabaw dagiti dadakkel a danum, ket naipan dagiti trigo ti rehiyon ti Sihor, nga apit ti Nilo, idia y Tiro; lugar a pagtagilakoan idi dagiti nasion. ⁴ Agbainka koma Sidon, ta nagsao ti taaw, ti nabileg iti taaw. Kinunana, “Saanak a nagpasikal wENNO naganak, wENNO nagpadakkel kadagiti babbaro wENNO babbalasang.” ⁵ Inton dumteng ti pakaammo idia y Egipto, agladingit-danto maipapan iti Tiro. ⁶ Agballasiwkayo idia y Tarsis; aganug-ogkayo dakayo nga agnanaed iti igid ti baybay. ⁷ Napasamak kadi daytoy kadakayo, ti naragsak a siudad, a ti naggap-poanna ket manipud iti punganay, nga inyadayo dagiti sakana tapno agnaed kadagiti ganggan-naet a lugar? ⁸ Siasino ti nangplano iti daytoy maibusor iti Tiro, ti mangmangted kadagiti korona, a dagiti agtagtagilakona ket prinsipen ken dagiti agtagtagilakona ket mararaem iti daga? ⁹ Pinanggep daytoy ni Yahweh a Mannakabalin-amin tapno maibabain ti pagpanpannakkell ti Tiro ken ti amin a dayawna, tapno pabainanna dagiti amin a mararaemna iti daga. ¹⁰ Aradoem ti daga, anak a babai ti Tarsis, kas iti panangarado ti maysa a tao iti Nilo. Awanen ti pagtagilakoan idia y Tiro. ¹¹ Inyunnat ni Yahweh ti imana iti rabaw ti taaw, ket ginungonna dagiti pagarian;

nangted isuna ti bilin maipanggep iti Fenecia, a madadael dagiti sarikedkedna. ¹² Kinunana, “Saankanton nga agragsak manen, naidadanes a birhen nga anak ti Sidon; tumakderka, mapanka idiaiy Cyprus; ngem uray sadiay, saankanto a makainana.” ¹³ Kitaem ti daga dagiti Caldeo. Dagitoy a tattao ket maibilang a saanen a nasion; inaramid dagiti taga-Asiria daytoy a let-ang a maipaay kadagiti atap nga ayup. Nangaramidda kadagiti nangangato a pagkalay-atanda; rineb-bada dagiti palasiona daytoy; inaramidda daytoy a gabsuon dagiti nadadael. ¹⁴ Agriawkayo, dakayo a barko ti Tarsis; ta nadadaelen ti pagkamanganyo. ¹⁵ Iti dayta nga aldaw, malipatto ti Tiro iti pito pulo a tawen, a kas iti al-aldaw ti maysa nga ari. Kalpasan iti pito pulo a tawen, addanto ti mapasamak iti Tiro a kas iti nailanad iti kanta ti balangkantis. ¹⁶ Mangalaka ti arpa, mapanka iti siudad, sika a nalipatanen a balangkantis; sayaatem a kurengrengen daytoy, agkantaka iti adu a kankanta, tapno malaglagip-daka. ¹⁷ Mapasamakto a kalpasan iti pito pulo a tawen, tulonganto ni Yahweh ti Tiro, ket agsublinto manen ti Tiro iti sigud a panggedanna. Ilakonanto ti bagina kadagiti amin a pagarian iti rabaw ti daga. ¹⁸ Maidatonto kenni Yahweh dagiti amin a ganansia ken urnongna. Saanto a maidulin wenno maurnong dagitoy. Ti mateggedna ket para iti taraon ken nalagda a kawes dagiti agnanaed iti presensia ni Yahweh.

24

¹ Kitaem, pukawento ni Yahweh ti linaon ti

daga, dadaelennanto daytoy, gusogusoennanto ti rabaw daytoy, ken warawaraenna dagiti agnanaed iti daytoy. ² Mapasamakto a no ania ti mapasamak iti tattao, ket kasta met iti padi; no kasano iti adipen, ket kasta met iti amongna; no kasano ti tagabo a babai ket kasta met iti amongna a babai; no kasano iti gumatgang, kasta met iti aglaklako; no kasano iti agpapautang, kasta met iti umut-utang; no kasano iti umaw-awat iti porsiento ti kuarta, ket kasta met iti mangmangted iti porsiento ti kuarta. ³ Madadaelto a naan-anay ti daga ket mapukawto a maminpinsan dagiti amin a banag nga adda iti daytoy; ta imbaga ni Yahweh daytoy a sao. ⁴ Agmaga ti daga ken agtikag, agangrag ken mapukaw ti lubong, agkapuyto dagiti mabigbigbig a tattao ti daga. ⁵ Ti daga ket rinugitan dagiti agbibigbig iti daytoy gapu ta sinukirda dagiti linteg, sinalungasingda dagiti bilbilin, ken linabsingda ti agnanayon a katulagan. ⁶ Ngarud, mailunod ti ti daga, ken naduktalan a nagbasol dagiti agnanaed iti daytoy. Mauram dagiti agnanaed iti daga, ket manmano a tattao ti nabati. ⁷ Agmaga ti baro nga arak, magango ti lanut ti ubas, agasogto dagiti amin nga addaan ragsak iti puso. ⁸ Sumardeng ti naragsak nga uni dagiti pandereta, ken dagiti ariwawa dagiti agragragsak; sumardeng ti rag-o ti lira. ⁹ Saandanton nga uminom iti arak ken saandanton nga agkanta, ket napaitton ti arak kadagiti uminom iti daytoy. ¹⁰ Nadadaelen ti ciudad a napnoan iti riribuk; naiserra ken awanen ti nagian ti tunggal balay.

¹¹ Adda panagsangangit kadagiti kalsada gapu iti arak; simmipnget amin a rag-o, napukaw ti kinaragsak ti daga. ¹² Iti siudad ket pasig a pannakadadael ti adda, ken ti ruangan ket narakrak. ¹³ Ta kastoyto ti mapasamak kadagiti nasion iti entero a daga, kaslanto iti mapasamak no kasta a magunggon ti kayo nga olibo, kas iti mapasamak no kasta a malpasen ti panagaapit iti ubas. ¹⁴ Ipigsadanto dagiti timekda ket ipukkawda ti kinatan-ok ni Yahweh, ken sirarag-oda nga agpukkaw manipud iti taaw. ¹⁵ Ngarud, iti daya, idayawyo ni Yahweh, ken kadagiti isla ti taaw, idayawyo ti nagan ni Yahweh a Dios ti Israel. ¹⁶ Manipud iti kaadayoan a paset ti daga, nakanggegkami kadagiti kankanta, “Dayaw ti maipaay iti nalinteg!” Ngem kin-unak, “Kimapuyakon, kimapuyakon, asiak pay! Kasta unay ti panangliput dagiti mangliliput; wen, kasta unay ti panangliput dagiti mangliliput.” ¹⁷ Dumtengto kadakayo nga agnanaed ditoy daga ti panagbuteng, ti abut ken ti palab-og. ¹⁸ Siasinoman a tumaray manipud iti uni ti nakabutbuteng ket matnag iti abut, ket siasinoman a rummuar manipud iti tengnga ti abut ket matiliwto iti palab-og. Aglukatto dagiti tawa ti langit, ken aggungonto dagiti pundasion ti daga. ¹⁹ Maminpinsanto a madadael ti daga, agguddua ti daga; aggunggonto ti kasta unay ti daga. ²⁰ Agdiwerdiwerto ti daga a kasla iti nabartek ken agpallapallayogto a kasla indayon. Ti nagbasolanna ket nadagsento iti daytoy, ket matumbanto ket saanton a makabangon pay.

²¹ Mapasamakto iti dayta nga aldaw a dusaen ni Yahweh dagiti dakes nga espiritu, ken dagiti ar-ari iti rabaw ti daga. ²² Maummongdanto, maipupokdanto iti abut, ken maipupokdanto iti pagbaludan; ket kalpasan iti adu nga al-aldaw madusadanto. ²³ Ket mabainto ti bulan, ken maawananto iti dayaw ti init, ta agarinto ni Yahweh a Mannakabalin-amin idia Bantay Sion, idia Jerusalem ken iti sangoanan dagiti panglakayenna.

25

¹ O Yahweh, sika ti Diosko; itan-okka, idayawko ti naganmo; ta nagaramidka kadagiti nakaskas-daaw a banbanag, banbanag a naplano iti nabayagen a tiempo, a matungpal nga awan pagkuranganna. ² Ta pinagbalinmo a gabsuon ti siudad, siudad a nasarikedkedan, nadadael ken pinagbalinmo nga awan serserbina ti pagkamangan a siudad dagiti kabusor. ³ Ngarud, idayawdakanto ti nabibileg a tattao; agbutengto kenka ti siudad dagiti nararanggas a nasion. ⁴ Ta sika ket salaknib kadagiti napanglaw, mangay-aywan iti marigrigat iti tiempo ti panagrigat, pagkamangan manipud iti bagyo, paglinongan manipud iti darang ti init, iti tiempo a dumarup dagiti naranggas a tattao a kasla bagyo a mangdungpar iti pader. ⁵ Kas iti pudot iti tiempo ti kalgaw, pagsardengemto ti ariwawa dagiti ganggannaet; kas iti pudot iti linong ti ulep, mapasardengto ti kanta dagiti naranggas. ⁶ Iti daytoy a bantay, mangipaayto ni Yahweh a Mannakabalin-amin iti maysa a padaya a para

kadagiti amin a tattao a pakaidasaranto dagiti agkakaimas a taraon, agkakaimas nga arak, dagiti agkakalukneng a karne, ti kababaakan ken kaiimasan nga arak. ⁷ Dadaelennanto iti daytoy a bantay ti nangabbong kadagiti amin a tattao, ti kasla nalaga a saput a nangabbong kadagiti amin a nasion. ⁸ Alun-onenna ti patay iti agnanayon, ken punasento ni Apo a Yahweh dagiti lulua dagiti tattao; ikkatennanto ti pakaibabainan dagiti tattaona iti entero a daga, ta kinuna daytoy ni Yahweh. ⁹ Maibaganto iti dayta nga aldaw, “Kitaenyo, daytoy ti Diostayo; inur-uraytayo isuna, ket isalakannatayo. Daytoy ni Yahweh; inur-uraytayo isuna, agragsak ken agrag-otayo iti panangisalakanna. ¹⁰ Ta iti daytoy a bantay, iyunnatto ni Yahweh ti imana; ket maipayatpayatto ti Moab, a kas iti pannakaipayatpayat ti garami iti abut a napunno iti takki. ¹¹ Iyunnatdanto dagiti imada iti tenga ti abut, kas iti panangiyunnat ti lumalangoy kadagiti imana tapno aglangoy; ngem imamegto ni Yahweh ti pagpanpanakkelda iti likudan ti panangikagumaan dagiti imada. ¹² Rebbaennanto dagiti nangato a sarikedked a paderyo ket pagbalinenna a tapok.

26

¹ Iti dayta nga aldaw, maikantanto daytoy a kanta iti daga ti Juda: Addaankami iti natibker a siudad; inaramid ti Dios a pakaisalakanan dagiti pader ken dagiti sarikedked daytoy. ² Lukatanyo dagiti ruangan, tapno makastrek ti nalinteg a nasion a mangsalsalimetmet iti pammati.

³ Ti panunot a sitatalinaed kenka, ket pagtalinaedemto ti naan-anay a kinatalnana, ta agtaltalek daytoy kenka. ⁴ Agtalekka kenni Yahweh iti agnanayon; ta kenni Yah, ni Yahweh ket agnanayon a dakkal a bato. ⁵ Ta ipababananto dagiti agbibig a sipapalanguad, ipababananto ti nasarikedkedan a siudad, rebbaennanto daytoy a naan-anay iti daga; ipatadnanto daytoy iti tapuk. ⁶ Ipayatpayatto dagiti napanglaw ken ibaddebaddeko dagiti marigrigat. ⁷ Patad ti dalan dagiti nalinteg, O Apo a Nalinteg; palpalintegem ti dalan dagiti nalinteg. ⁸ Wen iti wagas ti panangukommo, O Yahweh, urayendaka; ti nagan ken kinasinawmo ti tarigagaymi. ⁹ Iti rabii, sapsapulenka; wen, sigagagar a birbirukennaka toy espirituk. Ta inton dumteng dagiti panangukommo ditoy daga, sursuroento dagiti agnanaed iti daga ti maipapan iti kinalinteg. ¹⁰ Uray mapakitaan iti asi ti nadangk, saannanto a masursuro ti kinalinteg. Iti daga ti kinalinteg, dakes ti araramidenna ket saanna a makita ti kinatan-ok ni Yahweh. ¹¹ Yahweh, nakatag-ay ta imam, ngem saanda a makita. Ngem makitadanto ti kinagagarmo a mangbendision kadagiti tattao ket maibabaindanto, gapu ta alun-onento ida ti apuy dagiti kabusormo. ¹² O Yahweh, talna koma ti iyegmo kadakami; ta pudno a lineppasmo met para kadakami dagiti amin a trabahomi. ¹³ O Yahweh a Diosmi, inturayandakami dagiti dadduma nga apo malaksid kenka; ngem ti naganmo laeng ti idaydayawmi. ¹⁴ Natayda, saandanto nga agbiag; natayda, saandanto a bu-

mangon. Pudno unay, dimtengka a mangukom ken dinadaelmo ida, ket pinukawmo ti tunggal pakalaglagipan kadakuada. ¹⁵ Pinadakkelmo ti nasion, O Yahweh, pinadakkelmo ti nasion; naidayawka; pinalawam ti amin a masakupan ti daga. ¹⁶ Yahweh, iti tiempo ti riribuk, kimmitada kenka; nagiyebkasda pay kadagiti orasion a maibusor iti dakes idi dinisiplinaam ida. ¹⁷ Kas iti masikog nga umadanin nga agpasngay, agpasikal isuna ket agriaw iti panagpasikalna; kasta met ti napasaranmi iti sangoanam, Apo. ¹⁸ Nagsikogkami, nagpasikalkami, ngem kasla la naganakkami laeng iti angin. Saankami a nangyeg iti pannakaisalakan ditoy daga, ket saan a natnag dagiti agbibig iti lubong. ¹⁹ Agbiagto dagiti minatayyo, bumangonto dagiti minataymi. Agriangkayo ket agkantakayo gapu iti rag-o, dakayo nga adda iti tapuk; gapu ta ti linnaawyo ket ti linnaw dagiti ruot, ket agungarto manen dagiti natay manipud iti daga. ²⁰ Mapankayo, tattaok, sumrekkayo kadagiti siledyo ket iserrayo dagiti ridaw iti likudanyo; aplemmengkayo pay laeng, agingga nga agbaaw ti pungtot ni Yahweh. ²¹ Ta, kitaenyo, umadanin a rummuar ni Yahweh iti ayanna a mangdusa kadagiti agbibig iti daga gapu kadagiti basolda; ikkatento ti daga ti naiyabbong iti nagsayasay a dara iti daga, ket saanton a mailemmeng ti daga dagiti napapatay nga adda iti daytoy.

27

¹ Iti dayta nga aldaw, dusaento ni Yahweh, babaen iti nalagda, dakkell ken natadem a kampi-

lanna ti Leviatan nga aguy-uyas nga uleg, ti Leviatan nga agkunkunikon nga uleg ken papatayennanto ti nakaam-amak nga ayup nga adda iti taaw. ² Iti dayta nga aldaw: Ikanta ti kaubasan a paggagapuan iti arak ti maipapan iti daytoy. ³ “Siak a ni Yahweh, ti mangsalsalluad iti daytoy, sibsibugak daytoy iti amin a kanito; tapno awan ti mangdangran iti daytoy, banbantayak daytoy iti rabii ken iti aldaw. ⁴ Saanak a makapungtot, no komaa ta adda dagiti sisiitan a ruot ken sisiit! Iti gubat, baddebaddekak dagitoy; puorak ida amin, ⁵ malaksid no awatenda ti panangsalaknibko ken makikapiada kaniak; makikapiada ngarud koma kaniak. ⁶ Iti umay nga aldaw, agramutto ni Jacob; agsabong ken agbuselto ti Israel; ket punoendanto iti bunga ti rabaw ti daga.” ⁷ Rinaut kadi ni Yahweh da Jacob ken Israel a kas iti panangrautna kadagiti nasion a nangraut kadakuada? Napapatay kadi da Jacob ken Israel a kas iti pannakapapatay dagiti nasion a pinapatayda? ⁸ Iti umiso a pangrukod a nakapnekam a nangpapanaw kada Jacob ken Israel; pinapanawna ida babaen iti napigsa nga anginna, iti aldaw ti angin nga agtaud iti daya. ⁹ Isu nga iti daytoy a wagas, mabayadanto ti basol ni Jacob, ta daytoyto ti naan-anay a bunga ti panangtallikudna iti basolna: Pagbalinennanto dagiti amin nga altar a bato a kasla tisa ken napulbos, ket awanto ti agtalinaed a nakatakder nga adigi ni Asera wenno dagiti altar a pagidatdatonan iti insenso. ¹⁰ Ta nadadael ti nasarikedkedan a ciudad, ti pagnanaedan ket napanawan ken nabaybay-an

a kas iti let-ang. Ket sadiay adda agarab a baka, ken sadiay nga aginana ken mangan kadagiti sanga daytoy. ¹¹ Inton magango dagiti sanga, matukkoldanto. Mapanto urnongen dagiti bab-bai ket pagsungroddanto dagitoy, gapu ta saan ida a tattao ti pannakaawat. Isu a saanto a maasi kadakuada ti Nangparsua kadakuada, ket saanto a maasian ti namarsua kadakuada. ¹² Ket inton aldaw nga agirikto ni Yahweh manipud iti agay-ayus a Karayan Eufrates agingga iti waig ti Egipto, ket maurnongkayonto a saggaysa, tattao ti Israel. ¹³ Iti dayta nga aldaw addanto mapuyotan a dakkal a trumpeta; ket umayto dagiti mapukpukaw idia y daga ti Asiria ken dagiti napagtalaw idia y daga ti Egipto, idaydayawdanto ni Yahweh iti nasantoan a bantay idia y Jerusalem.

28

¹ Asi pay ti napalanguad a korona dagiti mam-martek ti Efraim, ken ti agkupkupas a sabong ti napintas a dayagna, nga adda iti tengnga ti nabaknang a tanap dagiti nabartek iti arak! ² Kitaenyo, addaan ti Apo iti nasiglat ken nabileg; kas iti uraro, manangdadael a bagyo, kas iti nadawel ken napegges a danum. Dusaennanto ti daga babaen iti imana. ³ Maibaddebaddeko ti napalanguad a korona dagiti mammartek ti Efraim. ⁴ Ti agkupkupas a sabong ti napintas a dayagna, nga adda iti tengnga ti nabaknang a tanap, ket maiyarigto iti umuna a naluom a bunga ti igos sakbay iti panawen ti tikag, a no adda makakita iti daytoy, kabayatan nga adda pay laeng iti imana, kanennan daytoy. ⁵ Iti dayta

nga aldaw, ni Yahweh a Mannakabalin-amin ket kaslanto napintas a korona ken maysa a korona a sabong ti kinapintas para kadagiti nabatbati a tattaona, ⁶ espiritu ti kinalinteg kenkuana nga agtugtugaw iti pangukoman, ken pigsa para kadagidiay mangpasanud kadagiti kabusorda kadagiti ruanganda. ⁷ Ngem uray dagitoy ket maulaw met gapu iti arak, ken agdiwerdiwerda gapu iti naingel a mainum. Maulaw dagiti papadi ken profeta gapu iti naingel a mainum, ken mabartekda gapu iti arak. Agdiwerdiwerda gapu iti naingel a mainum, nariribuk ti sirmatada ken saanda a makaikeddeng iti umno. ⁸ Pudno, amin a lamisaan ket nalapunos iti sarua, isu nga awan iti nadalus a disso. ⁹ Siasino ngay ti masapul a pangisuroanna iti pannakaammo, ken siasino ngay ti rumbeng a pangilawlawaganna iti mensahe? Kadagidiay kadi napusot iti panaggatasda wenno dagiti kapuspusot iti panagsusoda? ¹⁰ Ta kanayon a bilin ti ibagbagana; agibaga iti maysa a bilin ket agibaga manen iti maysa pay; agibaga iti maysa a linteg ket kalpasanna, agibaga manen iti sabali pay a linteg; bassit ditoy, bassit idiy. ¹¹ Kinapudnona, babaen kadagiti mananguyaw a bibig ken babaen iti pagsasao a ganggan-naet, kasaonanto dagitoy a tattao. ¹² Iti napalabas, kinunana kadakuada, “Daytoy ti inana, paginanaenyo dagiti nabannog; ken daytoy ti makapabang-ar,” ngem saanda met a dumngeg. ¹³ Isu a ti sao ni Yahweh ket maitedto kadakuada, ta kanayon a bilin ti ibagbagana; agibaga iti maysa a bilin ket agibaga manen iti maysa pay; agibaga iti maysa a linteg ket kalpasanna,

agibaga manen iti sabali pay a linteg; bassit ditoy, bassit idia; iti kasta ket mapanda ket matuangda, mapasagda, mapalab-oganda ken matiliwda. ¹⁴ Isu a dumngegkayo iti sao ni Yahweh, dakayo a manguy-uyaw, a mangiturturay kadagitoy a tattao iti Jerusalem. ¹⁵ Kinunayo, “Nakitulagkami iti patay; nakitulagkami iti sheol. Isu nga inton lumabas ti nainget a panangukom, saankami a maan-ano, gapu ta pinagbalinmi a sarikedked ti inuulbod, ket iti kinaulbod ti naglemmenganmi.” ¹⁶ Isu a kastoy ti kuna ni Yahweh, “Kitaenyo: Mangipatakderakto idia; Sion iti bato a pundasion, maysa a napadasen a bato, maysa a napateg a pasuli a bato, maysa a natalged a pundasion. Siasinoman a mamati ket saanto a mabain. ¹⁷ Pagbalinekto a pangrukod ti hustisia, ken ti kinalinteg ti aramidek a tinnag. Iyanudto ti uraro dagiti sarikedked nga inuulbod, ket lipusento ti layus ti disso a paglemmengan. ¹⁸ Mawaswasto ti katulaganyo iti patay, ket saanto nga agbayag ti pannakitulagyo iti sheol. Inton sumangbay ti napigsa a layus, lipusennakayto. ¹⁹ Tunggal lumabas daytoy, lipusennakayonto daytoy, binigatto daytoy a lumabas ket aldaw ken rabii nga umayto daytoy. No naawatan ti mensahe, mangipaay daytoy iti nakaro a panagbuteng. ²⁰ Ta ababa unay ti pagidnaan a pagunnatan ti maysa a tao, ken ababa unay ti ules a mangbalkot iti bagina.” ²¹ Tumakderto ni Yahweh a kas iti inaramidna idia; Bantay Perazim, tumakderto isuna a kas iti inaramidna idia; tanap ti Gabaon tapno aramidenna ti trabahona, ti naidumduma

a trabahona, ken tapno aramidenna ti naidumduma nga aramidna. ²² Isu nga ita saankayo nga aguyaw, ta no saan mapairutanto dagiti kawaryo. Adda nangngegko a bilin maipanggep iti pannakadidigra ti daga manipud iti Apo, a ni Yahweh a Mannakabalin-amin. ²³ Ipangagyoy ken dumngegkayo iti timekko; ipangagyoy ken dumngegkayo a naimbag kadagiti sasaok. ²⁴ Agar-arado kadi lattan ti ub-ubraen ti mannalon nga agar-arado iti agmalem tapno agmula koma? Kanayonna kadi lattan nga ar-aradoen ken suysuyuden ti talon? ²⁵ No naisagananan ti daga, saan kadi nga agiwaras isuna iti bukel ti neguillas, ibunubonna ti kumino, imulana nga agbabatog dagiti trigo, ken ti sebada iti umno a pakaimulaanna ken ti espelta kadagiti pungto ti talon? ²⁶ Bilbilinen isuna ti Diosna; sursurroanna isuna a nasayaat. ²⁷ Maysa pay, saan a maruros ti kumino babaen iti pasagad wenno iti karison a maipatulid iti rabaw ti kumino; ngem ketdi maruros ti neguillas babaen iti ruting, ken maruros ti kumino babaen iti sarukod. ²⁸ Magiling ti bukel a maaramid a tinapay ngem saan unay a napino ken uray no iwaras daytoy dagiti dalig ti karisonna ken dagiti kabaliona, saan a marumek daytoy dagiti kabaliona. ²⁹ Daytoy ket naggapu met kenni Yahweh a Mannakabalin-amin, a naisangsangayan ti bilinna ken naindaklan ti kinasiribna.

29

¹ Asi pay ti Ariel, Ariel, ti siudad a nagkam-poan ni David! Kada tawen; agrambakkayo

kadagiti fiesta. ² Ngem lakkubekto ti Ariel, ket agladingit ken agdung-awto daytoy; ket agbalinto daytoy kaniak a kas iti Ariel. ³ Agkampoakto iti aglawlawyo ket lakubenkayonto babaen kadagiti nangangato nga alad a naaramid iti natiradan a kayo, ken pangatoekto dagiti aramatek a panglakubko kadakayo. ⁴ Maipababakayonto ken agsaokayonto manipud iti daga; agtaudto iti tapok ti saoyo. Kaslanto timek ti al-allia manipud iti uneg ti daga ti timekyo, ket nakapsutto unay ti saoyo manipud iti tapok. ⁵ Ti bunggoy dagiti mangraraud kadakayo ket kaslanto napino a tapok, ken kaslanto taep a maiyangin dagiti adu a naulpit a tattao. Mapasamakto daytoy a saan a mapakpakadaan, iti apagdarikmat. ⁶ Dusaennakayonto ni Yahweh a Mannakabalin-amin babaen iti gurruod, ginggined, napigsa a tagari, napigsa nga angin ken naranggas a bagyo, ken gil-ayab ti makauram nga apuy. ⁷ Maiyarigto daytoy iti maysa a tagtagainep, maysa a sirmata iti rabii: Ti bunggoy dagiti amin a nasion ket makirangetto iti Ariel ken iti sarikedked daytoy. Rautendanto daytoy ken dagiti pagsamsammakedan daytoy tapno maimameg daytoy. ⁸ Maiyarigto daytoy iti maysa a mabisin a tao nga agtagtagainep a mangmangan, ngem no makariing ket awan karga ti buksitna. Maiyarigto daytoy iti maysa a mawaw a tao nga agtagtagainep nga umin-inum, ngem no makariing ket matalimudaw isuna ken saan a maep-ep ti pannakawawna. Wen, ket kastanto ti kaiyarigan ti bunggoy dagiti nasion a mangraut iti Bantay Sion. ⁹ Pagsiddaawenyo dagiti bagbagiyo ket

agsiddaawkayo; pagbulsekenyo dagiti bagbagiyo ket agbulsekkayo! Agbartekayo, ngem saan a babaen iti arak; agdiwerdiwerkayo ngem saan a gapu iti arak. ¹⁰ Ta imbukbok ni Yahweh kadakayo ti espiritu ti pannakarnek iti turog. Pinagkidemna dagiti matayo, dakayo a profeta, ken inabbunganna dagiti uloyo, dakayo a makakitkita iti masakbayan. ¹¹ Dagiti amin a paltiing ket nagbalin kadakayo a kas kadagiti sasao iti libro a naselioan, a mabalin nga ited ti maysa a tao iti nakaadal, a kunana, “Basaem daytoy. ” Kunana met, “Saanko a mabasa ta naselioan daytoy. ” ¹² No maited ti libro iti tao a saan a makabasa, kunana, “Basaem daytoy, ” ibagana, “Saanak a makabasa.” ¹³ Kinuna ti Apo, “Umas-asideg kaniak dagitoy a tattao babaen kadagiti ngiwatda ken daydayawendak babaen kadagiti bibigda, ngem adayo kaniak dagiti pusoda. Ti panangdaydayawda kaniak ket bilin nga insuro dagiti tattao. ¹⁴ Ngarud, kitaenyo, ituloykonto ti mangaramid iti nakaskasdaaw a banag kadagitoy a tattao, agsasaruno a nakakaskasdaaw. Agpukawto ti kinasirib dagiti masirib a tattaoda, ken mapukawto ti pannakaawat dagiti nanakman a tattaoda.” ¹⁵ Asi pay dagiti nainget a mangilemmeng kadagiti panggepda kenni Yahweh, ken dagiti adda iti kinasipnget ti aramidda. Kunada, “Siasino koma ngay ti makakitkita kadatayo, ken makaammo kadatayo? ¹⁶ Binallikogyo dagiti banbanag! Mabalin kadi a maibilang a pitak ti agdamdamili, tapno ti banag a naaramid ket maibagana maipapan iti nangaramid kenkuana

a, “Saannak nga inaramid, ” wenna ti banag a nasukog ket ibagana maipapan iti nangsukog kenkuana a, “Saan isuna a makaawat?” ¹⁷ Iti mabiit laeng a panawen, agbalinto a talon ti Lebanon, ken agbalinto a kabakiran ti talon. ¹⁸ Iti dayta nga aldaw mangngegto ti tuleng dagiti sasao ti maysa a libro, ken makakitanto dagiti mata ti busek manipud iti nakaro a sipngget. ¹⁹ Agrab-onto manen kenni Yahweh dagiti naidadanes, ken agrag-onto iti Nasantoan ti Israel dagiti nakurapay a tattao. ²⁰ Ta agsardengto dagiti naulpit, ken agpukawto ti managuyaw. Dagiti amin a mangay-ayat nga agaramid iti dakes ket mapukawto, ²¹ dagiti tattao a ti saoda ket pagbalinenna a nakabasol ti maysa a tao. Mangipakatda iti silo para kadagiti mangbirbirok iti hustisia iti ruangan ken imamegda dagiti nalinteg babaen iti panag-
ulbodda. ²² Ngarud, daytoy ti kuna ni Yahweh maipapan iti balay ni Jacob— ni Yahweh, a nangsubbot kenni Abraham, “Saanton nga agbain ni Jacob, wenna agpusyaw ti rupana. ²³ Ngem inton makitana dagiti annakna, ti aramid dagiti imak, pagbalinendanto a nasantoan ti naganko. Pagbalinendanto a nasantoan ti nagan ti Nasantoan ni Jacob ken agbutengdanto iti Dios ti Israel. ²⁴ Dagiti agbiddut iti naespirituan ket magunoddanto ti pannakaawat, ken makasursuronto dagiti managriri.”

30

¹ “Asi pay dagiti nasukir nga annak,” daytoy ti pakaammo ni Yahweh. “Agplanoda, ngem saan

nga aggapu kaniak; tumiponda kadagiti dad-duma a nasion, ngem saan ida nga indalan ti Espirituk, isu a nayunanda ti basolda. ² Ikeddengda a sumalog idia y Egipto, ngem saanda a dinawat ti panangidalanko. Dawatenda ti panangsalaknib ti Faraon ken agkamangda iti salinong ti Egipto. ³ Ngarud, ti panangsalaknib ti Faraon ti pakaibabainanyonto, ken ti panagkamangyo iti salinong ti Egipto ti pannakaibabainyo, ⁴ nupay adda idia y Zoan dagiti prinsipeda ken napan idia y Hanes dagiti mensaheroda. ⁵ Mabaindanto amin gapu kadagiti tattao a saan a makatulong kadakuada, kadagiti saan a makatulong wenno pakairanudan, no di ket pakaibabainan ken pakaibabaan.” ⁶ Pakaammo maipapan iti narungsot nga ayup ti Negeb: Lumasatda iti daga ti riribok ken peggad, iti kabaian ken kalakian a leon, ti karasaen, ken ti nakabutbuteng a dragon, awitda dagiti kinabaknangda kadagiti bukot dagiti asnoda, ken dagiti gamengda iti bukot dagiti kamelioda, kadagiti tattao a saan a makatulong kadakuada. ⁷ Ta awan serserbi ti tulong ti Egipto, isu a pinanaganak daytoy iti Rahab nga agtugtugaw lattan. ⁸ Mapanka itan, isuratmo iti sangoananda, iti maysa a tapi ti bato, ken isuratmo iti nalukot a pagbasaan, tapno mapagtalinaed daytoy para iti masakbayan kas maysa a pammaneknek. ⁹ Ta nasukir dagitoy a tattao, ulbod nga annak, annak a saan a dumngeg iti bilin ni Yahweh. ¹⁰ Kunada kadagiti makakitkita iti masakbayan, “Saanka a kumita;” ken kadagiti profeta, “Saankayo a mangi-

padto iti pudno kadakami; ibagayo kadakami dagiti nasayaat a banbanag; mangipadtokayo kadagiti panangallilaw; ¹¹ aglisikayo iti pagnaan; aglisikayo iti dalan; iyadayoyo iti sangoananmi ti Nasantoan ti Israel.” ¹² Ngarud, kuna ti Nasantoan ti Israel, “Gapu ta linaksidyo daytoy a sao ken nagtalekkayo iti pannakaidadanes ken panangallilaw ken mangnamnamakayo iti daytoy, ¹³ daytoy ngarud a basol para kadakayo ket kas iti naburburak a paset a dandanin matnag, kas iti maysa a paset ti nangato a pader a ti pannakatnagna ket saan a mapakpakadaan, iti apagdarikmat.” ¹⁴ Burakenna daytoy kas iti naburak a banga ti maysa nga agdamdamili; saanna a kailalaan daytoy, ket awanton a pulos ti masarakan kadagiti pidaso daytoy a naburak a mabalin a pagadaw iti apuy iti langlang ti urno, wenno pagtako iti danum manipud iti bubon. ¹⁵ Ta daytoy ti kuna ti Apo a ni Yahweh, a Nasantoan ti Israel, “Iti panagsubli ken panaginana ket maisalakankayonto; iti kin-aulimek ken iti panagtalek ket isunto ti pigsayo. Ngem saankayo nga umannugot. ¹⁶ Kunayo, 'Saan, ta aglibaskami babaen kadagiti kabalio,' isu nga aglibaskayo; ken, 'Agsakaykami kadagiti napapartak a kabalio,' isu a napartakto dagiti mangkamat kadakayo. ¹⁷ Aglibasto ti sangaribo kadakayo babaen iti panangbutbuteng iti maysa; babaen iti panangbutbuteng iti lima aglibaskay-onto agingga a dagiti mabati kadakayo ket kas iti maysa a poste ti bandera iti tapaw ti bantay, wenno kas iti maysa a bandera iti tapaw ti turod.” ¹⁸ Ngem agur-uray ni Yahweh a tapno

kaasiannakayo. Ngarud, maitan-okto isuna, ken sisasagana a mangaasi kadakayo. Ta ni Yahweh ket Dios ti hustisia; nagasat dagiti amin a manguray kenkuana. ¹⁹ Ta agnaedto dagiti tattao iti Sion, idia Jerusalem, ket saankayonton nga agsangit pay. Sigurado a kaassiannakayo iti panagsangityo. No mangngegna daytoy, sungbatannakayonto. ²⁰ Uray no ipapaay kadakayo ni Yahweh ti tinapay ti kinarigat ken ti danum ti panagsagaba, saanton a pulos nga aglemmeng ti mannursuroyo, ngem makitayonto a mismo ti mannursuroyo babaen kadagiti bukodyo a mata. ²¹ Makangngegto dagiti lapayagmo iti sao iti likudam nga agkunkuna, “Daytoy ti dalan, magnaka iti daytoy” no agbaw-ingka iti kanawan wenno iti kannigid. ²² Dadaelenyonto dagiti adda kadakayo a nakitikitan nga imahe a nakalupkohan iti pirak ken dagiti balitok a nasukog nga imahe. Ibellengyonto ida a kas iti narugit a pagpiganan. Ibagayonto kadagitoy, “Pumanawkayo ditoy.” ²³ Ipaaynanto ti tudo para kadagiti bukelyo inton mulaanyo ti daga, ken addanto nawadwad a tinapay manipud iti daga. Ket adunto dagiti mulmula. Iti dayta nga aldaw, agarabto dagiti bakayo kadagiti nalawa a pagpasturan. ²⁴ Manganto dagiti baka ken asno a pagar-aradoyo iti naimas a naitaep babaen iti pala ken tinidor. ²⁵ Iti tunggal nangato a bantay ken turod, adunto ti agayus a waig ken karayan, iti aldaw ti nakaro a panangpapatay inton marba dagiti tore. ²⁶ Ti raniag ti bulan ket kaslanto iti raniag ti init, ken rumaniagto pay iti mamimpito a daras ti raniag ti init, kas iti raniag

ti init iti pito nga aldaw. Bedbedanto ni Yahweh ti sugat dagiti tattaona ken agasannanto dagiti dunor ti panangsugatna kadakuada. ²⁷ Kitaem, ti nagan ni Yahweh ket umay manipud iti adayo a lugar, umap-apuy iti pungtotna ken addaan iti napuskol nga asok. Napno dagiti bibigna iti pungtot, ken ti dilana ket kas iti mangikisap nga apuy. ²⁸ Ti angesna ket kas iti agliplippias a layus a dumanon agingga iti tengged, tapno sagaten dagiti nasion babaen iti sagat ti panakadadael. Ti angesna ket kasla busal kadagiti sangi dagiti tattao a mangpaalla-alla kadakuada. ²⁹ Maaddaankayonto iti kanta a kas iti kanta iti rabii no kasta a rambakan ti nasantoan a fiesta, ken kinaragsak ti puso, ken no kasta nga agpatpatukar iti plauta ti tao nga agturong iti bantay ni Yahweh, iti Bato ti Israel. ³⁰ Ipangngegto ni Yahweh ti kinadayag ti timekna, ipakitananto ti garaw ti takkiagna babaen iti kasla bagyo a pungtot ken iti gil-ayab ti apuy, iti napigsa nga angin, napigsa a tudo ken uraro. ³¹ Ta babaen iti timek ni Yahweh, madadaelto ti Asiria; bautennanto ida babaen iti sarukod. ³² Ket iti tunggal pannakailayat ti naituding a sarukod nga ilayat ni Yahweh kadakuada ket danggayanto iti musika ti tamborin ken arpa kabayatan a gubgubaten ken karangrangetna ida. ³³ Ta adda naisaganan a lugar a pagpuoran idi pay laeng. Kinapudnona, naisagana daytoy para iti ari, ken inaramid ti Dios daytoy a nauneg ken nalawa. Nakasaganan ti gabsuon ti adu a kayakayo a pagaron. Ti anges ni Yahweh, a kasla karayan nga asufre, ket pasgedannanto daytoy.

31

¹ Asi pay dagiti sumalog idia y Egipto tapno agpatulong ken dagiti agtalek kadagiti kabalio, ken dagiti agtalek kadagiti karwahe (gapu ta adu dagitoy) ken kadagiti agkabkabalio (gapu ta saan a mabilang dagitoy). Ngem saanda a pakaseknan ti maipapan iti Nasantoan ti Israel, wenno saanda a sapulen ni Yahweh! ² Ngem nasirib isuna, ket idissuornanto ti didigra ken saannanto a baliwan dagiti saona. Ket busurennanto ti balay ti dakes ken dagiti mangtultulong kadagiti agar-aramid iti basol. ³ Ti Egipto ket tao saan ket a Dios, lasag laeng dagiti kabalioda saan ket nga espiritu. Inton igaw-at ni Yahweh ti imana, dagiti mangtultulong ket maitublakto, ken dagiti matultulongan ket matumbanto; agpadada a mapukaw. ⁴ Kastoy ti kinuna ni Yahweh kaniak, “Kas iti leon, uray ti urbon a leon ket ngerngeranna ti kinemmegna a kanenna, no pukkawan daytoy ti maysa a bunggoy dagiti agpaspastor, saan daytoy nga agbuteng kadagiti timekda, wenno agtaray gapu iti pukkawda; kastanto met ni Yahweh a Mannakabalin-amin inton umulog a makiranget idia y tapaw ti Bantay Sion, iti dayta a turod. ⁵ Kas kadagiti billit a tumaytayab, salaknibanto ni Yahweh a Mannakabalin-amin ti Jerusalem; salakniban ken ispalennanto inton lumabas isuna iti daytoy, ken ikanawana daytoy. ⁶ Agsublikayo kenkuana, dakayo a tattao ti Israel a timmallikod kenkuana. ⁷ Ta iti dayta nga aldaw, tunggal maysa ket ibellengnanto dagiti didiosenna a pirak ken balitok a sibabasol nga inaramid dagiti imayo. ⁸ Mapasagto ti Asiria

babaen iti kampilan; maysa a kampilan a saan nga inaramid ti tao ti mangdadael iti daytoy. Aglibasto daytoy manipud iti kampilan, ket mapilitto dagiti agtutubo daytoy nga agrabaho iti nadagsen. ⁹ Mapukawdanto ti amin a talekda gapu iti buteng, ket agbutengto dagiti prisipena iti imatang ti bandera ni Yahweh.” — Daytoy ti pakaammo ni Yahweh, a ti apuyna ket adda idiaiy Sion ken ti urnona ket adda idiaiy Jerusalem.

32

¹ Denggenyo, agturayto a sililinteg ti maysa nga ari, ken agturayto dagiti prinsipeng nga adaan hustisia. ² Maiyarigto ti tunggal maysa iti maysa a salaknib manipud iti angin ken maysa a pagkamangan manipud iti bagyo, kas kadagiti karayan iti namaga a disso, kas iti linong ti maysa a dakkal a bato iti natikag a daga. ³ Ket saanto nga agkudrep dagiti mata dagiti makakita, ken dumngegto a nalaing dagiti lapayag dagiti makangngeg. ⁴ Ti darasudos ket agpanunotto a nalaing nga adaan iti pan-nakaawat, ken ti atel ket nalaka ken nalawagto nga agsao. ⁵ Ti maag ket saanen a maawagan a madaydayaw, ken saanen a maawagan a natak-neng ti manangallilaw. ⁶ Ta ti maag ket agsasao iti minamaag, ken agpangpangep ti pusona iti dakes ken saan a nadiosan nga ar-aramid, ken agsasao isuna iti biddut maibusor kenni Yahweh. Saanna nga ik-ikkan dagiti mabisin, saanna nga ik-ikkan iti danum dagiti mawaw. ⁷ Dakes dagiti wagas ti manangallilaw. Mangpanpanunot isuna kadagiti nadangkes a panggep tapno dadaelenna

dagiti marigrigat babaen iti inuulbod, uray no ibagbaga dagiti marigrigat ti pudno. ⁸ Ngem ti tao a mararaem ket nasayaat dagiti panggepna; ket gapu kadagiti nasayaat nga aramidna, agtalinaedto ti kinaprogresona. ⁹ Bumangonkayo, dakayo a babbai a nanam-ay, ken denggenyo ti timekko; dakayo nga awan ti pakadanaganna nga annak a babbai, dumngegkayo kaniak. ¹⁰ Ta kalpaskan iti makatawen, mariribukankay-onto, dakayo a babbai nga awan ti pakadanaganna, ta awanto iti maapityo nga ubas, saanto a dumteng ti panagaapit. ¹¹ Agtigergerkayo, dakayo a babbai nga awan iti pakadanaganna; mariribukankayo, dakayo nga awan ti pakadanaganna; ussobenyo dagiti napipintas a pagan-anayyo ket aglabuskayo; agbidangkayo iti nakersang a lupot. ¹² Agdung-awkayonto gapu kadagiti napipintas a taltalon, gapu kadagiti nabunga a puon ti ubas. ¹³ Agtubonto dagiti siit ken dagiti mulmula a nasiit iti daga dagiti tattaok, uray dagiti amin a balbalay a sigud a naragsak iti siudad ti ragragsak. ¹⁴ Ta mabaybay-anto ti palasio, mapanawanto ti ili nga adu ti taona; ti turod ken ti pagwanawanan ket agbalinto a rukib iti agnanayon, pagragsakan dagiti atap nga asno, pagaraban dagiti arban; ¹⁵ agingga a maibukbok kadatayo ti Espiritu nga aggapu iti ngato, ken agbalin a nabunga a talon ti let-ang, ken maibilang a kabakiran ti nabunga a talon. ¹⁶ Kalpasanna, agnaedto ti hustisia iti let-ang; ken agtaengto ti kinalinteg iti nabunga a talon. ¹⁷ Ti aramidto ti kinalinteg ket talna;

ken ti pagbanagan ti kinalinteg, agnanayon a kinaulimek ken kinatalged. ¹⁸ Agnaedto dagiti tattaok iti natalna a pagianan, kadagiti natalged a balbalay, ken kadagiti naulimek a paginanaan. ¹⁹ Ngem uray no agtudo iti yelo ket madadael ti kabakiran, ken madadael a naan-anay ti siudad, ²⁰ mabendisionankayonto nga agmulmula iti igid dagiti amin a waig, dakayo a mangibulbulos kadagiti baka ken asnoy tapno agarab.

33

¹ Asika pay, manangdadael a saan pay a nadadael! Asi pay ti manangliput a saanda a liniputan! Inton agsardengka a mangdadadael, madadaelkanto. Inton agsardengka a mangliput, liputandakanto. ² O Yahweh, kaasiannakami; agur-uraykami kenka; sika koma ti agbalin a takkiagmi iti binigat, ti panakaisalakanmi iti tiempo ti riribuk. ³ Iti napigsa nga uni, agtatalaw dagiti tattao; iti panagtakdermo, nawarawara dagiti nasion. ⁴ Nauronong dagiti samsammo kas iti panagurnong dagiti dudon; kas ti panaglagto dagiti dudon, aglagto dagiti tattao kadagitoy. ⁵ Naitan-ok ni Yahweh. Agnanaed isuna iti nangato a disso. Punoennanto ti Zion iti hustisia ken kinalinteg. ⁶ Isunanto ti talgedmo iti tiempom, kinawadwad ti pannakaisalakan, kinasirib, ken pannakaammo; ti panagbuteng kenni Yahweh ket isu ti gamengna. ⁷ Kitaem, agsasangit kadagiti kalsada dagiti imbaonda; agsasangit iti nasaem dagiti naibaon a mangnamnama iti kapia. ⁸ Nabaybay-an dagiti kalsada; awanen dagiti

agdaldaliasat. Saan a natungpal dagiti tulagan a panagtittinnulong, malalais dagiti saksi, ken saan a mararaem dagiti siudad. ⁹ Agladladingit ti daga ken malaylaylay; nabainan ti Lebanon ken malaylaylay; ti Saron ket kasla maysa a patag a let-ang; ken maregregreg dagiti bulong ti Basan ken Carmel. ¹⁰ “Ita, tumakderak,” kuna ni Yahweh; “ita, maitag-ayak; ita, maipangatak. ¹¹ Kaslakayo la agsiksikog iti taep, ken agipaspasngay iti garami; ti angesyo ket apuy a manguramto kadakayo. ¹² Mapuoranto dagiti tattao agingga a dumapo, kas kadagiti nasiit a mula a mapukan ken mapuoran. ¹³ Dakayo nga adda iti adayo, denggenyo ti inaramidko; ken, dakayo nga asideg, bigbigenyo ti panakabalinko.” ¹⁴ Dagiti managbasol iti Sion ket mabutbuteng; agtigtigerger dagiti awan diosna. Siasino kadatayo ti makabael a makipagnaed iti gumilgil-ayab nga apuy? Siasino kadatayo ti makabael a makipagnaed iti agnanayon a gumilgil-ayab nga apuy? ¹⁵ Ti tao nga agbibig a sililinteg ken agsasao a sipupudno; ti tao a mangum-umsi iti magungun-od manipud iti panangidadanes, pagkedkedanna nga awaten iti pasuksok, ti saan nga agpangpanggep iti naranggas a krimen, ken saan a kumitkita iti kinadakes. ¹⁶ Ipatakdernanto ti balayna iti nangato a disso; ti salaknibnanto ket dagiti sarikedked a bato; saanto isuna a maawanan iti taraon ken danum. ¹⁷ Makitamto ti ari iti kinadayagna; maimatangamto ti nalawa a daga. ¹⁸ Malagipto ti pusom ti panagbuteng; sadino ti ayan ti eskriba, sadino ti ayan ti nangtimbang

iti kuarta? Sadino ti ayan ti nangbilang kadagiti torre? ¹⁹ Saanmonton a makita dagiti natangsit a tattao, dagiti tattao a sabali ti pagsasaoda, a saanmo a maawatan. ²⁰ Kitaem ti Sion, ti ciudad a pagramrambakantayo; makitamto ti Jerusalem a kas maysa a naulimek a pagianan, maysa a tolda a saanto a maikkat, dagiti pasokna ket saanto a maparut uray kaanoman ken saanto a mapugsat ti aniaman a talina. ²¹ Ngem ketdi, ni Yahweh a mannakabalin ket addanto kadatayo iti disso nga ayan dagiti nalawa a karayan ken wawaig. Awanto ti barko a pakigubat nga agdaliasat sadiay, ken awanto ti dadakkel a barko a lumabas sadiay. ²² Ta ni Yahweh ti ukomtayo, ni Yahweh ti mangmangted iti lintegtayo, ni Yahweh ti aritayo; isalakannatayonto. ²³ Nalukay dagiti talim; saan a matengngel dagitoy ti tulos; saan a maukrad dagitoy ti layag; inton mabingay ti nakaad-adu a nasamsam, uray ti pilay ket mangiguyodto iti nasamsam. ²⁴ Saanto nga ibaga dagiti agnanaed, “Agsaksakitak;” dagiti tattao nga agnanaed sadiay ket mapakawanto kadagiti nagbasbasolanda.

34

¹ Umasidegkayo, dakayo a nasion, ket dumngegkayo; ipangagyo, dakayo a tattao! Masapul a dumngeg ti daga ken dagiti amin a linaon daytoy, ti lubong, ken dagiti amin a nagtaud iti daytoy. ² Ta makaunget ni Yahweh kadagiti amin a nasion, ken makapungtot kadagiti amin nga armadada; dinadaelna ida a naan-anay, inyawatna ida iti pannakapapatay. ³ Saanto a

maitabon dagiti natay kadakuada; ti buyok dagiti bangkayda ket umalingasawto, ken marunawto dagiti bantay babaen iti darada. ⁴ Agpukawto dagiti amin a bituen iti tangatang, ket malukotto ti tangatang kas iti maysa a maluklukot a pagbasaan; ken agpukawto dagiti amin a bituen, kas iti panagregreg ti bulong manipud iti ubas, ken kas iti panagregreg ti naluom unay nga igos manipud iti kayo ti igos. ⁵ Ta inton malpas a dadaelen ti kampilanko dagiti adda iti langit; kitaenyo, bumabanto daytoy iti Edom, kadagiti tattao nga insinak para iti pannakadadael. ⁶ Agtedtedted iti dara ti kampilan ni Yahweh ken nakalupkohan iti taba, agtedtedted ti dara dagiti karnero ken kalding, ken nakalupkohan iti taba dagiti bekkel dagiti kalakian a karnero. Ta adda daton ni Yahweh idia y Bosra ken dakkell a panagpapatay iti daga ti Edom. ⁷ Kaduadanto a maparti dagiti atap a baka, ken dagiti urbon a kalakian a baka agraman dagiti natataengan a baka. Mabartekto iti dara ti dagada, ken sagepsepento ti tapuk dagiti taba. ⁸ Ta daytoyto ket aldaw ti panangibales ni Yahweh ken tawen a panangsupapakna kadakuada kadagiti inaramidda iti Sion. ⁹ Agbalinto nga alkitran dagiti karayan ti Edom, ti tapuk daytoy agbalinto nga asupre, ken agbalinto a sumsumged nga alkitran ti daga ti Edom. ¹⁰ Sumgedto daytoy iti rabii ken aldaw; agas-asukto daytoy iti agnanayon; agbalinto daytoy a langalang iti amin a henerasion; awanto ti lumabas iti dayta iti agnanayon nga awan patinggana. ¹¹ Ngem agnaedto sadiay dagiti atap a tumatayab ken ayup; agumokto

sadiay ti kullaaw ken uwak. Ibinnatto ni Yahweh iti daytoy ti paltik ti pannakarebba ken ti tinnag ti pannakadadael. ¹² Dagiti natakngeng iti Edom ket awanto mabati nga awaganda a pagarian, ken mapukawto dagiti amin a prinsipe iti daytoy. ¹³ Agtubonto dagiti siit kadagiti palasio, dagiti kamiring ken nasiitan a mula kadagiti sarikedked ti Edom. Pagiananto daytoy dagiti atap nga aso, maysa a lugar para kadagiti kullaaw. ¹⁴ Agsasarakto sadiay dagiti atap nga ayup ken dagiti lobo, aggiinnawagto dagiti atap a kalding. Agtaengto sadiay dagiti ayup iti rabii ket sadiay makabirokdanto iti disso a pagin-nanaanda. ¹⁵ Dagiti kullaaw ket agumok, agitlog, ken ukopandanto dagiti itlogda ken aywanandanto dagiti annakda. Wen, aguummongto sadiay dagiti kali, tunggal maysa agraman ti asawana. ¹⁶ Birokenyo iti lulukoten a pagbasaan ni Yahweh; awanto ti uray maysa kadagitoy a mapukaw. Awanto ti awan asawana; ta imbilin daytoy ti ngiwat ni Yahweh, ken inummong ida ti espirituna. ¹⁷ Inkeddengna ti pagiananda, ket rinukod ti imana ti daga para kadakuada babaen iti maysa a tali. Tagikuaendanto daytoy iti agnanayon; iti amin a henerasion agnaeddanto sadiay.

35

¹ Agragsakto ti let-ang ken ti Araba; ken agrag-onto ti disierto ken agsabongto a kas iti rosas.
² Agsabongto daytoy iti nawadwad ken agrago nga addaan ragsak ken panagkankanta; mait-edto iti daytoy ti dayag ti Lebanon, ti kinadayag

ti Carmel ken Saron; makitadanto ti dayag ni Yahweh, ti kinadayag ti Diostayo. ³ Papigsaenyo dagiti nakapuy nga im-ima, ken patibkerenyo dagiti tumeng nga agtkutkutukot. ⁴ Ibagayo kadagiti addaan iti managbuteng a puso, “Bumilegkayo, saankayo nga agbuteng! Kitaenyo, umayto ti Diosyo nga addaan panagibales, nga addaan iti panangsupapak ti Dios. Umayto isuna ket isalakannakayo. ⁵ Ket makakitanto dagiti mata dagiti bulsek, ken makangngegto dagiti lapayag dagiti tuleng. ⁶ Ket aglagtonto ti pilay a kas iti maysa nga ugsa, ken agkantanto ti umel, ta agubbog ti danum manipud iti Araba, ken agayusto iti let-ang. ⁷ Agbalinto a dan-aw ti dumardarang a darat, ken ub-ubbog ti danum ti mawaw a daga; iti pagnanaedan dagiti atap nga aso, a nagiddaanda, agtubonto ti ruot kasta met dagiti runo ken tanubong. ⁸ Addanto sadiay ti maysa a kalsada a maawagan iti Ti Nasantoan a Dalan. Saanto nga agdaliasat sadiay dagiti saan a nadalus. Ngem daytoy ket para kenkuana nga agbibig a nasantoan. Awanto ti maag a magna sadiay. ⁹ Awanto ti leon sadiay, awanto ti narungsot nga ayup a magna sadiay; saanto a masarakan dagitoy sadiay, ngem ti nasubbot ti magnanto sadiay. ¹⁰ Dagiti sinubbot ni Yahweh ket agsublinto ken umayto nga agkankanta iti Sion, ken addanto kadakuada ti agnanayon a ragsak; kamakamento ida ti ragsak ken rag-o; agtalawto ti panagladingit ken panagsennaay.

36

¹ Iti maikasangapulo ket uppat a tawen ni Ari

Ezekias, rinaut ni Sennakerib nga ari ti Asiria ti am-amin a nasarikedkedan a siudad ti Juda ket sinakupna dagitoy. ² Kalpasanna, imbaon ti ari ti Asiria ti panguloen a mangidadaulo manipud iti Lakis a mapan kenni Ari Ezekias iti Jerusalem a kaduana ti adu nga armada. Inasitganna ti pagay-ayusan ti akinngato a pagur-urnongan iti danum, iti kalsada nga agturong iti tanap dagiti aglablaba, ket nagtakder iti abay daytoy. ³ Dagiti opisial nga Israelita a rimmuar iti siudad tapno makisarita kadakuada ket ni Eliakim nga anak a lalaki ni Hilkias a mangay-aywan iti palasio, ni Sebna a sekretario ti ari, ken ni Joa a putot a lalaki ni Asaf ken mangisursurat kadagiti pangngeddeng ti gobierno. ⁴ Kinuna kadakuada ti panguloen a mangidadaulo, “Ibagayo kenni Ezekias a kastoy ti kuna ti natan-ok nga ari, ti ari ti Asiria, “Ania ti pagtataudan ti panagtalekmo? ⁵ Ti ibagbagam ket sasao laeng nga awan serserbina, ibagbagam nga adda ti balakad ken pigsa a makigubat. Ita, siasino ti pagtaltalkam? Siasino ti nangted kenka iti tured a bumusor kaniak? ⁶ Kitaem, agtaltalekka iti Egipto, iti dayta a naparpar a runo nga ususarem a kas sarukod, ngem no pagsammakedan daytoy ti maysa a tao, maitudok daytoy iti imana ket salputen daytoy ti imana. Kasta ti kaiyarigan ni Faraon nga ari ti Egipto iti siasinoman nga agtaltalek kenkuana. ⁷ Ngem no kunaem kaniak, “Agtaltalekkami kenni Yahweh a Diosmi,” saan kadi nga isuna ti akinkukua kadagiti disso a pagdaydayawan ken kadagiti altar nga inikkat ni Ezekias, ken ti nangibaga iti

Juda ken Jerusalem, “Masapul nga agdayawkayo iti sangoanan daytoy nga altar iti Jerusalem?”⁸ Ita ngarud, adda isingasingko kenka manipud iti apok nga ari ti Asiria. Ikkanka iti dua a ribu a kabalio no makabirokka kadagiti agsakay kadagito. ⁹ Kasanom a sarangten ti uray maysa a kapitan dagiti kababassitan kadagiti adipen ti apok? Nagtalekka iti Egipto nga ikkannaka kadagiti karwahe ken kadagiti kumakabalio!¹⁰ Ita ngarud, simmang-atak kadi ditoy a saanko a kadua ni Yahweh a manggubat iti daytoy a daga ken mangdadael iti daytoy? Kinuna ni Yahweh kaniak, “Rautem daytoy a daga ket dadaelem.”¹¹ Kalpasanna, kinuna ni Eliakim a putot a lalaki ni Hilcias, da Sebna ken Joa iti panguloen a mangidadaulo, “Pangngaasim ta agsaoka kadakami nga adipenmo iti pagsasao ti Arameo nga Aramaic, ta maawatanmi daytoy. Saanka a makisarita kadakami iti pagsasao ti Juda a mangmangngeg dagiti tattao nga adda iti rabaw ti pader.”¹² Ngem kinuna ti panguloen a mangidadaulo, “Imbaonnak kadi ti apok iti apoyo ken kadakayo tapno ibaga dagito a sasao? Saan kadi nga imbaonnak kadagiti tattao nga agtugtugaw iti rabaw ti pader, a kadduay-onto a mangan kadagiti takkida ken uminom kadagiti isboda?”¹³ Ket nagtakder ti panguloen a mangidadaulo ket impukkawna iti pagsasao dagiti Judio a kunana, “Denggenyo dagiti sasao ti natan-ok nga ari, ti ari ti Asiria.”¹⁴ Kuna ti ari, ‘Saanyo nga ipalubos nga allilawennakayo ni Ezekias, ta saannakayonto a maispal.’¹⁵ Saanyo nga ipalubos a pagtalkennakayo kenni Yahweh,

a kunana, “Awan duadua nga ispalennatayonto ni Yahweh; saan a maiyawat daytoy a ciudad iti ari ti Asiria.” ¹⁶ Saanyo a denggen ni Ezekias, ta kastoy ti kuna ti ari ti Asiria: ‘Makikappiakayo kaniak ket rummuarkayo a mapan kaniak. Ket ti tunggal maysa kadakayo ket mangan iti bukodna nga ubas ken iti bukodna nga igos ken uminum iti danum manipud iti bukodna a bubon. ¹⁷ Aramidenyo daytoy agingga nga umayak ket ipankayo iti maysa a daga a kas iti bukodyo a daga, daga iti bukbukel ken baro nga arak, daga iti tinapay ken kaubasan.’ ¹⁸ Saanyo nga ipalubos nga iyaw-awannakayo ni Ezekias, a kunana, ‘Ispalennatayonto ni Yahweh.’ Adda kadi ti uray siasino kadagiti dios dagiti tattao ti nangispal kadakuada manipud iti pannakabalin ti ari ti Asiria? ¹⁹ Sadino ti ayan dagiti dios ti Hamat ken Arpad? Sadino ti ayan dagiti dios ti Sefarvaim? Naispalda kadi ti Samaria manipud iti pannakabalinko? ²⁰ Kadagiti amin a dios dagitoy a daga, adda kadi ti uray siasino a dios a nakaispal iti dagana manipud iti panakabalinko, a kasla maisalakan met ni Yahweh ti Jerusalem manipud iti bilegko?” ²¹ Ngem nagtalinaed a naulimek dagiti tattao ket saanda a simmungbat, ta ti bilin ti ari ket, “Saanyo a sungsungbatan isuna.” ²² Kalpasanna, ni Eliakim a putot ni Hilkias, a mangimatmaton iti palasio, ni Sebna nga eskriba, ken ni Joa a putot ni Asaf, nga agisursurat, napanda kenni Ezekias a narayab dagiti kawesda ket imbagada kenkuana dagiti sasao ti panguloen a mangidadaulo.

37

¹ Ket napasamak nga idi nangngeg ni Ari Ezekias ti impadamagda, rinay-abna dagiti kawesna, nagkawes isuna iti nakersang a lupot, ket simrek iti balay ni Yahweh. ² Imbaonna ni Eliakim a mangimatmaton iti palasio, ni Sebna nga eskriba, ken dagiti panglakayen dagiti padi a mapan kenni Isaias a profeta a lalaki a putot ni Amos, nakakawesda amin iti nakersang a lupot. ³ Kinunada kenkuana, “Kuna ni Ezekias, 'Daytoy nga aldaw ket aldaw ti panagsagaba, pannakatubngar, ken pannakaibabain, kas iti tiempo a dandanin a maipasngay ti maysa a maladaga, ngem awan ti pigsa ti ina a mangipasngay iti anakna. ⁴ Nalabit a denggen ni Yahweh a Diosmo dagiti sasao ti panguloen a mangidadaulo, nga imbaon ti ari ti Asiria nga apona a mangkarit iti sibibiag a Dios, ket tubngarena dagiti sasao a nangngeg ni Yahweh a Diosmo. Ita, ikararagam dagiti nabatbati nga adda pay laeng ditoy.” ⁵ Napan ngarud kenni Isaias dagiti adipen ni Ari Ezekias, ⁶ ket kinuna ni Isaias kadakuada, “Ibagayo iti apoyo: 'Kuna ni Yahweh, “Saanka nga agbuteng kadagiti sasao a nangngegmo, a pananglais kaniak dagiti adipen ti ari ti Asiria. ⁷ Denggem, mangikabilak iti maysa nga espiritu kenkuana, ket makangngegto isuna iti damag ket agsubli isuna iti dagana. Ipapasagkonto isuna babaen iti kampilan iti bukodna a daga.” ⁸ Kalpasanna, nagsubli ti panguloen a mangidadaulo ket nasarakanna ti ari ti Asiria a makigubgubat iti Libna, ta nangngegna a pimmanaw ti ari iti Lakis. ⁹ Ket nangngeg ni

Senakerib a nagsagana a manggubat kenkuana ni Tirhaka nga ari ti Etiopia ken Egipto, isu a nangibaon manen isuna kadagiti mensahero kenni Ezekias, kastoy ti kuna ti mensahe: ¹⁰ “Ibagayo kenni Ezekias nga ari ti Juda, 'Saanmo nga ipalubos nga allilawennaka ti Diosmo a pagtaltalkam, a kunana, “Saan a maiyawat ti Jerusalem iti ima ti ari ti Asiria.” ¹¹ Kitaem, nangngegmo no ania ti inaramid dagiti ari ti Asiria kadagiti amin a dagdaga babaen iti naan-anay a panangdadaelda kadakuada. Isu a maispalkanto kadi? ¹² Inispal kadi ida dagiti dios dagiti nasion, dagiti nasion a dinadael dagiti ammak: ti Gozan, Haran, Resef, ken dagiti tattao ti Eden idiay Telasar? ¹³ Sadino ti ayan ti ari ti Hamat, ti ari ti Arpad, ti ari dagiti siudad ti Sefarvaim, ti Hena, ken Ivva?” ¹⁴ Inawat ni Ezekias daytoy a surat manipud kadagiti mensahero ket binasana daytoy. Ket simmang-at isuna a napan iti balay ni Yahweh ket inukradna daytoy iti sangoanan ni Yahweh. ¹⁵ Nagkararag ni Ezekias kenni Yahweh: ¹⁶ “O Yahweh a Mannakabalin-amin, a Dios ti Israel, sika a nakatugaw iti ngatoen dagiti kerubim, sika laeng ti Dios a mangiturturay iti amin a pagarian iti lubong. Pinarsuam ti langit ken ti daga. ¹⁷ Ibaw-ingmo ti lapayagmo, O Yahweh, ket denggem. Luktam dagiti matam, O Yahweh, ket kitaem, ken denggem dagiti sasao ni Senakerib, nga impatulodna tapno laisenna ti sibibiag a Dios. ¹⁸ Pudno, O Yahweh, a dinadael dagiti ari ti Asiria dagiti amin a nasion ken dagiti dagada. ¹⁹ Pinuoranda dagiti dios dagidiay a nasion, ta saanda a dios no di ket aramid dagiti

ima dagiti tattao, kayo ken bato laeng. Isu a dinadael ida dagiti taga-Asiria. ²⁰ Isu nga ita, O Yahweh a Diosmi, isalakannakami manipud iti pannakabalinna, tapno maammoan koma dagiti amin a pagarian iti lubong a sika laeng ti agmaymaysa a Yahweh. ²¹ Ket nangipatulod iti mensahe ni Isaias nga anak ni Amos kenni Ezekias, a kunana, “Kuna ni Yahweh a Dios ti Israel, ‘Gapu ta nagkararagka kaniak maipapan kenni Senakerib nga ari ti Asiria, ²² daytoy ti sao nga imbaga ni Yahweh maipapan kenkuana: “Um-umsiennaka ti birhen nga anak ti Sion ken katkatawaannaka tapno laisennaka; iwing-wingiwing iti anak ti Jerusalem ti ulona kenka. ²³ Siasino kadi ti kinarit ken linaismo? Ken siasino kadi ti pinukkawam ken nangitangadam kadagiti matam a sitatangsit? Iti Nasantoan ti Israel. ²⁴ Babaen kadagiti adipenmo, kinaritmo ti Apo ket kinunam, ‘Simmang-atak kadagiti nangangato a tapaw dagiti bantay a kaduak dagiti adu a karwahek, iti kangatoan a disso ti Lebanon. Pukanekto dagiti natayag a sedro daytoy ken dagiti kasasayaatan a kayo ti saleng sadiay, ken sumrekakto iti kaadaywan a nangato a disso, ti nabunga a bakir daytoy. ²⁵ Nangkaliak kadagiti bubon ken imminumak iti danum dagiti gangganaet; pinatianak dagiti amin a karayan ti Egipto iti dapan dagiti sakak.’ ²⁶ Saanmo kadi a nangngeg no kasano nga inkeddengko daytoy idi un-una a panawen ken no kasano nga inaramidko daytoy idi un-una a tiempo? Ita, ipatpatungpalko daytoy. Addaka ditoy tapno pagbalinen a gabsuon dagiti narba dagiti siudad

a narigat a maraut. ²⁷ Dagiti agnanaed kadagitoy, a nakapsut ket mariribukan ken mapababainan. Kaslada kadagiti mulmula iti tay-ak, nalangto a ruot, ti ruot iti atep wenno iti tay-ak, a magango no puk-oyan ti napudot nga angin manipud iti daya. ²⁸ Ngem ammok ti panagtugawmo, ti panagruarmo, ti panagserrekmo, ken ti panag-pungtotmo kaniak. ²⁹ Gapu iti panagpungtotmo kaniak, ken gapu ta dimmanun kadagiti lapayagko ti kinatangsitmo, ikabilkonto ti kaw-itko iti agongmo, ken busalankanto; isublikanto iti isu met laeng a dalan nga immayam.” ³⁰ Daytoyto ti pagilasinam: Iti daytoy a tawen, mangankay-onto kadagiti balang, ken iti maikadua a tawen ket ti agsaringit manipud iti dayta. Ngem iti maikatlo a tawen, masapul nga agmula ken agapitkayo, agmulakayo kadagiti ubas ket kanyenyoy dagiti bungada. ³¹ Ti nabati a nakalasad iti balay ti Juda ket agramutto manen ken agbunga. ³² Ta rummuarto dagiti nabati manipud iti Jerusalem; rummuarto dagiti nakalasad manipud iti Bantay Sion.’ Aramidento daytoy iti regta ni Yahweh a Mannakabalin-amin.” ³³ Ngarud, kastoy ti kuna ni Yahweh maipapan iti ari ti Asiria: “Saanto isuna a sumrek iti daytoy a siudad, wenno mangibiat iti pana ditoy. Ken saanto isuna nga umay iti sangoanan daytoy nga addaan iti kalasag wenno mangaramid iti pagbatayanna a manglakub iti daytoy. ³⁴ Ti dalan a nagnaanna nga immay ket isunto met laeng ti dalan a pagnaanna a pumanaw; saan isuna a sumrek iti daytoy a siudad. Daytoy ti pakaammo ni Yahweh. ³⁵ Ta salaknibakto

ken ispalekto daytoy a siudad, gapu kaniak ken gapu kenni David nga adipenko.”³⁶ Kalpasanna, rimmuar ti anghel ni Yahweh ket rinautna ti kampo dagiti taga-Asiria, pinatayna ti 185, 000 a mannakigubat. Idi bimmangon dagiti tattao iti parbangon, agkakaiwara dagiti bangkay.³⁷ Isu a pimmanaw ni Senakerib nga ari ti Asiria iti Israel ket nagawid ken nagtalinaed iti Nineve.³⁸ Saan a nagbayag, kabayatan nga agdaydayaw isuna iti balay ni Nisroc a diosna, pinatay isuna dagiti annakna a ni Adramalec ken ni Sarazer babaen iti kampilan. Ket naglibasda a napan iti daga ti Ararat. Ket ni Esarhadon nga anakna ti nagturay a kas ari a simmukat kenkuana.

38

¹ Kadagidi nga aldaw, nagsakit ni Hezekias ken ngannganin matay. Isu a napan kenkuana ni Isaias a putot a lalaki ni Amos a profeta ket kinunana kenkuana, “Kuna ni Yahweh, 'Iyurnosmon ti balaymo ta mataykan, saankan nga agbiag.’”² Kalpasanna simmango ni Hezekias iti pader ket nagkararag kenni Yahweh.³ Kinunana, “Pangngaasim O Yahweh ta lagipem no kasanoak a nagbiag a napudno iti sangoanam iti amin a pusok, ken no kasanok nga inaramid dagiti nasayaat iti imatangmo.” Ket nagsangit iti nasaem ni Hezekias.⁴ Kalpasanna, dimteng ti sao ni Yahweh kenni Isaias a kunana,⁵ “Mapanmo ibaga kenni Hezekias a pangulo dagiti tattao, 'Kastoy ti kuna ni Yahweh a Dios ni David a kapuonam: Nangngegko ti kararagmo ken nakitak dagiti luluam. Kitaem, nayunak iti sangapulo ket lima

a tawen ti biagmo. ⁶ Ket ispalenka ken daytoy a siudad manipud iti pannakabalin ti ari ti Asiria, ket salaknibak daytoy a siudad. ⁷ Daytoyto ti pagilasinam manipud kaniak a ni Yahweh, nga aramidekto no ania ti imbagak: ⁸ Kitaem, pag-subliekto iti sangapulo nga addang ti aniniwan iti agdan ni Ahaz.” Isu a nagsubli iti sangapulo nga addang iti agdan nga isu ti bimmabaanna. ⁹ Daytoy ti naisurat a kararag ni Hezekias nga ari ti Juda, idi nagsakit isuna ket naimbagan: ¹⁰ “Imbagak nga iti kabanbannuagak innakon kadagiti ruangan ti sheol; maibaonak sadiay iti nabatbati a tawtawenko. ¹¹ Imbagak a saankon a makita ni Yahweh, ni Yahweh iti daga dagiti sibibiag; saankon a mamatmatan dagiti tattao wenna dagiti agnanaed iti lubong. ¹² Naikkaten ti biagko ket naipanawen kaniak a kasla iti tolda ti maysa nga agpaspastor; Nalukotkon ti biagko a kasla iti maysa nga umaabel; put-putedem ti biagko manipud iti pagab-abellan; gibgibusem ti biagko iti nagbaetan ti aldaw ken rabii. ¹³ Nagdung-awak agingga iti agsapa; kasla iti maysa a leon, rangkarangkayenna dagiti tulangko; Iti nagbaetan ti aldaw ken rabii, gibgibusem ti biagko. ¹⁴ Agit-itak a kasla maysa a salapingaw ken maysa a kalapati; nabannog dagiti matakon a tumangtanged. O Apo, maid-addadanesak; tulongannak. ¹⁵ Ania ti mabalinko nga ibaga? Nagsaon isuna kaniak, ket inaramidnan daytoy; magnaakto a nainayad iti amin a tawenko gapu ta kasta unay ti panagladingitko. ¹⁶ O Apo, ti panagsagaba nga intedmo ket naim-

bag para kaniak; sapay koma ta maisubli kaniak ti biagko; insublim ti biagko ken ti salun-atko. ¹⁷ Agpaay iti pagimbagak a napadasak ti kasta a panagladingit. Inispalnak manipud iti abut ti pannakadadael; ta imbellengmo dagiti amin a basbasolko iti likodam. ¹⁸ Ta saan a makapagyaman kenka ti sheol; saannaka a maidaydayaw ti patay; dagiti agpababa iti abut ket saan a mangnamnama iti kinamatalekmo. ¹⁹ Ti sibibiag a tao, ti sibibiag a tao, isuna ti makapagyaman kenka, a kas iti ar-aramidek iti daytoy nga aldaw; ipakaammo ti maysa nga ama kadagiti annakna ti kinamatalekmo. ²⁰ Isalakannak ni Yahweh, ken rambakanminto babaen iti samiweng iti amin nga aldaw iti biagtayo idiay balay ni Yahweh.” ²¹ Ita, kinuna ni Isaias, “Pagalaem ida iti sangkatipkel nga igos ken ikabilmo daytoy iti lettegna ket umimbagto isuna.” ²² Kinuna pay ni Hezekias, “Anianto ti pagilasinan a sumang-ataкто manen iti balay ni Yahweh?”

39

¹ Iti dayta a tiempo, nangipatulod ni Mero-dak Baladan nga anak ni Baladan, nga ari ti Babilonia, iti sursurat ken sagut kenni Hezekias; ta nadamagna a nagsakit ni Hezekias ket im-mimbagen. ² Naay-ayo ni Hezekias kadagito y a banbanag; impakitana kadagiti mensahero iti bodegana a nakaidulinar dagiti napapateg a banbanag-ti pirak, ti balitok, dagiti bangbanglo ken dagiti napapateg a lana, ti pagiduldulinar kadagiti armasna, ken amin a masarakan iti dayta a bodegana. Awan ti aniaman iti balayna,

wenno iti amin a pagarianna ti saan nga impakita ni Hezekias kadakuada. ³ Kalpasan daytoy, napan ni profeta Isaias kenni Ari Hezekias ket sinaludsodna kenkuana, “Ania ti imbaga kenka dagitoy a lallaki? Sadino ti nagap-
puanda?” Kinuna ni Hezekias, “Immayda kaniak manipud iti adayo a pagilian ti Babilonia.” ⁴ Sinaludsod ni Isaias, “Ania ti nakitada iti uneg ti balaymo?” Insungbat ni Hezekias, “Nakitada amin nga adda iti uneg ti balayko. Awan ti aniaman kadagiti napapateg a banbanag iti balayko a saanko nga impakita kadakuada.” ⁵ Ket kinuna ni Isaias kenni Hezekias, “Denggem ti sao ni Yahweh a Manakabalin-amin: ⁶ “Kitaem, dumtengto dagiti aldaw nga amin a banag iti palasiom, dagiti banbanag nga indulin dagiti kapuonam agingga iti daytoy nga aldaw, ket maipanto idia Babilonia. Awanto ti mabati, kuna ni Yahweh. ⁷ Ket dagiti annak a lalaki a naiyanak manipud kenka, nga isu ti nagbalinam nga ama-ipanawdanto ida, ket agbalindanto nga eunuko iti palasio ti ari iti Babilonia.” ⁸ Kalpasanna, kinuna ni Hezekias kenni Isaias, “Ti sao ni Yahweh nga imbagam ket naimbag.” Ta pinanunotna, “Addaanto ti kappia ken kinalged kadagiti aldawko.”

40

¹ “Liwliwaenyo, liwliwaenyo dagiti tattaok,” kuna ti Diosyo. ² Agsaokayo a naalumanay iti Jerusalem; ken ipakaammoyo kenkuana a naglippasen ti pannakigubatna, a napakawanen dagiti nagbasolanna, ta inawatnan manipud iti

ima ni Yahweh iti namindua a daras ti supapak iti amin a basbasolna. ³ Maysa a timek ti agpukpukaw, “Iti let-ang, isaganayo ti dalan ni Yahweh; iti Araba, palintegenyo ti dalan nga agpaay iti Diostayo.” ⁴ Tunggal tanap ket ngumatonto, ken tunggal bantay ken turod ket mapatad; ken dagiti likka-likkaong ken lasonglasong a daga ket mapatadto ⁵ ken ti dayag ni Yahweh ket maiparangarango, ken sangsangkamaysanto a makita daytoy dagiti amin a tattao; ta insao daytoy ti ngiwat ni Yahweh. ⁶ Kuna ti maysa a timek, “Agsangitka.” Simmungbat ti maysa, “Ania ngay ti isangitak?” “Amin a lasag ket kasla ruot, ken ti kinapudnoda iti tulag ket kasla sabong iti tay-ak. ⁷ Magango dagiti ruot ken malaylay ti sabong no agpuyopoy ti anges ni Yahweh iti daytoy; pudno unay a ti sangkataoan ket kasla ruot. ⁸ Magango ti ruot, malaylay ti sabong ngem ti sao ti Dios ket mataginayon.” ⁹ Sumang-atka iti tapaw ti nangato a bantay, O Sion a taga-iwaragawag iti naimbag a damag, ket ipukkawmo ti timekmo a buyogam ti pigsang; iwaragawagmo ti naimbag a damag iti Jerusalem. Ipukkawmo; saanka nga agbuteng. Ibagam kadagiti siudad ti Juda, “Adtoy ti Diosyo!” ¹⁰ Kitaem, um-ummay ti Apo a ni Yahweh a kas maysa a naballigi a mannakigubat, ken ti nabileg nga imana ti mangiturturay para kenkuana. Kitaem, adda kenkuana iti gungunana, ket umun-una kenkuana ti pagsupapakna. ¹¹ Taraonanna ti arbanna a kas iti maysa nga agpapastor, ummongenna iti takkiagna dagiti urbon a karnero, ken awitenna ida iti asideg ti pusona, ken naannadnanto nga idauloan dag-

iti kabaian a karnero nga apaspasuso kadagiti urbonda. ¹² Siasino ti nangsukat iti danum iti dakulap ti imana, nangrukod iti kinalawa ti tangatang, nangummong iti tapuk ti lubong iti maysa a basket, nangtimbang kadagiti banbantay wenno turturod iti pagtimbangang? ¹³ Siasino ti makaammo iti panunot ni Yahweh, wenno nangisuro kenkuana a kas mammagbagana? ¹⁴ Adda kadin ti nangbalakad kenkuana? Siasino ti nangisuro kenkuana iti husto a wagas a mangaramid kadagiti banbanag, ken nangisuro kenkuana iti pannakaammo, wenno nangipakita kenkuana iti dalan ti pannakaawat? ¹⁵ Kitaenyo, dagiti nasion ket maiyarig iti maysa a tedted iti timba, ken naibilang a kasla tapok iti pagtimbangang; kitaenyo, timtimbangenna dagiti puro a kasla mulit. ¹⁶ Saan nga umdas a pagsungrod ti Lebanon, wenno dagiti atap nga ayup dagitoy ket saan nga umdas para iti daton a mapuoran. ¹⁷ Amin a nasion ket saan nga umdas iti sangoananna; imbilangna ida nga awan serserbida. ¹⁸ Siasino ngarud ti pangipadisanyo iti Dios? Iti ania a didiosen ti pangipadaanyo kenkuana? ¹⁹ Iti maysa a didiosen! Sukogen daytoy ti maysa a dumidisenio; pakalupkohan daytoy ti mammanday iti balitok ken imontaranna iti pirak a kawar. ²⁰ Tapno mangidaton, mangpili isuna iti kayo a saan a bakbaken; agbirok isuna iti kumikitikit nga agaramid iti didiosen a saan a matuang. ²¹ Saanyo kadi a naammoan? Saanyo kadi a nangngeg? Saan kadi a naibaga kadakayo manipud idi punganay? Saanyo kadi

a naawatan manipud iti pannaka-ipundasion iti lubong? ²² Isuna ti agtugtugaw iti ngatoen ti daga; ken dagiti agtataeng ket kasla kadagiti dudon iti sangoananna. Iyuk-ukradna dagiti langit a kasla kurtina ken iwarwarasna dagitoy a kas tolda a pagyanaan. ²³ Pabassitenna dagiti mangiturturay ken ar-aramidenna ida nga awan pategda ditoy daga. ²⁴ Kitaenyo, saanda unay a naimula; kitaenyo, saanda unay a naiwaris; kitaenyo, saanda unay a rimmamot iti daga, sakbay pay a puyotanna ida, ket aglaylaydan, ken itayab ida ti pul-oy ti angin a kasla arutang. ²⁵ “Siasino ngarud ti pangipadisanyo kaniak, siasino ti kalanglangak?” kuna ti Nasantoan a Dios. ²⁶ Tumangadkayo iti tangatang! Siasino ti nangparsua amin kadagitoy a bitbituen? Tinudinganna dagitoy kadagiti puestoda ken awawaganna amin ida iti naganda. Babaen iti kinatan-ok ti bileгна ken babaen iti pigsa ti pannakabalinna, awan ti uray maysa a mapukpukaw. ²⁷ Jacob, apay a kunaem, ken Israel, apay nga ipaduyakyakmo, “Nailinged kenni Yahweh ti dalanko, ken awan ti pakaseknan ti Diosko maipapan iti panangikalintegak?” ²⁸ Saanyo kadi a naammoan? Saanyo kadi a nangngeg? Ti agnanayon a Dios a ni Yahweh, a Namarsua iti pagpatinggaan ti daga ket saan a mabannog wenno agkapsut; awan ti pagpatinggaan ti pannakaawatna. ²⁹ Pappapigsaenna dagiti nabannog; ken pabpabaroenna ti regget dagiti nakapuy. ³⁰ Uray dagiti agtutubo ket mabannog ken agkapuy, ken dagiti ubbing ket

maitibkol ken maitublak; ³¹ ngem dagiti agur-uray kenni Yahweh ket pabaroenda ti pigsada; agtayabda nga addaan iti payyak a kasla kadagiti agila; agtaraydanto ket saanda a mabannog; magnadanto ket saanda a matalimudaw.

41

¹ Dumngnegkayo kaniak a siuulimek, dakayo a dagdaga iti adayo; pabaroen koma dagiti nasion ti pigsada; umasidegda koma ket agsaoda; agi-innasidegtayo tapno aglilinnawagtayo. ² Siasino ti nangsugsog iti maysa a taga-daya? Siasino ti nangayab kenkuana tapno agserbi kenkuana? Impaimana dagiti nasion kenkuana ken nangted kenkuana iti pannakabael a mangparmek kadagiti ar-ari; ar-aramidenna ida a kasla tapuk babaen iti kampilanna, a kasla naitayab a punget iti baina. ³ Kamkamatenna ida ken lumablabas a saan a maan-ano, iti napartak a pagnaan a saan pay a nasagid dagiti sakana. ⁴ Siasino ti nangaramid ken nangtungpal kadagitoy nga ar-aramid? Siasino ti nangayab kadagiti kaputotan manipud idi punganay? Siak a ni Yahweh ti umuna ken ti maudi, siak daydiay. ⁵ Nakita dagiti purpuro ket nagbutengda; nagpigerger dagiti pagpatinggaan ti daga; umasidegda ken umayda. ⁶ Tultulongan ti tunggal maysa ti kaarubana, ken ibagada iti tunggal maysa, 'Bumilegka.' ⁷ Isu a parparegtaen ti karpintero ti mammanday, ken parparegtaen ti agmarmartilyo ti agtaltaltal ti pasnaan, a kunana iti aglinlinang, 'Nagsayaat ti pannakalinangna.' Inlansada daytoy tapno saanto daytoy a matnag. ⁸ Ngem sika Israel

nga adipenko, Jacob a pinilik, nga anak ni Abraham a gayyemko, ⁹ sika nga isubsublik manipud kadagiti murdong ti daga, sika nga inawagak manipud kadagiti adayo a luglugar, ken ti nangibagaak, 'Sika ti adipenko;' Pinilika ken saanka a linaksid. ¹⁰ Saanka nga agbuteng ta addaak kenka. Saanka a madanagan ta siak ti Diosmo. Papigsaenka, tulonganka ken ipangatoka babaen iti kannawan nga ima ti naikari a balligik. ¹¹ Kitaenyo, amin a gumurgura kadakayo ket maipababa ken maibabainto; dagiti sumupsuppiat kadakayo ket kasdanto la awan ken mapukawdanto. ¹² Sapulemto ket saanmo a masapulan dagiti nakisuppiat kenka; dagiti nakigubgubat kenka ket agbalinto a kasla awan, awan kapaypay-anda. ¹³ Ta siak, ni Yahweh a Diosmo ti mangkibin iti makannawan nga imam, ibagak kenka, 'Saanka nga agbuteng; tulonganka.' ¹⁴ Saanka nga agbuteng, Jacob, sika nga igges, ken dakayo a lallaki ti Israel; tulongankayonto” - daytoy ti pakaammo ni Yahweh, a Mannubbotmo ken Nasantoan a Dios ti Israel. ¹⁵ “Kitaen, pagbalinenka a kasla natadem a pagtaltag; baro ken dua ti tademna; taltalgemto dagiti banbantay ken rumekem ida; aramidemto a kasla taep dagiti turturod. ¹⁶ Itaepmonto ida, ket itayabto ida ti angin; warawaraento ida ti angin. Agrab-okanto kenni Yahweh, agraokanto iti Nasantoan a Dios ti Israel. ¹⁷ Agbirok iti danum ti maparparigat ken agkasapulan ngem awan a pulos, ken agmaga dagiti dila gapu iti pannakawaw; Siak a ni Yahweh ket sumungbatto kadagiti kararagda; Siak a Dios ti Israel ket

saankonto ida a baybay-an. ¹⁸ Pagayusekto dagiti waig kadagiti turturod, ken dagiti ubbog iti tengnga dagiti tanap; Pagbalinekto a dan-aw ti danum ti disierto ken ti natikag a daga nga ubbog ti danum. ¹⁹ Iti let-ang, agtubonto ti sedro, ti akasia, ti arayan ken ti kayo ti olibo; pagtuboekto iti disierto ti saleng, ti aruo ken ti parwa. ²⁰ Aramidekto daytoy tapno makita, mabigbig, ken maawatan dagiti tattao nga inaramid daytoy ti ima ni Yahweh, a pinarsua daytoy ti Nasantoan a Dios ti Israel. ²¹ Ibagayo ti darumyo,” kuna ni Yahweh; 'iparangyo ti kasayaatan a pammaneknekyo nga agpaay kadagiti didiosenyo,” kuna ti Ari ni Jacob. ²² Yegda koma kadakami dagiti bukodda a pammaneknek; paumayenyo ida iti sangoanan ken ipakaammoda kadakami no ania ti mapasamak, tapno maammoanmi a nalaing dagitoy a banbanag. Ibagada koma kadakami dagiti immuna nga impadtoda a pakaammo tapno utobenmi dagitoy ken ammoenmi ti pannakapatungpal dagitoy. ²³ Ibagayo dagiti banbanag maipapan iti masakbayan tapno maammoanmi no dioskayo; agaramidkayo iti naimbag wenno dakes tapno agbuteng ken masdaawkami. ²⁴ Kitaenyo, awan serserbi dagiti didiosenyo ken dagiti aramidyo; ti mangpili kadakayo ket makarimon. ²⁵ Nangpataudak iti maysa a tao manipud iti ammianan ket umay isuna; manipud iti isisingising ti init, inayabak isuna nga umaw-awag iti naganko, ket ibaddeknanto a kasla pitak dagiti mangiturturay, kas iti dumadamili a mangibaddebaddek iti pila. ²⁶ Siasino ti nangiwaragawag iti daytoy

manipud idi punganay, tapno maammoantayo? Ken sakbay a nangrugi ti tiempo tapno maibagatayo, “Husto isuna?” Ngem kinapudnona, awan ti nangipablaak iti daytoy, wen, awan ti nakangngeg nga adda ti aniaman nga imbagayo. ²⁷ Immuna a kinunak iti Sion, “Kitaenyo, adtoy-dan;” Nangibaonak iti maysa a mangipadamag iti Jerusalem. ²⁸ Idi kimmitaak, awan a pulos, awan ti uray maysa kadakuada a makaited iti nasayaat a pammagbaga, ti makasungbat iti saludsodko. ²⁹ Kitaenyo, awan serserbida amin ken dagiti araramidda ket awan serserbina; dagiti sinukogda nga imahe ket angin ken kinaubbaw.

42

¹ Adtoy, ti adipenko, ti pabpabilegek; ti pinilik, isuna a pakaragsakak. Inkabilko ti Espirituk kenkuana; iyegnanto ti kinalinteg kadagiti nasyon. ² Saanto isuna nga agikkis wenno agpukkaw, wenno ipangngeg ti timekna kadagiti kalkalsada. ³ Saanna a tukkolen ti naparpar a runo, ken ti nakudrep a pabilo ket saannanto nga iddepen; sipupudnonto nga ipatungpalna ti kinalinteg. ⁴ Saanto isuna a kumapsut wenno maupay agingga a naipasdeknan ti kinalinteg iti rabaw ti daga; ket aguray iti lintegna dagiti daga iti igid ti baybay. ⁵ Daytoy ti ibagbaga ti Dios a ni Yahweh, isuna a namarsua kadagiti langit ken nangukrad kadagitoy; isuna a nangukrad iti lubong ken mangmangted iti biag iti daytoy; isuna a mangmangted iti anges kadagiti tattao iti daytoy, ken biag kadagiti agnanaed iti daytoy; ⁶ “Siak a ni Yahweh, inayabanka iti kinalinteg ket

kibinenkanto. Aywanankanto ken isaadkanto a kas katulagan kadagiti tattao, a kas lawag kadagiti Hentil,⁷ tapno luktam dagiti mata dagiti bulag, tapno wayawayaam dagiti balud manipud iti nasipnget a pagbaludan, ken dagiti agtugtugaw iti nasipnget iti balay a pagbaludan.⁸ Siak ni Yahweh, dayta ti naganko; ket saanko nga ibingay ti dayagko iti dadduma wenna ti dayawko kadagiti kinitikitan a didiosen.⁹ Kitaenyo, napasamaken dagiti immuna a banbanag, ita, ipakaammokon dagiti baro a mapasamak. Sakbay a mangrugi a mapasamak dagitoy, ibagakon kadakayo ti maipapan kadagitoy.”¹⁰ Kantaanyo ni Yahweh iti baro a kanta, ken pagdayawna kenkuana manipud iti pungto ti daga; dakayo a sumalsalog iti baybay, ken amin nga adda iti daytoy, dagiti daga iti igid ti baybay ken dagiti agnanaed kadagitoy.¹¹ Agikkis koma ti disierto ken dagiti ciudad, agpukkaw koma gapu iti rag-o dagiti rehion iti Kedar! Agkanta koma dagiti agnanaed iti Sela; agpukkawda koma manipud kadagiti tapaw ti bantay.¹² Idaydayawda koma ni Yahweh ken ipakaammoda ti dayawna kadagiti daga iti igid ti baybay.¹³ Rummuarto ni Yahweh a kas maysa a mannakigubat; mapanto isuna a kas maysa a mannakigubat. Ipakitananto ti pungtotna. Agpukkawto isuna, wen, agpukkawto isuna iti pukkaw ti gubat; ipakitananto kadagiti kabusorna ti pannakabalinna.¹⁴ Nabayag a panawen a nagulimekak; nagtatalnaak ken ginawidak ti bagik; ita, agikkisak a kas iti babai nga agpaspasikal; agangsabak ken agal-

alak. ¹⁵ Rebbaekto dagiti banbantay ken dagiti turturod ket pagangoekto dagiti mulmulada; pagbalinekto nga isla dagiti karayan ken pagmagaekto dagiti dan-aw. ¹⁶ Iyegkonto dagiti bulsek babaen iti dalan a saanda nga ammo; idalankonto ida kadagiti dalan a saanda nga ammo. Pagbalinekto a lawag ti kinasipnget iti sangoananda, ken pagbalinekto a nalinteg dagiti nakillo a disso. Dagitoy dagiti banbanag nga aramidekto ket saankonto ida a panawan. ¹⁷ Mailaksiddanto, maibabaindanto a naan-anay, isuda nga agtaltalek kadagiti kinitikitan nga imahe, a mangibagbaga kadagiti nakitikatan nga imahe, “Dakayo dagiti diosmi.” ¹⁸ Denggenyo, dakayo a tuleng; ken kitaenyo dakayo a bulag tapno makitayo. ¹⁹ Siasino ti bulag, no saan a ti adipenko? Wenno tuleng a kas iti mensahero nga imbaonko? Adda kadi bulag a kas iti nakitulagak, wenno bulag a kas iti adipen ni Yahweh? ²⁰ Adu dagiti banbanag a makitkitayo ngem saanyo a maawatan; nakalukat dagiti lapayag ngem awan ti dumdunggeg. ²¹ Makaay-ayo kenni Yahweh a dayawen ti kinalintegna ken itan-ok ti lintegna. ²² Ngem dagitoy a tattao ket natakawan ken nasamsaman; naipalab-ogda amin kadagiti ababut, naipupokda kadagiti pagbaludan; nasamsamda nga awan ti siasinoman a mangispal kadakuada, ken awan ti siasinoman a nagkuna, “Isублиyo ida!” ²³ Siasino kadakayo ti mangipan-gagto iti daytoy? Siasinonto ti mangipangag ken mangdengnggeg iti masakbayan? ²⁴ Siasino ti nangiyawat kenni Jacob kadagiti mannanakaw,

ken ti Israel kadagiti tulisan? Saan aya a ni Yahweh, a nagbasolantayo, nga akin-wagas iti nagkedkedanda nga aramiden, ken akin-linteg iti nagkedkedanda a pagtulnogan? ²⁵ Isu nga imparukpokna ti nakaro a pungtotna maibusor kadakuada, nga addaan iti pannakadadael babaen iti gubat. Simged daytoy iti aglawlawda ngem saanda a naamiris daytoy; inuramna ida ngem saanda a pinagan-ano.

43

¹ Ngem ita, kastoy ti kuna ni Yahweh, a namarsua kenka Jacob, ken nangsukog kenka Israel: "Saanka nga agbuteng, gapu ta sinubotka; Inawaganka babaen iti naganmo, kukuaka. ² No lumasatka iti danum addaakto kenka; ken iti panagballasiwmo kadagiti karayan, saankanto a malipus. Inton magnaka iti apuy saankanto a mauram, wenno madangran iti apuy. ³ Ta siak ni Yahweh a Diosmo, a Nasantoan a Dios ti Israel, a Mangisalamanmo. Intedko ti Egipto kas pannakasubbotmo, ti Etiopia ken Seba kas kasukatmo. ⁴ Yantangay ta napateg ken naisangsangayanka iti imatangko, ay-ayatenka; isu nga iyawatko dagiti tattao a kas kasukatmo, ken dagiti daduma a tattao a kas kasukat ti biagmo. ⁵ Saanka nga agbuteng, ta addaak kenka; ummongekto dagiti kaputotam manipud iti daya, ken ummongenkayonto manipud itilaud. ⁶ Ibagakto iti amianan, 'Palubosam ida,' ken iti abagatan, 'Saanmo ida nga igawid;' Iyegmo dagiti annakko a lallaki manipud iti adayo, ken dagiti annakko a babbai manipud kadagiti nasulineka a rehion

ti daga, ⁷ tunggal maysa a naawagan iti nagan-
ganko, a pinarsuak a maipaay iti dayagko, a
sinukogko, wen, nga inaramidko. ⁸ Iruarmo
dagiti bulsek a tattao, nga addaan kadagiti mata,
ken dagiti tuleng, uray pay addaanda kadagiti
lapayag. ⁹ Agguummong amin dagiti nasion,
ken agtataripnong dagiti tattao. Adda kadi
kadakuada ti nakabael a nangipakaammo iti
daytoy ken nakaiwaragawag kadatayo kadagiti
mapasamakto iti masakbayan? Bay-anyo nga
iyegda dagiti saksida a mangpaneknek a hus-
toda, bay-anyo a dumngegda ken paneknekanda,
'Pudno daytoy.' ¹⁰ Dakayo dagiti saksik," kuna
ni Yahweh, "ken dagiti adipenko a pinilik, tapno
iti kasta, maammoandak koma ken patiendak,
ken maawatanyo a siak isuna. Sakbay ka-
niak awan ti dios a naaramid, ken awanto ti
sumaruno kaniak. ¹¹ Siak, Siak ni Yahweh,
ket awan ti sabali pay a mangisalakan no di
siak. ¹² Impakpakaunak, nangisalakanak, ken
impakammok, ket awan ti sabali pay a dios
kadakayo. Dakayo dagiti saksik," kuna ni Yah-
weh, "Siak ti Dios. ¹³ Manipud ita siak isuna, ket
awan ti makaisalakan iti siasinoman manipud
kadagiti imak. Agtigtignayak, ket adda kadi iti
makaisubli iti daytoy?" ¹⁴ Kastoy ti kuna ni Yah-
weh, ti Mannuboty, a Nasantoan a Dios ti Israel:
"Para kadakayo nangibaonak iti mangdarup iti
Babilonia a mamagbalin kadakuada amin nga
aglemmelemmeng, a mamagbalin kadagiti rag-
o ti Babilonia a kankanta a pangdung-aw. ¹⁵ Siak
ni Yahweh, a Nasantoanyo, a Nangparsua iti
Israel, ti Ariyo." ¹⁶ Kastoy ti kuna ni Yahweh

(a nangilukat iti dalan iti baybay ken pagnaan kadagiti nadawel a danum, ¹⁷ a nangiturong iti karwahe ken kabalio, iti armada ken iti nabileg unay. Limnedda a sangsangkamaysa; ket saandanto a pulos lummung-aw; napaksiatda, naiddep a kasla apuy ti pabilo.) ¹⁸ Saanyo nga amirisen dagiti napasamak iti naglabas, wenno panunoten dagiti banbanag a napasamak iti nabayagen a panawen. ¹⁹ Dumngegkayo, mangaramidak iti baro a banag; ita, mapasamaken; saanyo kadi a madmadlaw daytoy? Mangaramidak iti dalan idiaiy disierto ken pagayusek iti letang dagiti danum. ²⁰ Dayawendakto dagiti atap nga ayup nga adda kadagiti away, dagiti atap nga aso ken dagiti abestrus, gapu ta mangmangtedak iti danum iti letang, ken kadagiti karayan iti disierto, nga inumen dagiti tattao a pinilik, ²¹ dagitoy a tattao nga inaramidko a para kaniak, tapno ipakaamoda koma dagiti pakaiday-dayawak. ²² Ngem saanka nga immawag kaniak, Jacob; naumaka kaniak Israel. ²³ Saanka a nangidatag kaniak iti uray ania kadagiti karnerom a kas daton a maipuur; wenno pinadayawannak koma babaen kadagiti sakripisiom. Saanka a pinadagsenan gapu kadagiti sagut a trigo, wenno binannog gapu kadagiti sagut nga insenso. ²⁴ Saannak nga inggatangan iti nabanglo a runo, wenno indaton kaniak ti taba manipud kadagiti ayup a datonmo; ngem ketdi pinadagse-nannak kadagiti basbasolmo, binannognak gapu kadagiti dakes nga aramidmo. ²⁵ Siak, wen Siak ti mangik-ikkat kadagiti basbasolmo para met laeng kaniak; ken saankon a pulos a lagipen

pay dagiti basbasolmo. ²⁶ Ipalagipmo kaniak no ania dagiti napasamak. Agrikiarta; ibagam dagiti rasonmo, a mangpaneknek nga awan basolmo. ²⁷ Nagbasol ti immuna nga amam, ken sinukirdak dagiti mangidadaulom. ²⁸ Ngarud, tulawakto dagiti nasantoan nga opisial; iyawatkonto ti Jacob iti naan-anay a pannakadadael, ken ti Israel iti nakaro a pannakaibabain.”

44

¹ Ita dumngegka, Jacob nga adipenko, ken Israel, a pinilik: ² Kastoy ti kuna ni Yahweh, a nangaramid kenka ken nangbukel kenka iti aanakan ken ti mangtulongo kenka: “Saanka nga agdanag, Jacob nga adipenko; ken sika, Jeshurun, a pinilik. ³ Ta ibukbukkonto ti danum iti rabaw ti mawaw a daga, ken pagayusekto dagiti waig iti natikag a daga; Ibukbukkonto ti Espirituk kadagiti kaputotam, ken ti bendisionko kadagiti annakmo. ⁴ Agrusingdanto iti karuotan, a kas kadagiti lidda nga adda kadagiti igid ti waig. ⁵ Addanto mangibaga, 'Kukuanak ni Yahweh;' ken ti sabali ket mapanagananto iti nagan ni Jacob; ken suratanto ti sabali ti imana iti 'Maibilang kenni Yahweh' ket maawagan iti nagan ti Israel.” ⁶ Kastoy ti kuna ni Yahweh—ti Ari ti Israel ken ti Mannubbotna, ni Yahweh a Mannakabalin-amin: “Siak ti immuna, ken ti maudi; ket awanen iti sabali pay a Dios no di Siak laeng. ⁷ Siasino ti kas kaniak? Ibagana ngarud daytoy ken ipalawagna kaniak dagiti napasasamak manipud pay idi pinarsuak dagiti immuna a tattaok, ken ibagada koma ngarud

dagiti mapasamak iti masakbayan. ⁸ Saanka nga agdanag wenno agbuteng. Saan kadi nga imbagakon kenka idi, ken impakaammokon daytoy? Sika ti saksi: Adda kadi pay Dios malaksid kaniak? Awanen ti sabali pay a Bato; awan ti ammok a sabali pay.” ⁹ Amin nga agararamid kadagiti didiosen ket awan serserbina; dagiti banbanag a pagragragsakanda ket awan serserbina; saan a makakita dagiti saksida ken awan ti maammoanda, ken maibabaindanto. ¹⁰ Siasino ti makaaramid iti maysa a didiosen wenno mangsukog iti didiosen nga awan serserbina? ¹¹ Kitaem, dagiti amin a katulonganna ket maibabainto; dagiti agkitkitikit ket tattao laeng. Umayda koma a sangsangkamaysa; agbuteng ken maibabaindanto. ¹² Agrabtrabaho ti mammanday babaen kadagiti rimientana, suksukogenna daytoy, aramidenna daytoy kadagiti beggang. Suksukogenna daytoy babaen iti martiliona ken ar-aramidenna daytoy babaen iti napigsa a takiagna. Mabisin ken mabannog isuna; saan nga uminom iti danum ket matalimudaw. ¹³ Rukoden ti karpentero ti kayo babaen iti maysa a linia, sana markaan daytoy babaen iti maysa a tisa. Kitikitanna daytoy babaen kadagiti rimientana sana markaan daytoy babaen iti kompas. Kitikitanna daytoy a maiyasping iti imahe ti maysa a tao, a kasla makaay-ayo a tao, tapno maikabil daytoy iti maysa a disso a pagdaydayawan. ¹⁴ Mangpukan isuna kadagiti kayo a sedro, wenno mangpili isuna iti maysa a kayo ti lugo wenno maysa a parwa a kayo. Mangal-ala isuna iti kayo idiaiy

kabakiran. Agmulmula isuna iti maysa a kayo a laurel ket ti tudo ti mangpatubo iti daytoy. ¹⁵ Kalpasanna, aramaten daytoy ti maysa a tao a pagsungrod ken paginudoanna. Wen, mangpasged isuna iti apuy sana pagilutoan iti tinapay. Kalpasanna, mangaramid isuna manipud iti daytoy iti maysa a didiosen sa agrukbab iti daytoy; mangaramid isuna iti maysa a didiosen sa agrukbab daytoy. ¹⁶ Isungrodna ti sabali a paset ti kayo, itunona iti daytoy ti karnena. Manggan isuna ket mapnek. Aginudo ket kunaenna, “A, nabaraanak, nakitak ti apuy.” ¹⁷ Iti nabatbati a paset ti kayo agaramid isuna iti didiosen, ti nakitikitan nga imahena; agrukbab isuna iti daytoy sana raemen, ken pagkararaganna daytoy a kunana, “Isalakannak, ta sika ti diosko.” ¹⁸ Saanda nga ammo, wenna maawatan, gapu ta bulsekda ken saanda a makakita, ken saan a makarikna dagiti pusoda. ¹⁹ Awan ti mangpanpanunot, wenna mangam-amiris a kunaenna, “Pinuorak dagiti dadduma a paset ti kayo; wen, nagilutoak pay iti tinapay kadagiti beggangna. Nagitunoak iti karne kadagiti beggangna ket nanganak. Ita, rumbeng kadi nga aramidek dagiti dadduma a paset ti kayo iti maysa a banag a saan nga umno a pagdayawan? Rumbeng kadi nga agrukbabak iti maysa a kayo?” ²⁰ Arigna a mangmangan isuna iti dapo; iyaw-awan isuna ti naallilaw a pusona. Saanna a maisalakan ti baginna, wenna maibagana la koma, “Daytoy a banag nga adda iti makannawan nga imak ket falso a dios.” ²¹ Panunotenyoy dagitoy a banbanag, Jacob ken Israel, gapu ta dakayo ket

adipenko: Inaramidkayo; dakayo ket adipenko: Israel, saanka a malipatan. ²² Inikkatko, a kasla maysa a napuskol nga ulep dagiti panagrebreldeyo, ken kasla maysa nga ulep, dagiti basbasolyo; agsublikayo kaniak, gapu ta sinubotkayo. ²³ Agkantakayo, dakayo a langlangit, gapu ta nagtignay ni Yahweh; agpukkawka, sika nga uneg ti daga; Ipigsayo ti agkanta, dakayo a banbantay, ken dakayo a kabakiran agraman ti tunggal kayo; gapu ta sinubbot ni Yahweh ni Jacob, ken ipakitananto ti dayagna idia Israel. ²⁴ Kastoy ti kuna ni Yahweh, a Mannubbotyo, a nangbukel kadakayo manipud iti aanakan: “Siak ni Yahweh, a nangaramid iti amin a banag, ti maymaysa a nangiyukrad iti langit, ti maymaysa a nangaramid iti daga. ²⁵ Siak a mangdadael kadagiti pagilaslasinan dagiti ulbod ken mangibabain kadagiti mammuyon; Siak a mangpakpakuneng iti masirib ken mangaramid a minamaag dagiti balakadda. ²⁶ Siak, a ni Yahweh! —a mangtungtungpal kadagiti imbaga ti adipenna ken mangipatpatungpal kadagiti balakad dagiti mensaherona, a mangibagbaga iti Jerusalem, 'Isunanto ti pagnaedanda;' ken kadagiti ciudad ti Juda, 'Maipasdek danto manen, ken tarimaanekto dagiti nadadael a dissona'— ²⁷ a mangibagbaga iti uneg ti baybay, 'Mama-gaanka, ken pagmagaekto dagiti dalluyonmo'— ²⁸ A mangibagbaga maipanggep kenni Ciro, 'Isuna ti pastorko, aramidennanto dagiti amin a dawatek'—mangipaulogto iti ibiln a maipanggep iti Jerusalem, 'Maibangon manen daytoy,' ken maipanggep iti templo, 'Maipasdek manen dagiti

pundasionna.”

45

¹ Kastoy ti kuna ni Yahweh iti pinulotanna, kenni Ciro, a kinibinko ti makannawan nga imana, tapno maiturayanna dagiti nasion iti sangoananna, tapno maikkatan iti igam dagiti ar-ari, ken tapno malukatan dagiti ruangan iti sangoananna, tapno silulukat latta dagiti ruangan: ² “Umun-unaakto kenka ket patagek dagiti banbantay; burakburakekto dagiti ruangan a bronse ken tuktukkolekto dagiti landok a balunetda, ³ ken itedkonto kenka dagiti gameng ti kinasipnget ken dagiti kinabaknang a naidulin, tapno maammoam a siak a ni Yahweh, ti mangaw-awag kenka babaen iti naganmo, Siak a Dios ti Israel. ⁴ Para iti pagsayaatan ti adipenko a ni Jacob, ken ti Israel a pinilik, inawaganka babaen iti naganmo: inikkanka iti pakaidayawam, numan pay saannak nga am-ammo. ⁵ Siak ni Yahweh, ket awanen ti sabali pay; awanen ti Dios no di siak laeng. Ikkanka iti igam para iti gubat, numan pay saannak nga am-ammo; ⁶ tapno maammoan dagiti tattao manipud iti pagsingsingisingan ti init, ken manipud iti laud, nga awan ti dios no di siak laeng: Siak ni Yahweh, ket awanen ti sabali pay. ⁷ Inaramidko ti lawag ken pinarsuak ti kinasipnget; inyegko ti talna ken mangar-aramidak kadagiti didigra; Siak ni Yahweh, a mangar-aramid kadagitoy amin a banbanag. ⁸ Dakayo a langit, agtudokayo! Bay-an nga agtudo ti tangatang iti kinalinteg a

pannakaisalakan. Sagepsepen koma daytoy ti daga, tapno agrusing koma ti pannakaisalakan, ken agtubo met ti kinalinteg. Siak, a ni Yahweh, ket pinarsuak dagitoy a dua. ⁹ Asi pay ti siasinoman a makisinnupiat iti nangaramid kenkuana! Maysa a banga kadagiti amin a banga iti daga! Nasken kadi nga ibaga ti pila iti agdamdamili, 'Ania ti ar-aramidem?' wenno, 'Ania ti inar-aramidmo—awan kadi imam idi inaramidmo daytoy?' ¹⁰ Asi pay ti agkuna iti maysa nga ama, 'Ania ngay daytoy nga iputotmo?' wenno iti maysa nga ina, 'Ania ngay daytoy nga ipasngaymo?' ¹¹ Kastoy ti kuna ni Yahweh, a Nasantoan ti Israel, a Namarsua kenkuana: 'Maipapan kadagiti banbanag a mapasamakto, tubngarennak kadi maipanggep kadagiti annakko? Ibagam kadi kaniak no ania ti aramidek maipapan kadagiti aramid dagiti imak?' ¹² Inaramidko ti daga ken pinarsuak ti tao iti rabaw daytoy. Dagiti imak ti nangiyukrad kadagiti langit, ken imbilinko kadagiti amin a bitbituen nga agparangda. ¹³ Tinignayko ni Ciro iti kinalinteg, ken papintasekto dagiti amin a pagnaanna. Bangonennanto ti suidadko; paawidennanto dagiti tattaok a naitalaw a kas balud, ket saan a gapu iti bayad wenno pasuksok," kuna ni Yahweh a Mannakabalin-amin. ¹⁴ Kastoy ti kuna ni Yahweh, "Dagiti urnong ti Egipto ken dagiti tagilako ti Etiopia agraman dagiti Sabeos a natatayag a tattao, ket maiyegto kenka. Kukuamto amin dagitoy. Surutendakanto, nakakawardanto nga umay. Agruknoydanto

kenka ken makipakpakaasidanto kenka a kunada, 'Awan duadua nga adda kenka ti Dios, ken awanen ti sabali no di laeng isuna. '”

¹⁵ Pudno a sika ti Dios a saan a makitkita, Dios ti Israel, a Mannangisalakan. ¹⁶ Maibabaindanto amin ken sangsangkamaysadanto a maipababa; dagiti agkitkitikit kadagiti didiosen ket agbiagto iti pannakaibabain. ¹⁷ Ngem isalakanto ni Yahweh ti Israel iti agnanayon a pannakaisalakan; saankanto a pulos a maibabain manen. ¹⁸ Kastoy ti kuna ni Yahweh, a namarsua kadagiti langit, ti pudno a Dios a namarsua iti daga ken nangaramid iti daytoy, ti nangipasdek iti daytoy. Inaramidna daytoy, saan a kas maysa a langalang, ngem inaramidna daytoy a pagnaedan: “Siak ni Yahweh, ket awanen sabali pay. ¹⁹ Saan a nalimed ti pannakisaritak, kadagiti nalimed a lugar; saanko nga imbaga kadagiti kaputotan ni Jacob, 'Sapulendak!' ket awan gayam serbi iti panangsapulda kaniak. Siak ni Yahweh, a sipupudno nga agsasao; ibagbagak dagiti nalinteg a banbanag. ²⁰ Aguummongkayo ket umaykayo! Aguummongkayo amin, dakayo a napagtalaw manipud kadagiti nasion! Maagda, dagiti mangaw-awit kadagiti imahen ken dagiti agkarkararag kadagiti didiosen a saan a makaisalakan. ²¹ Umasidegkayo ket ibagayo kaniak, iparangyo dagiti pammaneknek! Agkaykaysada koma nga agpanggep. Siasino ti nangipakita iti daytoy idi un-unana? Siasino ti nangiwaragawag iti daytoy? Saan kadi a Siak, a ni Yahweh? Ken awanen ti Dios malaksid kaniak,

maysa a nalinteg a Dios ken Mangisalakan; awan iti sabali no di laeng siak. ²² Agsublikayo kaniak ket maisalakankayo, amin a pungto ti daga; ta siak ti Dios, ket awanen ti sabali a dios. ²³ 'Agsapataak, ibagak ti nalinteg a pagannurotak, ken saanto a maibabawi daytoy: Agparintumengto kaniak ti tunggal tumeng, agkarinto kaniak ti tunggal dila. ²⁴ Ibagbagana, "Kenni Yahweh laeng ti pannakaisalakan ken pigsasas." Amin dagiti makaunget kenkuana ket agbainto iti msangngoananna. ²⁵ Kenni Yahweh, amin dagiti kaputotan ti Israel ket maibilangto a nalinteg; agpanakkeldanto gapu iti naaramidanna.

46

¹ Agrukrukbab ni Bel, agdumdumog ni Nebo; aw-awiten dagiti ayup dagiti didiosenda. Dag-itoy a didiosen nga aw-awitenda ket padagsen kadagiti nabannog nga ayup. ² Agrukob ken agparintumengda a sangsangkamaysa; saanda a maispal dagiti imahen, ken uray isuda a mismo ket maitalaw. ³ Dumngegka kaniak, balay ti Jacob, ken dakayo amin, a nabatbati iti balay ni Jacob, nga inay-aywanak sakbay pay a naipas-ngaykayo, naisikug iti aanakan: ⁴ Uray inton lumakaykayo, siak latta, ken uray no aguban dagiti bubuokyo aywanankayto. Pinarsuakayo, ken ipaayko dagiti kasapulanyo, itundakayo iti pakatalgedanyo. ⁵ Siasino ti pangidiliganyo kaniak? Ken siasino ti kaas-aspingko, tapno mapagdinniligdakami? ⁶ Iburburais dagiti tattao

ti balitok manipud iti pagkargaan ken mangtimbangda iti pirak. Mangtangdangda iti mammanday, ket aramidenna daytoy a didiosen; agruknoyda ken agdayawda iti daytoy. ⁷ Ibaklayda daytoy; ikabilda iti lugar a pakaisaadanna, ket nakatakder latta daytoy iti disso a nakaikabilanna ken saan nga umakar daytoy manipud iti ayanna. Agasugda iti daytoy, ngem saan a makasungbat wenno makaisalakan iti siasinoman a mariribukan. ⁸ Amirisenyo dagitoy a banbanag; saanyo nga iyaleng-aleng dagitoy, dakayo a managsukir! ⁹ Amirisenyo dagiti imuna a banbanag, dagiti napalabas, ta siak ti Dios, ket awan sabali pay, Siak ti Dios, ket awan ti kas kaniak. ¹⁰ Impakpakaammok ti panungpalan manipud idi punganay, ken imbagbagak ti saan pay a napasamak; kunak, “Mapasamakto dagiti panggepko, ken aramidek ti tarigagayko.” ¹¹ Awagak ti tumatayab a tiltiliwen dagiti ayup manipud iti daya, ti tao a napilik manipud iti adayo a daga; wen, nasaokon; ipatungpalko met daytoy; adda panggepko, aramidek met daytoy. ¹² Dumngegkayo kaniak, dakayo a nasukir a tat-tao, dakayo a saan a mangar-aramid iti nalinteg. ¹³ Iyasidegko ti kinalintegko; saan nga adayo daytoy, ken saan nga aguray ti panangisalakanko; ket ipaayko ti pannakaisalakan iti Sion ken ti kinapintasko iti Israel.

47

¹ Bumabaka ket agtugawka iti tapok, sika a birhen nga anak ti Babilonia; agtugawka iti daga nga awanan iti trono, sika nga anak a

babai dagiti Caldeo. Saankan a maawagan a nalibnos ken nalapsat. ² Alaem ti gilingan a bato ket aggilingka iti arina; ikkatem ta dalungdongmo, ussobem ti nagayad a kawesmo, lislisam dagita luppom, ballasiwem dagiti karayan. ³ Maiparangto ti kinalamolamom, wen, makitanto ti pannakaibabainmo: Agibalesak ket awan iti labsak a tao. ⁴ Ti Mannubbottayo ket Yahweh a Mannakabalin-amin ti naganna, ti Nasantoan a Dios ti Israel. ⁵ Agtugawka a siuulimek ket mapanka iti kinasipngget, anak a babai dagiti Caldeo; ta saankan a maawagan a Reyna dagiti pagarian. ⁶ Nakaungetak kadagiti tattaok; rinugitak ti tawidko ken inyawatko ida kenka, ngem saanmo ida a kinaasian; sinangolam iti nadagsen unay dagiti lallakay. ⁷ Kinunam, “Agturayak iti agnanayon a kas naturay a reyna.” Saanmo nga impapuso dagitoy a banbanag, wenna pinanunot no ania ti pagbanagan dagitoy. ⁸ Ita ngarud denggem daytoy, sika a mangayayat iti ragragsak ken sika nga agtugtugaw a sitatalged, sika a mangibagbaga iti pusom, “Agbibigak, ket awanen ti sabali pay a kas kaniak; saanakto a pulos nga agtugaw a kas balo, wenna saankonto a pulos a mapadasan ti mapukawan kadagiti annak.” ⁹ Ngem iti apagkanito iti maysa la nga aldaw, mapasamakto kenka dagitoy dua a banag: ti pannakapukaw kadagiti annak ken ti pannakabalo: awanto iti makalapped iti iyuumay dagitoy kenka, uray no ipakatmo iti panagsalamangkam, ken adu a kita iti panaganito ken an-anib. ¹⁰ Nagtalekka

iti kinadangkesmo; kinunam, “Awan iti makakitkita kaniak;” Iyaw-awannaka ti kinasiribmo ken pannakaammom, ngem kinunam iti pusom, “Agbibigagak, ket awanen ti sabali pay a kas kaniak.” ¹¹ Agdissuorto kenka ti didigra; saanmonto a mapasardeng daytoy babaen iti panaganitom. Agdissuorto kenka ti pannakadadael; saanmoto a maliklikan daytoy. Kellaatto nga umay kenka ti didigra a saanmo daytoy a mapakpakadaan. ¹² Ipakatmo ti panangsalamangkam ken panaganitom nga inar-aramidmo a sipupudno sipud pay kinaubingmo; bareng no agballigika, bareng no mapapanawmo ti didigra. ¹³ Nabannogka iti adu a panakiyumanmo; tumakder koma dagidiay a tattao ket isalakandaka—dagiti mangad-adal kadagiti langit ken kadagiti bitbituen, dagidiay mangiparparangarang iti baro a bulan—isalakandaka koma iti mabalin a mapasamak kenka. ¹⁴ Kitaem, agbalidanto a kasla garami. Uramento ida ti apuy. Saandanto a maisalakan dagiti bagbagida manipud iti apuy. Awanto beggang a mangpapudot kadakuada ken apuy a paginudoanda! ¹⁵ Awanto ti maganabmo kadagidiay a nagbanbannogam, kadagidiay nagtagtagilakoam manipud kinaagtutubom; magsipanawda, tunggal maysa iti dalanna; awanto ti siasinoman a mangisalakan kenka.

48

¹ Denggenyo daytoy, balay ni Jacob, a naawagan iti nagan nga Israel, ken nagtaud iti kaputotan ti Juda; dakayo nga agsapsapata iti nagan ni Yahweh ken umaw-awag iti Dios ti

Israel, ngem saan nga iti kinapudno wenna iti nalinteg a wagas. ² Ta awaganda dagiti bagida a tattao iti nasantoan a ciudad ken agtaltalek iti Dios ti Israel; Yahweh a Mannakabalin-amin ti naganna. ³ “Naipakaammokon dagiti banbanag manipud idi; nagtaud dagitoy iti ngiwatko, ken naipakaammok dagitoy; kalpasanna, inaramidko a dagus dagitoy, ket napasamak dagitoy. ⁴ Gapu ta ammok a natangken ti uloyo, kas katangken ti landok ti piskel ti tengngedyo ken kasla bronse ti muggingyo, ⁵ isu nga impakaammokon dagitoy a banbanag kadakayo idi; sakbay a napasamak dagitoy, impakaammokon kadakayo tapno saanyo nga ibaga nga, 'Ti didiosek iti nangaramid kadagitoy,' wenna 'ti imahen a kayo wenna ti imahen a landok ti nangaramid kadagitoy a banbanag.' ⁶ Nangngegyo ti maipanggep kadagitoy a banbanag, kitaenyo amin daytoy a pammaneknek; ket dakayo, saanyo kadi nga aklunen a pudno dagitoy nga imbagak? Manipud ita, mangipakitaak kadakayo iti baro a banbanag a nailemmeng a saanyo pay a naammoan. ⁷ Rimsuada ita a saan ket nga idi, ken saanyo pay a nangngeg ti maipapan kadagitoy sakbay daytoy nga aldaw, isu a saanyo a maibaga, 'Wen, ammok ti maipapan kadagitoy.' ⁸ Saanyo a pulos a nangngeg; saanyo nga ammo; saan idi a nailawlawag dagitoy a bambanag kadagiti lapayagyoy. Ta ammok a manangallilawkayo unay, ken nasukirkayon sipud pay pannakaiyanakyo. ⁹ Para iti naganko, lapdakto ti ungetko, ken gapu iti dayawko ket saanko nga ituloy ti panang-

dadaelko kadakayo. ¹⁰ Kitaenyo, ginugorankayo, ngem saan a kas iti pirak; pinasin-awkayo iti hurno ti panagsagaba. ¹¹ Para iti bukodko a pagimbagan, gapu iti bukodko a pagimbagan nga agtignayakto; ta kasano nga ipalubosko a maibabain ti naganko? Saankonto nga ited ti dayagko iti sabali. ¹² Dumngegkayo kaniak, Jacob ken Israel nga inayabak: Siak isuna; siak ti umuna ken siak met laeng ti maudi. ¹³ Wen, ti imak ti nangisaad iti pundasion ti daga, ken ti makannawan nga imak ti nangiyaplag kadagiti langit; no awagak ida, sangsangkamaysada a tumakder. ¹⁴ Aguummongkayo, dakayo amin, ket dumngegkayo; Siasino kadakayo ti nangiwaragawag kadagitoy a babanag? Aramidento ti katulongan ni Yahweh ti gandatna iti Babilonia. Aramidennanto ti pagayatan ni Yahweh maibusor kadagiti Caldeo. ¹⁵ Siak, nasaokon, wen, pinaayabakon isuna, inyegkon isuna, ket agballiginto. ¹⁶ Umasidegkayo kaniak, dumngegkayo iti daytoy; manipud idi punganay saanak a nagsao iti nalimed; no mapasamak daytoy, addaak sadiay; ket ita imbaonnak ni Apo a Yahweh, ken ti Espirituna.” ¹⁷ Kastoy ti kuna ni Yahweh, a Mannubbotyo, a Nasantoan a Dios ti Israel, “Siak ni Yahweh a Diosyo, a mangisursuro kadakayo no kasano ti agballigi, a mangidaldalan kadakayo iti rumbeng a dalan a papananyo. ¹⁸ No tinungpalyo laeng koma dagiti bilbilinko! Ket nagayus koma a kasla karayan ti kapia ken panagrang-ayyo, ken ti pannakaisalakanyo ket kasla kadagiti dalluyon ti

baybay. ¹⁹ Nagbalin koma a kas kaadu ti darat dagiti kaputotanyo, ken dagiti annak kadagiti anakanyo ket kas kaadu dagiti binukel ti darat; saan koma a napukaw ti naganda iti sangoanak. ²⁰ Rummuar kayo iti Babilonia! Panawanyo dagiti Caldeo! Ipukkawyo nga iwaragawag daytoy! Ipakaammoyo daytoy, padanunenyo daytoy agingga kadagiti pungto ti daga! Ibagayo, 'Inispal ni Yahweh ni Jacob nga adipenna.' ²¹ Saanda a nawaw idi inturongna ida kadagiti disierto; pinagayusna ti danum manipud iti bato para kadakuada; binittakna ti bato ket pimsuak ti danum. ²² Awan iti talna para kadagiti nadangkes—kuna ni Yahweh.”

49

¹ Dumngegkayo kaniak, dakayo nga isla! Ket ipangagyo, dakayo a tattao nga adda iti adayo. Inawagannak ni Yahweh sipud pannakaiyanakko babaen iti naganko, idi impasngaynak ti inak ditoy lubong. ² Inaramidna a kasla natadem a kampilan ti ngiwatko; inlemmengnak iti anniniwan ti imana; inaramidnak a maysa a napasileng a pana; inlemmengnak iti tagubanna. ³ Kinunana kaniak, “Sika ti adipenko, Israel, a pangipakitaak iti dayagko.” ⁴ Uray no impagarupko nga awan serbi ti inaramidko, a nagbannogak iti awan kaes-eskanna, Uray no kasta, ti hustisiak ket adda kenni Yahweh, ken ti gunggonak ket adda iti Diosko. ⁵ Ket ita nagsaon ni Yahweh, isuna a nangsukog kaniak sipud pannakaiyanakko nga agbalin nga adipenna, tapno maisubli manen

kenkuana ni Jacob, ken tapno maisubli ti Israel kenkuana. Napadayawanak iti imatang ni Yahweh, ket ti Diosko ti nagbalin a pigsak. ⁶ Kunana a, “Bassit unay a banag para kenka ti agbalin nga adipenko a mangipasdek manen kadagiti tribu ni Jacob, ken mangisubli kadagiti nakalasad iti Israel. Pagbalinenkanto a silaw kadagiti Hentil, tapno agbalinka a mangisalakanko agingga kadagiti pungto ti daga.” ⁷ Kastoy ti kuna ni Yahweh, a Mannubbot ti Israel, a Nasantoan, iti daydiay naumsi ti biagna a kinagura dagiti nasion, ken adipen dagiti agtuturay, “Makitadakanto dagiti ari ket tumakderda, ken makitadakanto dagiti prinsipen ket agtameddanto gapu kenni Yahweh a napudno, ken Nasantoan ti Israel, a nangpili kenka.” ⁸ Kastoy ti kuna ni Yahweh, “Inton dumteng ti kanito nga ingkeddengko a pangipakitaak iti kinasayaatko kenka, sungbatankayto, ken iti aldaw ti panakaisalakan, tulongankanto; salaknibankanto, ken itedkanto a kas tulag kadagiti tattao, a mangbangon manen iti daga, tapno ited manen ti langalang a tawid. ⁹ Ibagamto kadagiti balud, 'Rummuarkayo;' kadagiti adda iti nasipngat a pagbaludan, 'Agparangkayo.' Agarabdanto iti igid dagiti dalan, ken kadagiti amin a tapaw ti langalang a turod ti pakaipasturandanto. ¹⁰ Saandanto a mabisin wenno mawaw; wenno mapudotan iti init, ta idalanto ida ti mangngaasi kadakuada; iturongnanto ida kadagiti ubbog ti danum. ¹¹ Ket pagbalinekto a kalsada dagiti amin a bantayko, ken pagbalinekto a patad dagiti kalsadak.” ¹² Kitaem, aggapunto dagitoy

iti adayo, adda naggapu iti amianan ken iti laud; ken naggapu dagiti dadduma iti daga ti Sinim. ¹³ Agkantakayo, O langlangit, ken agragoka, O daga, agkantakayo, dakayo a banbantay! Ta liwliwaen ni Yahweh dagiti tattaona, ket kaasiannanto dagiti agsagsagaba. ¹⁴ Ngem kinuna ti Sion, “Binaybay-annak ni Yahweh, ken linipatnak ti Apo.” ¹⁵ “Malipatan kadi ti babai ti maladagana, a paspasusoenna iti barukongna, isu a saanna a kaasian ti impasngayna nga anakna? Wen, mabalin a malipatanda, ngem saankayonto a malipatan. ¹⁶ Kitaem, inkitikitko ti naganyo kadagiti dakulapko; adda a kanayon iti sangoanak dagiti padermo. ¹⁷ Agdardaras nga agsubli dagiti annakmo, kabayatan nga umadadayo dagiti nangdadael kenka. ¹⁸ Kumitaka iti aglawlawmo ket makitam, aguummongda amin nga um-umay kenka. Iti isapatak—kastoy ti pakaammo ni Yahweh—nga usaremto dagitoy a kasla alahas; isuotmonto dagitoy, a kas iti maysa a nobia. ¹⁹ Uray no naglangalang ken nabaybayanka, maysa a nadadael a daga, ita agbalinka a bassit unay para kadagiti agnanaed, ket mai-dayonto dagiti nangdadael kenka. ²⁰ Kunaento kenka dagiti ubbing a maiyanak iti tiempo ti pannakaulilak 'Naillet unay daytoy a lugar para kadakami, iyaramidannakami iti siled tapno makapagnaedkami ditoy.' ²¹ Ket damagemto iti bagim, “Siasino ti nangipasngay kadagitoy nga ubbing para kaniak? Naulilaak iti annak ken saanakon a makaanak, naipanaw kas balud ken naisina. Siasino ti nangpadakkel kadagitoy nga

ubbing? Kitaem, nabatiak nga agmaymaysa; sadino ti naggapuan dagitoy?”²² Kastoy ti kuna ni Yahweh nga Apo, “Kitaem, Ingotokto ti imak kadagiti nasion; ingatokto ti banderak a pagilasinan dagiti tattao. Ubbaendanto nga iyeg dagiti annakmo a lallaki ken sallabayendanto dagiti annakmo a babbai.”²³ Dagitinto ari ti pannakaamam, ken dagitinto reynada ti mangaywan kenka; agkurnodanto kenka a nakadekket ti rupada iti daga ket dilpatandanto ti tapok kadagiti sakam; ket maammoamto a siak ni Yahweh; dagiti a makauray kaniak ket saanto a maibabain.”²⁴ Maala kadi dagiti nasamsam manipud kadagiti mannakigubat, wenno maispal kadi dagiti balud manipud iti nauyong nga agturay?²⁵ Ngem kastoy ti kuna ni Yahweh, “Wen, maitalawto dagiti balud manipud kadagiti mannakigubat ken maisublinto dagiti sinamsam gapu ta karangetkonto ti kabusormo ken isalakanko dagiti annakmo.”²⁶ Ket ipakankonto kadagiti mangparparigat kenka ti bukodda a lasag; ken mabartekdanto iti bukodda a dara, a kasla la daytoy ket arak; ket maammoanto ti amin a sangkataoan a siak, a ni Yahweh, ti Mangisalakanmo ken ti Mannubbotmo, ti Manakabalin a Dios ni Jacob.”

50

¹ Kastoy ti kuna ni Yahweh, “Sadino ti ayan ti kasuratan ti panagsina a mangipakita nga insinak ti inayo? Ken siasino kadagiti nakautangak ti nangilakoak kadakayo? Kitaenyo, nailakokayo gapu kadagiti basbasolyo, ken gapu

iti kinasukiryo, napatalaw ti inayo. ² Apay nga awan tao idi immayak dita? Apay nga awan simmungbat idi immawagak? Ababa kadi unay ti imak a mangsubbot kenka? Awan kadi iti pannakabalinko a mangispal kadakayo? Kitaenyo, babaen iti panagsaok, matianan ti baybay; pagbalinek a disierto dagiti karayan; matay ken mabuyok dagiti lames kadagitoy gapu iti kinaawan ti danum. ³ Kawesak iti kinasipngget ti tangatang; kalubak daytoy iti nakersang a lupot.” ⁴ Inikkannak ni Yahweh nga Apo iti dila a kas maysa kadagiti nasuroan, tapno agsaoak iti makaited pigsa kadagiti nabannog; ririingennak iti binigat; ririingenna dagiti lapayagko a dumngeg a kas kadagiti nasurroan. ⁵ Ti Apo a Yahweh ti nanglukat kadagiti lapayagko, ken saanak a nagsukir, saanak a timmalikud. ⁶ Intayak ti bukotko kadagiti mangsapsaplit kaniak, ken dagiti pingpingko kadagiti mangparut kadagiti barbasko; saanko nga inlinged ti rupak manipud iti pannakaibabain ken pannakatuptupra. ⁷ Ta tulongannakto ni Yahweh nga Apo; saanak ngarud a naibabain, pinagbalinko a kasla bato ti rupak, ta ammok a saanakto a maibabain. ⁸ Adda iti asideg ti mangipaduyakyak nga awan basolko. Siasino ti sumupiat kaniak? Tumakdertayo ket agsasangotayo. Siasino ti mangakusar kaniak? Umasideg koma ngarud kaniak. ⁹ Kitaenyo, tulongannakto ni Yahweh nga Apo. Siasino ti mangibaga a nagbasolak? Kitaenyo, rumukopdanto amin a kasla lupot; kanento ida ti buot. ¹⁰ Siasino kadakayo ti agbutbuteng kenni Yahweh? Siasino ti agtultulnog iti timek ti adipenna? Siasino ti

magmaña iti kasipngetan nga awan ti silawna? Rumbeng nga agtalek isuna iti nagan ni Yahweh ken agtalek iti Diosna. ¹¹ Kitaenyo, dakayo amin a agpasged iti apuy, a kanayon nga adda awitna a pagsilawan: magnakayo iti lawag dagiti apuyyo ken kadagiti gil-ayab ti pinasgedanyo. Daytoy ti naawatyo kaniak; agiddakayonto iti disso iti utot.

51

¹ Dumngegkayo kaniak, dakayo a mangitululoy iti kinalinteg, dakayo a mangbirbirok kenni Yahweh: Kitaenyo ti dakkal a bato a nangtipinganda kadakayo ken ti abut a nangkalianda kadakayo. ² Kitaenyo ni Abraham nga amayo, ken ni Sara a nangipasngay kadakayo; ta agmaymaysa isuna idi inayabak. Binendisionak ken pinaaduk isuna. ³ Wen, liwliwaento ni Yahweh ti Sion, liwliwaennanto dagiti amin a langalang a lugar iti daytoy; inaramidna a kasla Eden ti let-ang daytoy ken kasla minuyongan ni Yahweh dagiti patad a disiertonan iti igid ti tanap ti Karayan Jordan; rag-o ken ragsak ti masarakanto iti daytoy, panagyaman ken timek ti kankanta. ⁴ Ipangagdak koma, tattaok; ken dumngegkayo kaniak, tattaok! Ta mangipaulogakto iti bilin, ket pagbalinekto a silaw ti hustisiak kadagiti nasion. ⁵ Asideg ti kinalintegko; rummuarto ti panangisalakanko, ken ukomento ti takkiagko dagiti nasion; agurayto kaniak dagiti isla; ta sigagagardanto nga aguray iti takkiagko. ⁶ Tumangadkayo iti tangatang, ken kitaenyo ti daga ditoy baba, ta agpukawto

a kasla asuk dagiti langit, marunotto a kasla lupot ti daga, ken matayto a kasla kadagiti ngilaw dagiti agnanaed iti daytoy. Ngem agtululoyto ti panangisalakanko iti agnanayon, ken saanto a pulos a sumardeng ti panagtrabaho ti kinalintegko. ⁷ Dumngegkayo kaniak, dakayo a makaammo iti nalinteg, dakayo a tattao nga adda iti pusona ti lintegko: Saanyo a pagbutngan ti panangumsi dagiti tattao, wenno maupay ti pusoyo gapu kadagiti panangirurumenda. ⁸ Ta maiyarigdanto iti lupot a kanen ti buot; ken maiyarigdanto iti lalat a kanen ti igges; ngem iti amin a henerasion, agnanayonto ti kinalintegko ken ti panangisalakanko. ⁹ Agriingka, agriingka, takkiag ni Yahweh, ikawesmo ti kinabileg. Agriingka a kas idi un-unana nga al-aldaw, dagiti nagkauna a henerasion. Saan kadi a sika ti nangrumek iti narungsot nga ayup ti baybay, sika a nangduyok iti dragon? ¹⁰ Saan kadi a pinaatianam ti baybay, ti dandanum iti kaadaleman, ket inaramidmo a dalan dagiti kaadaleman ti baybay tapno lumasat dagiti nasubbot? ¹¹ Dagiti sinubbot ni Yahweh ket agsublinto ken umay iti Sion nga agsasangit a sirarag-o ken addaan iti agnanayon a ragsak kadagiti uloda; ringbawanto ida ti kinaragsak ken rag-o, pumanawto ti liday ken ladingit. ¹² Siak, Siak, ti mangliwliwa kadakayo. Apay a kabutengyo dagiti tattao, a matayto, dagiti annak ti tao, a naaraamid a kas iti ruot? ¹³ Apay a linipatyoy ni Yahweh a Namarsua kadakayo, a nagiyukrad kadagiti langlangit, ken nangisaad kadagiti pundasion ti daga? Agtultuloy ti inaldaw a panagbutengyo

gapu iti kinarungsot ti mangparparigat no kasta nga ikeddengna ti mangdadael. Sadino ti ayan ti kinarungsot ti mangparparigat? ¹⁴ Dardarasento ni Yahweh a wayawayaan ti napagkubbo; saanto isuna a matay ken mapan iti abut ken saanto nga agkurang ti tinapayna. ¹⁵ Ta siak ni Yahweh a Diosyo, a mangkibkibur iti baybay, tapno agdaranudor dagiti dalluyonna—ni Yahweh a Mannakabalin-amin ti naganna. ¹⁶ Inkabilko dagiti sasaok iti ngiwatmo, ket linengdanka iti anniniwan ti imak, tapno maimulak dagiti langlangit, maisaadko dagiti pundasion ti daga ken kunaek iti Sion, “Dakayo dagiti tattaok.” ¹⁷ Agriingka, agriingka, tumakderka, Jerusalem, sika nga imminum iti malukong ti pungtot ni Yahweh manipud iti imana; ininummo ti malukong, ti malukong ti makapadiwerdiwer, ket inibusmo daytoy. ¹⁸ Awan ti uray maysa kadagiti amin nga annakna nga impasngayna ti mangtarabay kenkuana; awan ti uray maysa kadagiti amin nga annak a pinadakkelnan ti mangkibin kenkuana. ¹⁹ Napasamak kenka dagitoy a dua a riribuk—siasinonto ti makipaglad-ingit kenka? —panagbalin a langalang ken pannakadadael, nakaro a panagbisin ken ti kampilan. Siasinonto ti mangliwliwa kenka. ²⁰ Natalimudaw dagiti annakmo; napasagda iti tunggal suli ti dalan a kasla ugsa a nasiloan; napnoanda iti pungtot ni Yahweh, iti panangtubngar ti Diosmo. ²¹ Ngem ita denggem daytoy, sika a nparigat ken nabartek, ngem saan a nabartek iti arak. ²² Kastoy ti kuna ni Yahweh nga Apom, a

Diosmo, a mangikankanawa kadakagiti tattaona, “Kitaem, innalakon ti kopa a makapadiwerdiwer manipud iti imam—ti kopa ti pungtotko—tapno saanmonto manen nga inumen daytoy. ²³ Ikabilkonto kadagiti ima dagiti mangparigat kenka, dagiti nangibaga kenka, 'Agiddaka, tapno makapagnakami ti rabawmo'; pinagbalinmo a kasla daga ken kalsada a pagnaanda ti bukotmo.”

52

¹ Agriingka, agriingka, pumigsaka, Sion, ikawesmo dagiti napipintas a pagan-anaymo, Jerusalem, nasantoan a ciudad; ta saanton a pulos a makastrek kenka dagiti saan a nakugit wenno narugit. ² Pagpagem ti tapok iti bagim, tumakder ken agtugawka, Jerusalem; ikkatem ti kawar iti tenggedmo, naibalud a babbai nga annak ti Sion. ³ Ta kastoy ti kuna ni Yahweh, “Nailakokayo nga awan bayadna, ket masubbotkayonto nga awan iti mausar a kuarta.” ⁴ Ta kastoy ti kuna ti Apo a ni Yahweh, “Idi un-unana, simmalog dagiti tattaok iti Egipto tapno agnaed sadiay iti apagbiit; iti saan a nagbayag ket pinarigat ida ti Assiria. ⁵ Ita, ania ti adda kaniak ditoy—kastoy ti pakaammo ni Yahweh—kitkitaek dagiti tattaok a naiyadayo para iti awan? Aganug-ogto dagiti mangituray kadakuada—kastoy ti pakaammo ni Yahweh—ket agmalmalem nga awan sarday a malalais ti naganko. ⁶ Ngarud maamoanto dagiti tattaok ti naganko; maammoandanto iti dayta nga aldaw a siak ti nangibaga iti daytoy. Wen, siak!” ⁷ Anian a nagpintas

iti tapaw dagiti banbantay dagiti saka ti mensahero a mangidandanon kadagiti naimbag a damag, a mangiwarwaragawag iti kappia, a mangiyeg kadagiti naimbag a damdamag, a mangiwaragawag iti pannakaisalakan, a mangibaga iti Sion, “Agturturay ti Diosyo!”⁸ Dumngegkayo, ipukpukkaw dagiti agbanbantay kadakayo ti timekda, sangksangkamaysada nga agpukpukkaw gapu iti rag-o, ta makitadanto, kadagiti tunggal matada, ti panagsubli ni Yahweh idia Sion.⁹ Agrag-okayo, agkanta a sangsangkamaysa, dakayo a nadadael iti Jerusalem; ta liniwliwa ni Yahweh dagiti tattaona; sinubbotna ti Jerusalem.¹⁰ Insagana ni Yahweh ti nasantoan a takkiagna iti imatang dagiti amin a nasion; makitanto ti entero a daga ti panangisalakan ti Diostayo.¹¹ Pumanawkayo, pumanawkayo, rummuarkayo manipud sadiay; saanyo a sagiden ti narugit; pumanawkayo iti tengnga daytoy; dalusanyo dagiti bagbagiyo, dakayo a mangaw-awit kadagiti alikamen ni Yahweh.¹² Ta saankayonto nga agap-apura a rummuar wenno pumanaw nga agdandanag; ta umun-unanto ni Yahweh ngem kadakayo; ken Dios ti Israel ti mangbantayto iti malikudanyo.¹³ Kitaenyo, agtignayto a sisisirib ti adipenko ket agballiginto; maingatonto ken maital-o isuna; maitan-okto unay isuna.¹⁴ Kas iti panagagamak ti adu kadakayo — nadadael iti kasta unay ti langana nga uray la kasla saanen a tao, isu a ti langana ket saan a mailasin a tao —¹⁵ isu a kellaatennanto dagiti adu a nasion; agulimekto dagiti ari gapu kenkuana. Ti saan a

naibaga kadakuada, makitadanto, ken ti saanda a nangngeg, maawatandanto.

53

¹ Siasino ti mamati iti nangngeganmi? Ken siasino ti nakaiparangan ti takiag ni Yahweh? ² Ta dimmakkel isuna iti sangoanan ni Yahweh a kas iti maysa a naganus a kayo, ken kas iti mula a rimmusing manipud iti natikag a daga; awan ti nasayaat a buya wenno rani-agna; idi nakitami isuna, awan ti pintasna a mangawis kadakami. ³ Inuyaw ken linaksid isuna dagiti tattao; maysa a tao iti ladladingit, ken makaammo iti panagsagaba. Kas iti maysa a tao a saan a kayat a kitaen dagiti tattao, nauyaw isuna; ken imbilangtayo nga awan iti serserbina. ⁴ Ngem pudno a binaklayna dagiti an-annayentayo ken inawitna dagiti ladingit-tayo; nupay kasta impagaruptayo a dusdusaen isuna ti Dios, sapsaplitan ti Dios, ken naparigat. ⁵ Ngem nasugat isuna gapu kadagiti kinasukir nga aramidtayo; naparparigat gapu kadagiti basbasoltayo. Sinagabana ti pannusa tapno maaddaantayo iti kapia, ken babaen kadagiti sugatna napaimbagtayo. ⁶ Maiyarigtayo amin iti karnero a naiyaw-awan; nagturingtayo kadagiti bukodtayo a dalan, ken impabaklay ni Yahweh kenkuana ti pannusa a maipatay koma kadayo. ⁷ Naidaddanes isuna; ngem iti panagpakumbabana ket saanna nga inlukat ti ngiwatna; a kas iti urbon a karnero a naiturong iti pakapartianna, ken kas iti karnero a naulimek iti sangoanan ti mangpukpukis kenkuana, isu a saanna nga

inlukat ti ngiwatna. ⁸ Babaen iti pannakatiliw ken pannakaukom naikeddeng isuna a madusa; siasinonto iti dayta a henerasion ti makaamiris iti maipapan kenkuana? Ngem naisina isuna manipud iti daga dagiti sibibiag; gapu kadagiti basbasol dagiti tattaok ket naipabaklay kenkuana ti pannusa. ⁹ Pinanggepda nga itanem isuna iti denna ti tanem dagiti dakes a tao, ken iti abay ti tanem ti baknang a tao, idinto nga awan ti nagbasolanna wenno aniaman nga inuulbod iti ngiwatna. ¹⁰ Nupay kasta, inkeddeng ni Yahweh ti pannakaparigat ken panagsagabana; ken no idatonna ti biagna a kas daton para iti basol, makitananto dagiti kaputotanna, taginayonenna dagiti al-aldawna, ken matungpalto ti panggep ni Yahweh babaen kenkuana. ¹¹ Kalpasan iti panagsagabana, makitananto ken mapnekto isuna iti pannakaammo mapaipanggep iti inaramidna. Palintegento ti nalinteg nga adipenko ti adu a tattao; baklayennanto dagiti basbasolda. ¹² Ngarud, itedkonto kenkuana ti bingayna iti sangkataoan, ken ibonongna iti kaaduan ti nasamsam, gapu ta indatonna ti biagna, ken naibilang kadagiti managlabsing. Binaklayna ti basol dagiti tattao ken nangibabaet para kadagiti managsukir.

54

¹ Agkantaka, sika a lupes a babai; sika a saan a nagpasngay; agkantaka a sirarag-o ken agsangitka iti napigsa, sika a saan pay pulos a nagpasikal. Ta dagiti annak ti nabaybay-an a

babai ket ad-adunto ngem kadagiti annak ti naa-sawaan a babai,” kuna ni Yahweh. ² Palawaem ti toldam ken iyukradmo dagiti kurtina ti toldam; paatidogem dagiti talim ken palagdaem dagiti pasokmo. ³ Ta maiyukradkanto iti makanawan ken iti makanigid, ken parmekento dagiti kaputotam dagiti nasion ken agnaeddanto manen kadagiti langalang a ciudad. ⁴ Saanka nga agbuteng ta saankanton a mabainan, wenno maupay ta saankanto a maibabain; malipatamto ti pannakaibabain ti kinaagtutubom ken ti pannakaibabain ti pannakabaybay-am. ⁵ Ta ti Nangparsua kenka ket isu ti asawam; ni Yahweh a Mannakabalin-amin ti naganna. Ti Nasantoan ti Israel ket isu ti Mannubotmo; maawagan isuna a Dios ti sangalubongan. ⁶ Ta inayabannaka manen ni Yahweh kas asawa a nabaybay-an ken agladladingit iti espiritu, kas iti babai nga ubing a nakiasawa ken nailaksid, kuna ti Diosmo. ⁷ “Binaybay-anka iti apagbiit a tiempo, ngem babaen iti dakkal nga asi alaenkanto. ⁸ Iti nakaro a pungtotko inlingedko ti rupak kenka iti apagkanito; ngem babaen iti agnanayon a kinapudnok iti tulagko kaasiankanto-kuna ni Yahweh, a mangisalikan mo. ⁹ Ta daytoy ket kas kadagiti dandanum ni Noe kaniak: kas iti panangisapatak a saanen a layusen ti dandanum ni Noe ti daga, kasta met ti panangisapatak a saankanton nga ungtan wenno tubngaren. ¹⁰ Ta uray no matuang dagiti bantay ken magungon dagiti turod, ngem saanto a maisina kenka ti kinapudno ti tulagko, wenno saanto a magungon ti tulagko a pannakikappia- kuna ni Yahweh,

a naasi kenka. ¹¹ Sika a nagsagaba, a kasla pinarparigat iti bagyo ken saan a naliwliwa, kitaem, bangonekto manen ti siudadmo babaen kadagiti agkakapateg a batbato, ken ikabilkonto dagiti pundasionmo babaen iti bato a sapiro. ¹² Aramidekto dagiti torrem babaen iti bato a rubi ken rumimrimat a batbato dagiti ruangam, ken napipintas a batbato dagiti akinruar a padermo. ¹³ Ket suruanto ni Yahweh dagiti amin nga annakmo; ket dakkelta ti talna dagiti annakmo. ¹⁴ Bangonenkanto manen iti kinalinteg. Saanmonto a pulos a mapadas ti pannakaidadan, ta saankanton a mabuteng, ken awanto iti nakabutbuteng nga umasideg kenka. ¹⁵ Kitaem, no adda ti mangpataud iti riribuk, saanto daytoy a nagtaud kaniak; siasinoman a mangpataud iti riribuk kenka ket maparmekto. ¹⁶ Kitaem, pinarsuak ti mammanday, a mangpasged kadagiti beggang ket agpanday kadagiti armas a kas trabahona, ken pinarsuak ti manangdadael tapno mangdadael. ¹⁷ Awan ti naaramid nga armas nga agballigi a maibusor kenka; ket kedngamto iti pannakadusa ti siasinoman a mangakusar kenka. Daytoy ti tawid dagiti adipen ni Yahweh, ken ti pannangikalintegak kadakuada —kastoy ti pakaammo ni Yahweh.”

55

¹ “Umaykayo, dakayo amin a mawaw, umaykayo iti danum! Ken, dakayo nga awan kuartana umaykayo, gumatangkayo ken mangankayo! Umaykayo, gumatangkayo iti arak ken gatas uray awan kuarta ken awan iti

pagbayadyo. ² Apay a mangtimbankayo iti pirak para iti saan a tinapay? Ken agrabahokayo para iti saan a makapnek? Dumngegkayo a nasayaat kaniak ket mapnekayo, a kasla mangankayo iti kaimasan a taraon. ³ Dumngegkayo ket umaykayo kaniak! Dumngegkayo, tapno agbiagkayo! Pudno a makitulagak kadakayo iti agnanayon a tulag, iti napudno a tulag a naited kenni David. ⁴ Kitaenyo, insaadko isuna a kas saksi kadagiti nasion, a kas pangulo ken mangidadaulo kadagiti tattao. ⁵ Kitaenyo, umawagkayonto iti nasion a saanyo nga am-ammo; ken agtarayto nga agturong kadakayo ti nasion a saan a makaam-ammo kadakayo gapu kenni Yahweh a Diosyo, a Nasantoan ti Israel, a nangpadayaw kadakayo.” ⁶ Birokenyo ni Yahweh kabayatan a mabirukan pay laeng isuna; umawagkayo kenkuana bayat nga asideg isuna. ⁷ Panawan koma ti nadangkes ti dalanna, ken ti managbasol a tao ti panunotna. Agsubli koma isuna kenni Yahweh, ket kaasiannanto isuna, ken iti Diostayo, a mangpakawanto kenkuana. ⁸ “Ta ti panunotko ket saan a kas iti panunotmo, kasta met a dagiti wagsmo ket saanko a wagas—kastoy ti pakaammo ni Yahweh— ⁹ ta no kasano a nangatngato dagiti langit ngem ti daga, kasta met a nangatngato dagiti wagsko ngem dagiti wagsmo, ken dagiti kapanunotak ngem dagiti kapanunotam. ¹⁰ Ta no kasano nga agtinnag ti tudo ken niebe manipud langit ket saan nga agsubli sadiay no di ket sibuganda ti daga ket pagtuboenda ti bukel a lumangto ket mangipaay iti bukel kadagiti agmulmula ken tinapay

kadagiti mangmangan, ¹¹ kastanto met ti sao a rummuar iti ngiwatko: saan daytoy nga agsubli kaniak nga awan serserbina, ngem tungpalen daytoy ti tarigagayko, ken agballiginto daytoy iti nangibaonak. ¹² Ta rummuarkayonto nga addaan rag-o ken maiturongkayonto a sitatalna; agpukkawto a sirarag-o dagiti bantay ken dagiti turod iti sangoananyo, ken agpalakpakto dagiti ima dagiti amin a kayo iti tay-ak. ¹³ Imbes a dagiti sisiitan, agtubonto dagiti kayo; ken imbes a dagiti kalkalunay, agtubonto dagiti kayo nga arrayan, ket maipaayto daytoy kenni Yahweh, para iti naganna, a kas agnanayon a pagilasinan a saanto a mapukaw.”

56

¹ Kastoy ti kuna ni Yahweh, “Ammoenyoy ti nasayaat, aramidenyoy ti nalinteg; ta asidegen ti panangisalakanko, ken maipakaammonto ti kinalintegko. ² Nagasat ti tao a mangar-aramid iti daytoy, ken ti siasinoman a mangsalsalimetmet iti daytoy. Ngilngilinenna ti Aldaw a Panaginana, saanna daytoy a tulawan, ken likliklikanna nga agaramid iti kinadakes.” ³ Saan koma nga ibaga ti gangannaet a nagbalin nga adipen ni Yahweh nga, “Ilaksidnakto ni Yahweh manipud kadagiti tattaona.” Masapul a saan nga ibaga ti eunoko a, “Kitaenyoy, maysaak a nagango a kayo.” ⁴ Ta kastoy ti kuna ni Yahweh, “Kadagiti eunoko nga agngilngilin iti Aldaw ti Panaginana ken mangpilpili iti makaay-ayo kaniak, ken mangsalimetmet iti tulagko— ⁵ Para kadakuada, ikabilkonto iti uneg ti balayko ken iti uneg dagiti paderko

ti maysa a pakalaglagipan a nasaysayaat ngem iti addaan kadagiti annak a lallaki ken babbai; ikkakto ida iti agnanayon a pakalaglagipan a saanto a mapukaw.”⁶ Kasta met dagiti gangannaet a makipagmaymaysa kenni Yahweh, tapno agserbi kenkuana, ken dagiti mangipatpateg iti nagan ni Yahweh, a mangidayaw kenkuana, amin nga agngilngilin iti Aldaw ti Panagina ken dagiti mangliklik a mangtulaw iti daytoy, ken dagiti mangsalsalimetmet iti tulagko,⁷ “Ipankonto ida iti nasantoan a bantayko ken pagrag-oekto ida iti balayko a pagkararagan; maawatto dagiti datonda a maipuor ken dagiti sakripisioda iti altarko. Ta maawaganto ti balayko iti balay ti kararag nga agpaay kadagiti amin a nasion,⁸ kastoy ti pakaammo ni Yahweh nga Apo, a mangum-ummong kadagiti napapanaw iti Israel—Ummongekto pay dagiti dadduma a mainayon kadakuada.”⁹ Dakayo amin a narungsot nga ayup iti tay-ak, umaykayo a mangalun-on, dakayo amin a narungsot nga ayup iti kabakiran!¹⁰ Bulsek amin a tagabantayda; saanda a makaawat; kasda la aso nga awan am-ammona; saanda a makataul: agtagtagainep, agid-idda, pagaayatna ti maturog.¹¹ Narawet dagiti aso; saanda pulos a mapnek; kasda la agpaspastor nga awanan pannakaawat; nagturingda amin iti bukodda a dalan, agaguman ti tunggal maysa dagiti awan serserbina.¹² “Umayka” kunada, “Aginumtayo iti arak ken naingel a mainum; kastoyto manen inton bigat, maysa nga aldaw nga awan pakaiyaspinganna.”

57

¹ Mapukaw ti nalinteg, ngem awan ti mangikaskaso iti daytoy, ken naipanaw met dagiti tattao ti tulag iti kinapudno, ngem awan ti makaawat a naipanaw dagiti nalinteg manipud iti dakes. ² Sumrek isuna iti talna; aginanada kadagiti pagiddaanda, dagiti magna iti kinalintegda. ³ Ngem umasidegkayo, dakayo nga annak dagiti manggagamud, annak dagiti mannakikamalala ken ti babai a balangkantis. ⁴ Siasino ti lalaisenyo a siraragsak? Siasino ti pangiangangaanyo iti ngiwat ken guyguyabanyo? Saan kadi nga annakdakayo ti panaglabsing, annak ti panangallilaw? ⁵ Pappapudutennyoy dagiti bagiyo iti pannakikakaidda iti sirok dagiti lugo, iti sirok ti tunggal nalangto a kayo, dakayo a mangpappapatay kadagiti annakyo iti namaga a karayan, iti sirok dagiti rengngat ti bato. ⁶ Kadagiti nalamuyot a banbanag iti igid ti karayan ket dagiti banbanag a naited kadakayo. Dagitoy dagiti banbanag a daydayawenyo. Manggibukbukbukkayo iti daton a mainum kadagitoy ken mangitagtag-aykayo iti datonyo a bukel. Kadagitoy a banbanag kadi ti pakaragsakak? ⁷ Insaganam ti pagiddaam iti tapaw ti nangato a bantay; simmang-atka pay sadiay tapno mangidaton kadagiti sagut. ⁸ Iti likudan ti ruangan ken ad-adigi nangikabilka kadagiti pagilasinan; tinallikudannak, naglabuska ket kimmalay-atka; pinalawam ti pagiddaam. Nakitulagka kadakuada; impategmo dagiti pagiddaanda;

nakitam dagiti mabagbagida. ⁹ Napanka iti ari nga addaan iti lana; pinaadom dagiti bangbanglo. Imbaonmo dagiti babaonem iti adayo; bimmabaka iti lubong dagiti natay. ¹⁰ Nabannogka iti adayo a panagdaliasatmo, ngem pulos a saanmo a kinuna, “Awan namnamana.” Nakasarakka iti biag kadagiti imam; ngarud saanka a kimapoy. ¹¹ “Siasino ti pagdandanagam? Siasino ti pagbutbutngam iti kasta unay a namagtignay kenka iti inaallilaw, iti kasta unay ket saannakon a malagip wenno mapanunot? Gapu ta naulimekak iti nabayag, saankan nga agbutbuteng kaniak. ¹² Ipakaammok dagiti amin a nalinteg nga aramidmo ken ibagak dagiti amin nga inaramidmo, ngem saandakanto a matulungan. ¹³ Inton umasugka, ispalennaka koma ngarud dagiti inurnongmo a didiosen. Ngem ketdi ipanaw ida amin ti angin, ipanaw ida amin ti maysa nga anges. Ngem ti agkamang kaniak ket tawidennanto ti daga ken tagikuaenanto ti nasantoan a bantayko. ¹⁴ Ibagananto, 'Mangaramid, mangaramid! Dalusanyo ti dalan! Ikkatenyo dagiti amin a pakaitibkulan dagiti tattaok!'" ¹⁵ Ta kastoy ti kuna ti nangato ken Natan-ok, a sibibiag iti agnanayon, a nasantoan ti naganna, “Agnanaedak iti nangato ken nasantoan a lugar, kasta met kenkuana a napakumbaba ken mangak-aklon nga adda basolna, tapno isublik ti espiritu dagiti napakumbaba, ken tapno papigsaek ti puso dagiti agbabbabawi. ¹⁶ Ta saanakto a mang-usig iti agnanayon, wenno agunget iti agnanayon,

ta kumapoy ti espiritu ti tao iti sangoanak, dagiti biag a pinarsuak. ¹⁷ Gapu iti basol iti kinaranggasna, nagungetak, ket dinusak isuna; inlingedko ti rupak ken nagungetak, ngem nagsubli isuna iti dalan ti pusona. ¹⁸ Nakitak dagiti wagasna, ngem paimbagekto isuna. Idalanko isuna, liwliwaek ken patibkerek dagiti agladladingit gapu kenkuana, ¹⁹ ken parsuaek ti bunga dagiti bibig. Kappia, kappia kadagiti adda iti adayo ken kadagiti asideg—kuna ni Yahweh—Paimbagekto ida. ²⁰ Ngem maiyarig dagiti nadangkes iti nadawel a baybay, a saan a mabalin nga aginana, ken mangipurpurruak dagiti danumna iti pitak. ²¹ Awan talna para kadagiti nadangkes—kuna ti Dios.”

58

¹ “Agpukkawka iti napigsa, saanka nga agsarsardeng, agpukkawka iti napigsa kas iti trumpeta, tubngarem dagiti tattaok iti panagsukirda, ken ti balay ni Jacob kadagiti basolda. ² Nu pay kasta, inaldaw a birbirokendak ken naragsakda iti pannakaammo kadagiti wagasko, a kas iti maysa a nasion a nagaramid iti kinalinteg ket saanda a binaybay-an ti linteg ti Diosda. Agkiddawda kaniak iti nalinteg a panangukom; agrag-oda iti iyaasideg ti Dios. ³ ‘Ania ti serbi iti panagayunarmi,’ kunada, ‘no saanmo met a makita? Ania ti serbi ti panagpakumbabami, no saanmo met nga ikaskaso?’ Kitaenyo, iti aldaw ti panagayunaryo birbirokenyo ti bukodyo a pakaragsakan ken idaddanesyo dagiti amin a trabahadoryo.

⁴ Kitaenyo, agayunarkayo tapno agaapa ken agkikinabilkayo, ken tapno kumabil babaen iti gemgem ti kinadangkes; saankayo nga agay-ayunar ita tapno maipangag ti timekyo idiay langit. ⁵ Kastoy kadi a kita ti panagayunar ti kayatko: Aldaw para iti siasinoman a mangipakumbaba iti bagina, tapno idumogna ti ulona a kas runo, ken tapno mangiyaplag iti nakersang a lupot ken mangiwarakiwak iti dapu iti pagidaanna? Kastoy kadi ti aw-awaganyo a panagayunar, aldaw a makaay-ayo kenni Yahweh? ⁶ Saan aya a kastoy ti pinilik a panagayunar: Ti panangikkatyo kadagiti kawar ti panangidadanes, ti panangwarwaryo kadagiti tali ti sangol, ti panangwayawayayo kadagiti maparparigat, ken ti panangpugsatyo iti tunggal sangol? ⁷ Saan aya a ti panangiwarasyo ti tinapayyo iti mabisin ken ti panangpasangbayyo kadagiti marigrigat ken awan balayna?” No adda makitayo a tao a lamo-lamo, rumbeng a kawesanyo, ken masapul a saanyo nga illemmengan dagiti kabagianyo. ⁸ Iti kasta, agraniagto ti lawagyo a kasla init iti agsapa, ken mabiitto ti panagimbagyo; umunanto kadakayo ti kinalintegyo, ken ti dayag ni Yahweh ti agbalinto a salaknibyoy ita malikudanyo. ⁹ Kalpasanna, umawagkayto, ket sumungbat ni Yahweh; agasugkayto nga agkiddaw iti tulong, ket kunaenna, “Adtoyak.” No ikkatenyoy ti sangol, ti manangitudo a ramay, ken ti panagsao iti dakes, ¹⁰ no mangisabetkayo para kadagiti mabisin ken pennekenyo ti kasapulan dagiti nakakaasi; agraniagto ti lawagyo iti

kasipngetan, ken agbalinto a kasla aldaw ti kinasipngetyo. ¹¹ Ket itultuloyto ni Yahweh ti panangidalanna kadakayo ken pennekennakayo kadagiti lugar nga awan iti danum, ken papigsaenna dagiti tulangyo. Maiyarigkayonto iti nasibogan a minuyongan, ken kas iti ubbog, a saan a matianan. ¹² Bangonento dagiti dadduma kadakayo dagiti kadaanan a nadadael; ipatakderoyonto dagiti nadadael iti adu a henerasion; maawagankayonto iti “Ti managtarimaan iti pader,” “Ti nangbangon manen kadagiti dalan a pagnaedan.” ¹³ No koma ta gawidanyo ti sakayo iti panagdaliasat iti Aldaw a Panaginana, ken isardengyo ti panangaramid iti bukodyo a pakaragsakan iti nasantoan nga aldawko. No koma ta ibilangyo a panagrag-o ti Aldaw a Panaginana, ken ibilangyo a nasantoan ken natan-ok dagiti banbanag ni Yahweh. No koma ta raraemenyo ti Aldaw a panaginana babaen iti panangibatiyo iti negosyoyo, ken babaen iti saanyo a panangbiruk iti bukodyo a pakaragsakan ken babaen iti saanyo a panangibaga kadagiti bukodyo a sasao. ¹⁴ “Masarakanyonto ti rag-o kenni Yahweh; ket pasakayennakayto kadagiti nangato a disso iti daga; pakanennakayto manipud iti tawid ni Jacob nga amayo— ta ti ngiwat ni Yahweh ti nangisao.”

59

¹ Kitaenyo! Dakayo nga Israelita, saan a naababa ti ima ni Yahweh tapno saan a makaisalakan; wenna saan a tuleng ti lapayagna

tapno saan a makangngeg. ² Nupay kasta, ti kina-managbasolyo nga Israelita ket isu ti nangisina kadakayo manipud iti Diosyo, ken gapu kadagiti basolyo ket tinallikudannakayo ken saan-nakayo a dinengngeg. ³ Ta dagiti imayo ket namantsaan iti dara kasta met dagiti ramayyo ket namantsaan iti basol. Agsasao dagiti bibigyo iti inuulbod ken agkakadakes ti ibalbalikas ti dilayo. ⁴ Awan iti agar-aramid iti nalinteg, ken awan iti mangikalkalinteg aniti kasasaadna iti kinapudno. Agtaltalekda iti ubbaw a sasao, ken inuulbod ti ibagbagada; isikogda ti riribuk ket impasngayda ti basol. ⁵ Pagpissaenda dagiti itlog ti nagita nga uleg ken lagaenda ti sapot ti lawwalawwa. Siasinoman a mangan kadagiti itlogda ket matay, ken no adda mabittak nga itlog, rummuar ti nagita nga uleg. ⁶ Saan a mabalin nga aramiden a lupot dagiti sapotda, ken saanda a mabalin a lengdan dagiti bagbagida kadagiti trabahoda. Dagiti trabahoda ket trabaho ti kinadakes, ken aramid ti kinaranggas ti adda kadagiti imada. ⁷ Tartarayenda ti kinadakes, ket agtarayda tapno mangpasayasayda iti dara iti awan basolna. Dagiti kapanunotanda ket dakes a kapanunotan; kinaranggas ken pannakadadael ti pagpagnaanda a kalsada. ⁸ Saanda nga ammo ti dalan ti kappia, ken awan iti hustisia kadagiti dalanda. Nagaramidda kadagiti killo a dalan; siasinoman nga agdaliasat kadagitoy a dalan ket saanna nga ammo ti kappia. ⁹ Isu nga adayo kadakami ti hustisia, uray ti kinalinteg ket saan a dimmanon kadakami. Agur-uraykami iti lawag, ngem kinasipnget ti makitami; sapsa-

pulenmi ti kinaraniag, ngem magmagnakami iti kasipngetan. ¹⁰ Ar-arikapenmi ti pader a kas iti bulsek, kas kadagiti saan a makakita. Maitub-tublakkami iti tengnga ti aldaw nga arigna't sumipngeten; kadagiti napipigsa, kasla kami la natay a tattao. ¹¹ Agngerngernger kami a kas kadagiti oso ken umas-asugkami a kas kadagiti kalapati; agur-uraykami para iti hustisia, ngem awan; agur-uraykami iti mangispal, ngem adayo daytoy kadakami. ¹² Ta dagiti adu a nagbasolanmi ket adda iti sangoanam, ken mangpaneknek dagiti basolmi maibusor kadakami; ta nagbasolkami, ket bigbigenmi dagiti basbasolmi. ¹³ Nagsukirkami, inliblibakmi ni Yahweh ken immadayokami iti panangsurot iti Diosmi. Nangidadaneskami iti panagsaomi ket pasig nga ulbod ti adda iti pusomi ket inuulbod dagiti sasaomi. ¹⁴ Nabaliktad ti hustisia, ket adayo ti ayan iti kinalinteg; ta naitublak ti kinapudno iti paguummongan a disso, ket saan a makagteng ti husto. ¹⁵ Napukawen ti kinamatalek, ken ti tao a nagsardengen nga agar-aramid iti dakes ket pinagbalinna a biktima ti bagina. Nakita ni Yahweh daytoy ket saan isuna a naragsakan nga awan iti hustisia. ¹⁶ Nakita ni Yahweh nga awan ti uray maysa a tao a timmulong ket nasdaaw isuna. Ngarud, isuna a mismo ti nangisalakan kenkuana, ket pinagballigi isuna iti kinalintegna. ¹⁷ Insuotna ti kinalinteg a kas kabal ken inkabilna iti ulona ti helmet ti pannakaisalakan. Kinawesanna ti bagina kadagiti pagan-anay iti panagibales ken insuotna ti tatak a kas iti maysa

a nagayad a lupot. ¹⁸ Sinupapakanna ida segun iti inaramidda, naunget a panangikeddeng kadagiti kabusorna, panangibales kadagiti kabusorna, ti pannakadusa kadagiti isla a kas gunggonada. ¹⁹ Isu nga agbutengdanto iti nagan ni Yahweh manipud iti laud, ken iti dayagna manipud iti pagsingsingisingan ti init; ta umayto isuna a kasla iti napegges a waig, nga iturturong ti anges ni Yahweh. ²⁰ “Umayto ti mannubbot idiay Sion ken umayto isuna para kadagiti kaputotan ni Jacob a nangtallikud kadagiti kinasukirda — kastoy ti pakaammo ni Yahweh. ²¹ Ket para kaniak, daytoy ti katulagak kadakuada — kuna ni Yahweh — ti espirituk nga adda kadakayo, ken dagiti sasaok nga inkabilko kadagiti ngiwaty, ket saanto a maikkat kadagiti ngiwaty wenno rummuar manipud kadagiti ngiwat dagiti anakyo, wenno rummuar manipud kadagiti ngiwat ti appokoyo manipud ita ken iti agnanayon, kuna ni Yahweh.”

60

¹ Dakayo a tattao ti Jerusalem, tumakderkayo, agraniagkayo; ta dimtengen ti silawyo, ken ti dayag ni Yahweh ket nagraniagen kadakayo. ² Uray no balkotento ti kinasipnget ti daga, ken balkoten ti kasta unay a kinasipnget dagiti nasion; ngem agraniagto ni Yahweh kadakayo, ken makitanto kadakayo ti dayagna. ³ Umasidegto dagiti nasion iti silawyo kasta met nga umasidegto dagiti ari iti nalawag a silawyo nga agranraniag. ⁴ Kumitakayo iti aglawlawyo ket kitaenyo. Aguummongda ket

umayda kadakayo. Umayto dagiti annakyo a lallaki manipud iti adayo, ket ubba-ubbadanto kadagiti takiagda dagiti annakyo a babbai. ⁵ Ket kumitakayonto ket agranniagkayo, ket aglupluplasto ti rag-on iti pusoyo, gapu ta ti kinabaknang ti baybay ket maibukbokto kadakayo, maiyegto kadakayo ti kinabaknang dagiti nasion. ⁶ Agsasarunonto a kamelio ti maigabur kadakayo, dagiti urbon a kamelio iti Midian ken Efa; aggapudanto amin idia y Seba; mangiyegdanto iti balitok ken insenso, ken kantaendanto dagiti kankanta a pangdayaw kenni Yahweh. ⁷ Maurnongto kadakayo dagiti arban ti Kedar, ipaayto dagiti karnero ti Nebayot dagiti kasapulanyo; maka-ayayonto dagitoy a daton iti altarko; ket padayawakto ti naglorian a balayko. ⁸ Siasino dagitoy nga agtaytayab a kasla ulep, ken kasla kadagiti kalapati nga agturong kadagiti pagap-aponanda? ⁹ Birbirokendak dagiti isla, ket dagiti barko ti Tarsis ti mangiturturong, a mangiyeg kadagiti annakyo a lallaki manipud iti adayo, awitda dagiti pirak ken balitokda, para iti nagan ni Yahweh a Diosyo, ken para iti Nasantoan ti Israel, gapu ta pinadayawanakayo. ¹⁰ Bangonento manen dagiti annak a lallaki dagiti ganggannaet dagiti bakudyo, ken agserbinto kadakayo dagiti arida; nu man pay dinusakayo gapu iti pungtotko, ngem gapu iti paraburko, maasiak kadakayo. ¹¹ Agtalinaed a silulukat dagiti ruanganyo; saanto a mairikep dagitoy iti aldaw ken rabii, iti kasta maiyeg ti kinabaknang dagiti nasion, nga idauloan dagiti arida. ¹² Pudno, amin dagiti nasion ken pa-

garian a saan nga agserbi kadakayo ket mapukawto; madadaelto a naan-anay dagidiay a nasion. ¹³ Maiyegto kadakayo ti ngayed ti Lebanon, ti kayo nga aruo, parwa, ken saleng, a maaramat a mangpapintas iti santuariok; ket pagbalinekto a nadayag ti lugar a pagbadbad-dekan dagiti sakak. ¹⁴ Umaydanto kadakayo tapno agkurno, dagiti annak ti nangipababa kadakayo; agkurnodanto kadagiti sakaananyo; panaganandakayonto a, Ti Siudad ni Yahweh, Sion ti Nasantoan ti Israel. ¹⁵ Imbes nga agtali-naedkayo a nabaybay-an ken nagura, nga awan iti uray maysa a tao a magna iti dagayo, pagbalinenkayonto a maipagpannakel iti agnanayon, rag-o kadagiti henerasion. ¹⁶ Inumenyonto met ti gatas dagiti nasion, ken agsusokayonto iti barukong dagiti ari; maammoanyonto a Siak, a ni Yahweh, ti Manangisalakan ken Mannubbotyo, ti Mannakabalin a Dios ni Jacob. ¹⁷ Imbes a bronse, mangiyegakto iti balitok, imbes a landok mangiyegakto iti pirak; imbes a kayo, bronse, ken imbes a batbato, mangiyegakto iti landok. Dutokakto ti kappia kas gobernadoryo, ken ti hustisia a mangituray kadakayo. ¹⁸ Saanton a mangngegan ti kinaranggas iti dagayo, wenno pannakadadael, wenno pannakapanaw kadagiti beddengyo; ngem awaganyonto dagiti bakudyo iti Pannakaisalakan, ken dagiti ruanganyo iti Panagdayaw. ¹⁹ Saanen nga ti init ti manglawag kadakayo iti aldaw, wenno ti lawag ti bulan ti mangraniag kadakayo; no di ket ni Yahweh ti agbalinto a silawyo iti agnanayon, ken ti Diosyo ti dayagyo. ²⁰ Saanton a lumnek ti

inityo, uray ti bulanyo ket saanton a lumnek ken agpukaw; ta ni Yahweh ti agbalinto a silawyo iti agnanayon, ken aggibuston dagiti al-aldaw a panagladingityo. ²¹ Nalintegto amin dagiti tattaoyo; tagikuaendanton iti agnanayon ti daga, ti sanga ti panagmulmulak, ti aramid dagiti imak, tapno maidayawak. ²² Ti bassit ket agbalinto a ribu, ken ti bassit ket agbalin a natibker a nasion; Siak a ni Yahweh, ket sipapardasto nga ipatungpalko dagitoy a banbanag inton umay ti umno a tiempo.

61

¹ Ti Espiritu ti Apo a ni Yahweh ket adda kaniak, gapu ta pinulotannak ni Yahweh a mangiwaragawag iti naimbag a damdamag kadagiti napakumbaba. Imbaonnak a mangpaimbag kadagiti napasakitan, a mangiwaragawag iti pannakawayawaya kadagiti balud, ken ti pannakalukat ti pagbaludan para kadagiti naipupok. ² Imbaonnak a mangiwaragawag iti tawen ti parabur ni Yahweh, ti aldaw iti panagibales ti Diostayo, ken mangliwliwa kadagiti amin nga agladladingit — ³ a mangisagana iti lugar para kadagiti agladladingit idiy Sion — a mangted kadakuada iti maysa a turban a kasukat dagiti dapo, iti lana ti kinarag-o imbes a panagladingit, iti nagayad a kawes a pangdayaw a kasukat iti espiritu ti kinaliday, tapno mapanagananda iti lugo ti kinalinteg, dagiti mulmula ni Yahweh tapno maidaydayaw isuna. ⁴ Ibangondanto manen dagiti nadadael idi un-unana a panawen;

tarimaanenda dagiti siguden a nadadael. Ibangondanto manen dagiti nadadael a siudad, dagiti nadadael manipud kadagiti immuna a henerasion. ⁵ Tumakderto dagiti ganggannaet ket pakannenda dagiti arbanyo, ken agtrabahonto kadagiti katalalunan ken kaubasanyo dagiti lallaki nga annak dagiti ganggannaet. ⁶ Maawagankayonto a papadi ni Yahweh; awagandakayonto iti adipen ti Diostayo. Kanenyonto ti kinabaknang dagiti nasion, ket agpannakkelyonto gapu iti kinabaknangda. ⁷ Imbes a ti pannakaibabainyo, maaddaankayonto iti mamindua a bingay; ken imbes a pannakalais, agrag-odanto gapu kadagiti bingayda. Maaddaandanto ngarud iti mamindua a bingay iti dagada; kukuadanto ti agnanayon a rag-o. ⁸ Ta siak a ni Yahweh, napateg kaniak ti hustisia, ket kagurak ti panagtakaw ken kinaranggas. Supapakakto dagiti tattaok, ket tungpalekto ti agnanayon a katulagak kadakuada. ⁹ Nalatakto dagiti kaputotanda kadagiti nasion, kasta met dagiti an-annakda kadagiti tattaok. Bigbigento ida dagiti amin a makakita kadakuada, nga isuda dagiti tattaok a binendisionan ni Yahweh. ¹⁰ Agrag-oakto iti kasta unay kenni Yahweh; agragsakakto iti kasta unay iti Diosko. Ta kinawesannak kadagiti pagan-anay ti pannakaisalakan; kinawesannak iti nagayad a kagay ti kinalinteg, kas iti maysa a nobio a nakaturban, ken kas iti nobia a nakaalahas. ¹¹ Ta kas iti panangparusing ti daga kadagiti mula, ken kas iti panangpadakkel ti minuyongan kadagiti naimula iti daytoy, pataudento met ni Yahweh nga Apo ti kinalinteg ken panagdayaw

iti sangoanan dagiti amin a nasion.

62

¹ Para iti pagsayaatan ti Sion, saanakto nga agulimek, ken para iti pagsayaatan ti Jerusalem, saanakto nga agtalna, agingga a ti kinalintegna ket agraniag, ken ti pannakaisalakanna ket kas iti umap-apuy a pagsilawan. ² Makitanto dagiti nasion ti kinalintegmo, kasta met a makitanto dagiti amin nga ari ti dayagmo. Mapananganankanto iti baro a nagan a pilien ni Yahweh. ³ Agbalinkanto pay a napintas a korona iti ima ni Yahweh, ken maysa a turban ti kinaari iti ima ti Diosmo. ⁴ Saankanton maawagan a, “Nabaybay-an”; ken saanton a maawagan ti dagam a, “Langalang.” Kinapudnona, kastoyto ti maiyawag kenka “Isuna ti pakaragsakak,” ken ti dagam ket, “Naiyasawa”, ta maay-ayo kenka ni Yahweh, ken kasla maiyasawanto ti dagam. ⁵ Kas iti panangasawa ti baro iti maysa a balasang, kastanto ti panangasawa kenka dagiti annakmo a lallaki. Kas iti kinaragsak ti nobio gapu iti nobiana, kastanto met a maragsakan ti Diosmo kenka. ⁶ Nangisaadak kadagiti agwanawan kadagiti bakudmo, Jerusalem; saanda nga agulimek iti aldaw wenna rabii. Dakayo a kanayon a mangpalpalgip kenni Yahweh, saankayo nga agsardeng. ⁷ Saanyo nga ipalubos nga aginana ni Yahweh agingga nga ibangonna manen ti Jerusalem ken pagbalinenna daytoy a nadayaw iti rabaw ti daga. ⁸ Nagsapata ni Yahweh babaen iti makannawan nga imana ken babaen iti pannakabalinna, “Saankonton a

pulos nga ited ti trigoyo a kas taraon kadagiti kabusoryo. Saanto nga inumen dagiti gangannaet ti baro nga arakyo a nagbannoganyo.

⁹ Ta dagiti agapit kadagiti trigo ket kanendanto daytoy ken dayawenda ni Yahweh, ken dagiti agburas kadagiti ubas ket inumendanto ti arak iti paraangan ti nasantoan a santuariok.”

¹⁰ Rummuaryo, rummuaryo kadagiti ruanagan! Isaganayo ti dalan para kadagiti tattao! Patadenyo daytoy, Patadenyo ti kangrunaan a dalan! Ikkatenyo dagiti batbato! Ingatoyo ti bandera a pagilasinan para kadagiti nasion!

¹¹ Kitaenyo, impakaammo ni Yahweh agingga kadagiti nagpatinggaan ti daga, “Ibagayo iti anak a babai ti Sion: Kitaem, umayen ti Mannubotmo! Kitaem, awitna ti panggunggonana, ken adda iti sangoananna ti pangsupapakna.”

¹² Awagandakayonto iti, “Dagiti nasantoan a tattao; ti sinubbot ni Yahweh,” ken maawagankayonto iti, “Dagiti nabirukan; ti siudad a saan a nabaybay-an.”

63

¹ Siasino daytoy nga um-umay manipud Edom, nakakawes iti nalabbaga manipud Bosra? Siasino isuna a nakakawes iti pagan-anay ti ari, magmagna a situtured gapu iti naindaklan a pigsana? Siak daytoy, nga agsasao iti kinalinteg ken mannakabalin a mangisalakan. ² Apay a nalabbaga ti kawesmo, ken apay a kaslaka la naggapu iti pagpespespesan a nangibaddebaddek kadagiti ubas? ³ Binaddebaddekak dagiti ubas idiy pagpespespesan a maymaysak, ken

awan ti uray maysa manipud kadagiti nasion ti nangkadua kaniak. Imbaddebaddekko ida gapu iti ungetko ken pinayatpayatak ida gapu iti pungtotko. Nagparsiak ti darada iti pagan-anayko ket namantsaan ti entero a pagan-anayko. ⁴ Ta padpadaanak ti tiempo iti panag-ibales, ket dimtengen ti tawen iti panangsubbotko. ⁵ Kimmitaak, ket awan ti uray maysa a tumulong. Nasdaawak ta awan ti uray maysa a tumulong, ngem ti mismo a takiagko ti nangiyeg iti balligi kaniak, ken ti napalalo a pungtotko ti nangpakired kaniak. ⁶ Pinayatpayatak dagiti tattao gapu iti ungetko ket binartekko ida iti pannusak, ken imbuyatko ti darada iti rabaw ti daga. ⁷ Saritaek ti panangipakita ni Yahweh iti kinapudnona iti tulagna, dagiti agkakadayaw nga aramid ni Yahweh. Ibagak dagiti amin nga inaramid ni Yahweh para kadatayo, ken ti naindaklan a kinaimbagna iti balay ti Israel. Daytoy nga asina nga impakitana kadatayo ket gapu iti kinamanangngaasina, ken babaen iti adu nga inaramidna a mangipakita iti kinapudnona iti tulagna. ⁸ Ta kinunana, “Pudno a tattaok ida, annak a napudno.” Isuna ti nagbalin a Manangisalakanda. ⁹ Iti amin a panagsagabada, nagsagaba met isuna, ket ti anghel manipud iti ayanna ti nangisalak kanakadakuada. Gapu iti ayat ken asina, insalakanna ida, ket intag-ayna ida ken pinalasatna ida idi un-unana a tiempo. ¹⁰ Ngem nagsukirda ket pinagladingitda ti Nasantoan nga Espirituna. Isu a nagbalin isuna a kabusorda ket kinarangetna ida. ¹¹ Nalagip dagiti tattaona ti maipapan

iti tiempo ni Moises idi un-unana. Kinunada, “Ayan ti Dios, a nangilasat kadakuada iti baybay agraman dagiti agpaspastor iti arbanna? Ayan ti Dios, a nangibaon iti Nasantoan nga Espirituna kadakuada? ¹² Ayan ti Dios, a nangted iti naindaklan a pannakabalin iti makannawan nga ima ni Moises, ken nangbingay iti danum iti sangoanan dagiti Israelita, tapno mapadayawan iti agnanayon ti naganna? ¹³ Ayan ti Dios, a nangidalan kadakuada iti naadalem a baybay? Kas iti kabalio nga agtartaray iti patad a daga, saanda a naitublak. ¹⁴ Kas kadagiti baka a sumalog nga agturong iti tanap, pinaginana ida ti Espiritu ni Yahweh. Indalanmo ngarud dagiti tattaom, tapno mapadayawan ti naganmo. ¹⁵ Agtannawagka manipud langit ket agpaliiwka manipud dita nasantoan ken nadaeg a pag-nanaedam. Sadino ti ayan ti kinaregtam ken dagiti nabileg nga aramidmo? Naisina kadakami ti kaasim ken ti panangisakitmo. ¹⁶ Ta sika ti amami, uray no saannakami nga am-ammo ni Abraham, ken saannakami a mabigbig ni Israel, sika, o Yahweh, ti amami. 'Ti Manubbotmi' ti naganmo manipud pay idi un-una a panawen. ¹⁷ O Yahweh, apay a pinaadayunakami manipud kadagiti wagsamo ken pinatangkenmo ti pusomi, isu't gapuna a saankami nga agtultulnog kenka? Agsublika para iti kadagiti adipenmo, dagiti tribu a tawidmo. ¹⁸ Tinagikua dagiti tattaom ti nasantoan a lugarmo iti apagbiit a tiempo, ngem kalpasanna pinayatpayatan daytoy dagiti kabusormi. ¹⁹ Nagbalinkami a kas kadagidiay saanmo a pulos nga inturayan, kasla kadagiti

saan a pulos nga immawag iti naganmo.”

64

¹ “O, no koma ta ginudwam ti langit ket bimmabaka! Nagkintayeg koma dagiti bantay iti presensiam, ² a kas iti mapasamak no pasgedan ti apuy ti nagango a kayo, wenno pagbureken ti apuy ti danum. Tapno maammoan dagiti kabusormo ti naganmo, ken agpigerger dagiti nasion iti presensiam! ³ Iti napalabas, idi nagaramidka kadagiti nakaskasdaaw a saanmi a ninamnama, bimmabaka, ket nagpigerger dagiti bantay iti presensiam. ⁴ Sipud pay idi un-una a tiempo, awan ti nakangneg wenno nakaammo, kasta met nga awan ti mata a nakakita iti aniaman a Dios no di laeng sika, nga agar-aramid kadagiti banbanag a maipaay kenkuana nga agtaltalek kenka. ⁵ Umaymo tultulungan dagiti agragrag-o iti panagar-aramidda iti umno, dagiti manglaglagip kadagiti wagasmo ken agtultulnog kadagitoy. Nakaungetka idi nagbasolkami. Kadagiti wagasmo, kanayon a mais-ispalkami. ⁶ Ta nagbalinkami amin a kasla iti narugit, ken dagiti amin a nalinteg nga aramidmi ket kasla iti pasador. Aminkami ket nalaylay a kasla bulbulong; dagiti nagbasolanmi ket kasla iti angin a mangitayab kadakami. ⁷ Awan iti umaw-awag iti naganmo, a mangikagumaan a kumpet kenka; ta inlemngmo ti rupam kadakami ken inyawatnakami kadagiti basbasolmi. ⁸ Nupay kasta, O Yahweh, sika ti amami; dakami ti pitak. Sika ti agdamdamili kadakami; dakami amin ket aramid ti imam. ⁹ Saanka

kadi unay a makaunget, O Yahweh, saanmo kadi a lagipen a kanayon dagiti basbasolmi. Pangngaasim ta kitaennakami amin, a tattaom. ¹⁰ Nagbalin a let-ang dagiti nasantoan a siudadmo; nagbalin a let-ang ti Sion, nagbalin a langalang ti Jerusalem. ¹¹ Ti nasantoan ken napintas a templomi, a nagdaydayawan kenka dagiti ammami, ket dinadael ti apuy, ken amin a napateg kadakami ket nadadael. ¹² Kasano a mabaelam pay laeng ti agkedked, O Yahweh? Kasano a mabaelam ti agtalinaed a siuulimek ken itultuloynakami nga ibabain?”

65

¹ “Nakasaganaak koma a mabirukand dagiti saan a nangkiddaw; nakasaganaak koma a masapul-an dagiti saan a nagbiruk. Kinunak, 'Adtoyak! Adtoyak!' iti nasion a saan nga immawag iti nanganko. ² Agmalmalem a nakaukrad dagiti imak kadagiti natangken ti ulona a tattao, nga agbibig ita wagas a saan a nasayaat, a nagbiag segun kadagiti bukodda a kapanunotan ken panggep! ³ Tattaoda a kanayon a mamagpungtot kaniak, agidatdatagda kadagiti daton kadagiti minuyongan, ken mangpupuor iti insenso iti rabaw dagiti ladrillo. ⁴ Agtugtugawda iti ayan dagiti tanem ket agpatpatnagda nga agbanbantay, ken mangmanganda iti karne ti babuy nga adda kaduana a digu ti makarimon a karne kadagiti taraonda. ⁵ Kunada, 'Umadayoka, saanka nga umas-asideg kaniak, ta nasansanto-ak ngem sika.' Dagitoy a banbanag ket asuk iti agungko, maysa nga apuy a sumsumged iti agmalem. ⁶ Kitaenyo,

naisurat iti sangoanak: Saanak nga agulimek, ta supapakakto ida, supapakak ida kadagiti saklotda, ⁷ gapu kadagiti basolda ken basol dagiti ammada,” kuna ni Yahweh. “Supapakakto ida gapu iti panangpupuorda iti insenso iti rabaw dagiti bantay ken gapu iti pananglalaisda kaniak iti rabaw dagiti turturod. Dusaekto ngarud ida a kas mayannatup kadagiti napalabas nga inar-aramidda.” ⁸ Kastoy ti kuna ni Yahweh, “No kasano a masarakan ti tubbog manipud kadagiti raay ti ubas, no adda agkuna, 'Saanmo a dadaelen, ta adda nasayaat iti dayta,' kastoyto ti aramidek para iti pagimbagan iti adipenko. Saanko ida a dadaelen amin. ⁹ Mangiyegakto kadagiti kaputotan manipud kenni Jacob, ken manipud iti Juda a mangtagikua kadagiti bantayko. Tagikuaento dagiti tattaok a pinilik ti daga, ken agnaedto sadiay dagiti adipenko. ¹⁰ Agbalinto ti Saron a pagpastoran kadagiti arban, ken ti tanap ti Akor ket agbalin a paginanaan kadagiti dingwen, a maipaay kadagiti tattaok a mangsapul kaniak. ¹¹ Ngem dakayo a mangtaltallikud kenni Yahweh, a mangliplipat iti nasantoan a bantayko, a mangisagsagana iti lamisaan a maipaay iti dios ti Gasat, ken mangpunpunno kadagiti baso iti aglalaok nga arak a maipaay iti dios a maawagan iti Pagbanagan - ¹² aramidekto a kampilan ti pagtungpalanyo, ket agruknoykayto amin iti pannakapapatay, gapu ta idi immawagak, saankayo a simmungbat; idi nagsao-ak, saankayo a dimngeg; ngem ketdi, inaramidyo ti dakes iti imatangko, ken piniliyo nga aramiden ti saan a makaay-ayo

kaniak.” ¹³ Kastoy ti kuna ni Yahweh a Dios, “Kitaenyo, manganto dagiti adipenko, ngem mabisi-nankayto; kitaenyo, uminomto dagiti adipenko, ngem mawawkayto; kitaenyo, agrag-onto dagiti adipenko, ngem maibabainkayto. ¹⁴ Kitaenyo, agpukkawto a sirarag-o dagiti adipenko gapu iti kinaragsak ti puso, ngem agsangitkayto gapu iti saem ti puso, ken agasugkayo gapu iti panaglad-ingit ti espiritu. ¹⁵ Ibatiyonto dagiti naganyo a kas maysa a lunod nga isao dagiti pinilik; Siak, a ni Yahweh nga Apo, papatayenkayto; awagakto dagiti adipenko babaen iti sabali a nagan. ¹⁶ Siasinoman a mangibalikas iti bendision ket bendisionakto, siak a Dios ti kinapudno. Siasinoman nga agsapata iti rabaw ti daga ket agsapata babaen kaniak, a Dios ti kinapudno, gapu ta dagiti naglabas a pannakariribuk ket malipatanto, ta mailemmengdanto manipud kadagiti matak. ¹⁷ Ta kitaenyo, dandanikon a parsuaen ti baro a langit ken ti baro a daga; ket dagiti naglabas a banbanag ket saanton a malagip wenzo mapanunot. ¹⁸ Ngem agragsak ken agrag-okayonto iti agnanayon iti dandanik a parsuaen. Kitaenyo, dandanikon a parsuaen ti Jerusalem a kas maysa a pagrag-oan, ken dagiti tattao ti Jerusalem a kas maysa a pagragsakan. ¹⁹ Agrag-oakto iti Jerusalem ken agragsakakto kadagiti tattaok; saanton a pulos a mangngeg iti Jerusalem ti sangsangit ken as-asug gapu iti riribuk. ²⁰ Pulos a saanton a mapasamak nga adda iti maladaga sadiay nga agbiag laeng iti sumagmamano nga al-aldaw; wenzo adda lakay a matay sakbay iti tiempona. Ti matay a san-

gagasut ti tawenna ket maibilang nga agtutubo. Ti managbasol a matay a sangagasut ti tawenna ket maibilang a nailunod. ²¹ Agipatakderdanto kadagiti babbalay ket agnaeddanto kadagitoy, ken agmuladanto kadagiti ubas ket kanendanto dagiti bungana. ²² Saanto a pulos a mapasamak nga agipatakderda iti balay ket sabali ti agnaed iti daytoy; saanto a mapasamak nga agmula, ket sabali iti mangan; gapu ta no kasano dagiti al-aldaw dagiti kaykayo, kastanto met dagiti al-aldaw dagiti tattaok. Dagiti pinilik ket abiagto a nabaybayag ngem kadagiti aramid dagiti imada. ²³ Saandanto nga agrabaho nga awan kapaypay-anna, wenno agipasngay ket maupayda. Ta isuda dagiti annak dagiti binendisionan ni Yahweh, ken dagiti kaputotanda nga adda kadakuada. ²⁴ Sakbay nga umawagda, sumungbataкто; ken kabayatan nga agsasaoda, dumngegакto. ²⁵ Agkaduanto nga agarab ti lobo ken ti karnero, ken manganto iti garami ti leon a kas iti baka; ngem tapukto ti taraon ti uleg. Pulos a saandanto a mangdangran wenno mangdadael iti nasantoan a bantayko,” kuna ni Yahweh.

66

¹ Kastoy ti kuna ni Yahweh, “Ti langit ti tronok, ken ti daga ti pagbatayan dagiti sakak. Sadino ngarud ti balay nga ipatakderyo a maipaay kaniak? Sadino ti lugar a mabalinko a paginanaan? ² Ti imak ti nangaramid kadagitoy amin a banbanag; kasta ti wagas a napaadda dagitoy a banbanag - daytoy ket pakaammo ni Yahweh. Daytoy ti tao nga anamungak, ti napakumbaba

ken managbabawi iti espirituna, ken agpigegeger iti saok. ³ Isuna a mangpatpatay iti baka, mangpatpatay met iti tao; isuna a mangidatdaton iti karnero ket mangtuktukkol met iti tengged ti aso; isuna a mangidatdaton iti bukbukel a daton ket mangidatdaton met iti dara ti babuy; isuna a mangidatdaton iti insenso ket an-anamunganna met ti kinadangkes. Pinilida dagiti bukodda a wagas, ken agragsakda kadagiti makarimon nga aramidida. ⁴ Iti kasta met laeng a wagas a piliecto ti pannusada, iyegkonto kadakuada ti pagbutbutnganda, gapu ta idi immawagak, awan iti simmungbat; idi nagsaoak, awan iti dimngeg. Inaramidda ti dakes iti panagkitak, ken pinilida nga aramiden dagiti banbanag a saan a makaay-ayo kaniak. ⁵ Denggenyo ti sao ni Yahweh, dakayo nga agpigpigerger iti saona, “Kinuna dagiti kakabsaty a manggurgura ken mangilaklaksid kadakayo, 'Maidaydayaw koma ni Yahweh, ket makitaminto ti rag-oyo,' ngem maibabaindanto. ⁶ Ti uni ti riribuk gapu iti gubat ket agtaud iti siudad, maysa nga uni manipud iti templo, ti uni manipud kenni Yahweh a mangbalbales kadagiti kabusorna. ⁷ Sakbay nga agpasikal ti Sion, agpasngay isuna; sakbay nga umay kenkuana ti ut-ot, agipasngay isuna iti anak a lalaki. ⁸ Siasino ti nakangngeg iti kasta a banag? Siasino ti nakakita kadagiti kasta a banbanag? Maipasngay kadi iti maysa nga aldaw ti maysa a daga? Maibangon kadi ti maysa a nasyon iti apagkanito? Ngem apaman nga agpasikal ti Sion, ipasngayna dagiti annakna. ⁹ Iyegko aya ti maysa a maladaga iti aanakan ket saanko a

palubosan a maipasngay? - salsaludsoden ni Yahweh. Wenno iyegko aya ti ubing iti kanito a maipasngay ket lappedak? - salsaludsoden ti Diosyo.” ¹⁰ Makipagrag-okayo iti Jerusalem ken agragsakkayo gapu kenkuana, dakayo amin a mangay-ayat kenkuana; makipagrag-okayo kenkuana, dakayo amin a nagladingit gapu kenkuana! ¹¹ Ta agsusokayonto ket mapnekkayo; maliwliwakayonto babaen kadagiti barukongna; ta inumenyonto dagitoy agingga a mapnekkayo ket agragsakkayo iti kinawadwad ti dayagna. ¹² Daytoy ti kuna ni Yahweh, “Dandanikon nga ipalak-am ti kinarang-ay iti Sion a kas iti maysa a karayan, ken dagiti kinabaknang dagiti nasyon a kas iti maysa a waig nga agluplupias ti panagayusna. Agsusokayto iti sibayna, ubbaen-nakayonto, ken rayray-awennakayonto iti rabaw dagiti tumengna. ¹³ No kasano iti panangliwliwa ti maysa nga ina iti anakna, kastanto met ti panangliwliwak kadakayo, ket maliwliwakayonto idiay Jerusalem.” ¹⁴ Makitayonto daytoy, ket agrag-onto ti pusoyo, ket pumigsanto dagiti tulangyo a kas iti naganus a ruot nga agrusing. Maiparangarango ti ima ni Yahweh kadagiti adipenna, ngem makaungetto isuna kadagiti kabusorna. ¹⁵ Ta kitaenyo, umayto ni Yahweh nga addaan iti apuy, ken umayto dagiti karwahena a kas iti alawig, tapno iyegna ti bara ti ungetna ken ti panangtubngarna babaen iti darang ti apuy. ¹⁶ Ta ipatungpal ni Yahweh ti pannakaukom kadagiti tattao babaen iti apuy ken babaen iti kampilanna. Adunto dagiti mapapatay ni Yahweh. ¹⁷ Ilaslasinda dagiti bagida nga

agpaay kenni kenni Yahweh ken daldalusanda dagiti bagbagida, tapno makaserrekda kadagiti minuyongan, sursurotenda dagiti mangmangan kadagiti lasag ti babuy ken kadagiti makarimon a banbanag a kas kadagiti utot.” Agpatinggadanto - kastoy ti pakaammo ni Yahweh. ¹⁸ Ta ammok dagiti aramid ken kapanunotanda. Umayen ti tiempo inton ummongek dagiti amin a nasion ken pagsasao. Umaydanto ket makitada ti dayagko. ¹⁹ Mangikabilakto iti dakkell a pagilasinan kadakuada. Ket mangibaonakto kadagiti makalasad kadakuada a mapan kadagiti nasion: idiy Tarsis, Put, ken Lud, kadagiti pumapana a mangbiat kadagiti baida, idiy Tubal, Jaban, ken kadagiti adayo nga isla a saanda pay a nangngeg ti maipanggep kaniak wenna saan pay a nakakita iti dayagko. Iwaragawagdanto ti dayagko kadagiti nasnasion. ²⁰ Isublidanto dagiti kakabsatyo manipud kadagiti amin a nasion, a kas maysa a daton kenni Yahweh. Umaydanto a nakasakay kadagiti kabalio, ken kadagiti karwahe, kadagiti karison, kadagiti mulo, ken kadagiti kamelio, ket agturongda iti nasantoan a bantayko a Jerusalem - kuna ni Yahweh. Ta mangiyegto dagiti tattao ti Israel iti bukbukel a daton a naikarga iti nadalus a pagkargaan iti balay ni Yahweh. ²¹ Piliecto pay nga agbalin a padi ken Levita ti dadduma kadagitoy - kuna ni Yahweh. ²² Ta no kasano nga agtalinaedto iti sangoanak ti baro a langit ken baro a daga nga aramidek - daytoy ket pakaammo ni Yahweh - kasta met nga agtalinaedto dagiti kaputotanyo, ken agtalinaedto ti naganyo. ²³ Manipud iti

maysa a bulan agingga iti sumaruno, ken manipud iti maysa nga Aldaw a Panaginana agingga iti sumaruno, umayto amin dagiti tattao tapno agparintumeng kaniak - kuna ni Yahweh.

²⁴ Rumuardanto ket makitada dagiti bangkay dagiti tattao a nagrebelde kaniak, ta saanto a matay dagiti igges a mangan kadagitoy, ken saanto a maiddep ti apuy a manguram kadagitoy; ket agbalinto daytoy a makarimon kadagiti amin a lasag.

Ti Biblia

Unlocked Literal Bible in the Ilocano language of the Republic of the Philippines

copyright © 2019 Door43 World Missions Community

Language: Ilocano

Translation by: Door43 World Missions Community

Contributor: Alexander D. Pagtacunan Sr., Ambrocio A. Dat-ay Jr., Anabel Magulod, Angelita H. Goco, Arlyn D. Fianza, Daniel Disay, Ely F. Belisario, Euhler Evangelista, Fredelyn R. Castillo, Gerry D. Pido, Gerwine P. Puguon, Irene China Covita, Jacquelyn Pinchingan , Jeffrey G. Arevalo, Jennilyn D. Inway, Jhun Dat-ay, Jomar N. Puclalay, Johnny Ray Lumawan, Jonathan D. Castillo, Jovy M. Lacaden, Juvie K. Jose, Karen F. Acio, Leonardo M. Disay, Liwliwa V. Ario, Lynn Castillo, Marben Obra, Marie fe Lardizabal, Maripple Lopez, Mary johanna delos Reyes, May ann Antonio, Micah H. Asis, Michael L. Pagtacunan, Miriam B. Pido, Nathaniel H. Pascio, Nerissa A. Kildo, Nieves Abluyan, Novie M. Espara, Ralph B. Lantion, Raymond, Recelyn Camilo, Reymark, Robert Diser, Rommel Flores, Sarah Aniban, Shirley L. Espiritu, Susan L. Soliven, Tomas Domingo, William Tolentino, Ambrocio A. Dat-ay, Arlyn D. Fianza, Bernard Serquina, Bernie Abarquez, David Castillo, Delfin Asis, Euhler Evangelista, Grace Delos Santos, Jhon Alicay, Jhon Sibayan, Jomar N. Puclalay, Jonathan D. Castillo, Jovy M. Lacaden, Juvie K. Jose, Karen F. Acio, Liwliwa V. Ario, Lorenzo Marilao, Marben Obra, Marlon Aggasid, Mary Johanna delos reyes acob, May ann Antonio, Michael L. Pagtacunan, Mila Agpalasin, Myrna Santos, Nerissa A. Kildo, Nieves Abluyan, Pablo Bernardino, Ralph B. Lantion, Recelyn Camilo, Ronnie Acob, Rudy Pascual, Sanie Castillo, Sarah Aniban, Shirley L. Espiritu, Tano Emboc,

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-06-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 10 Jun 2020

2ed8cbc0-a07c-572f-a9f0-aa114d36da98